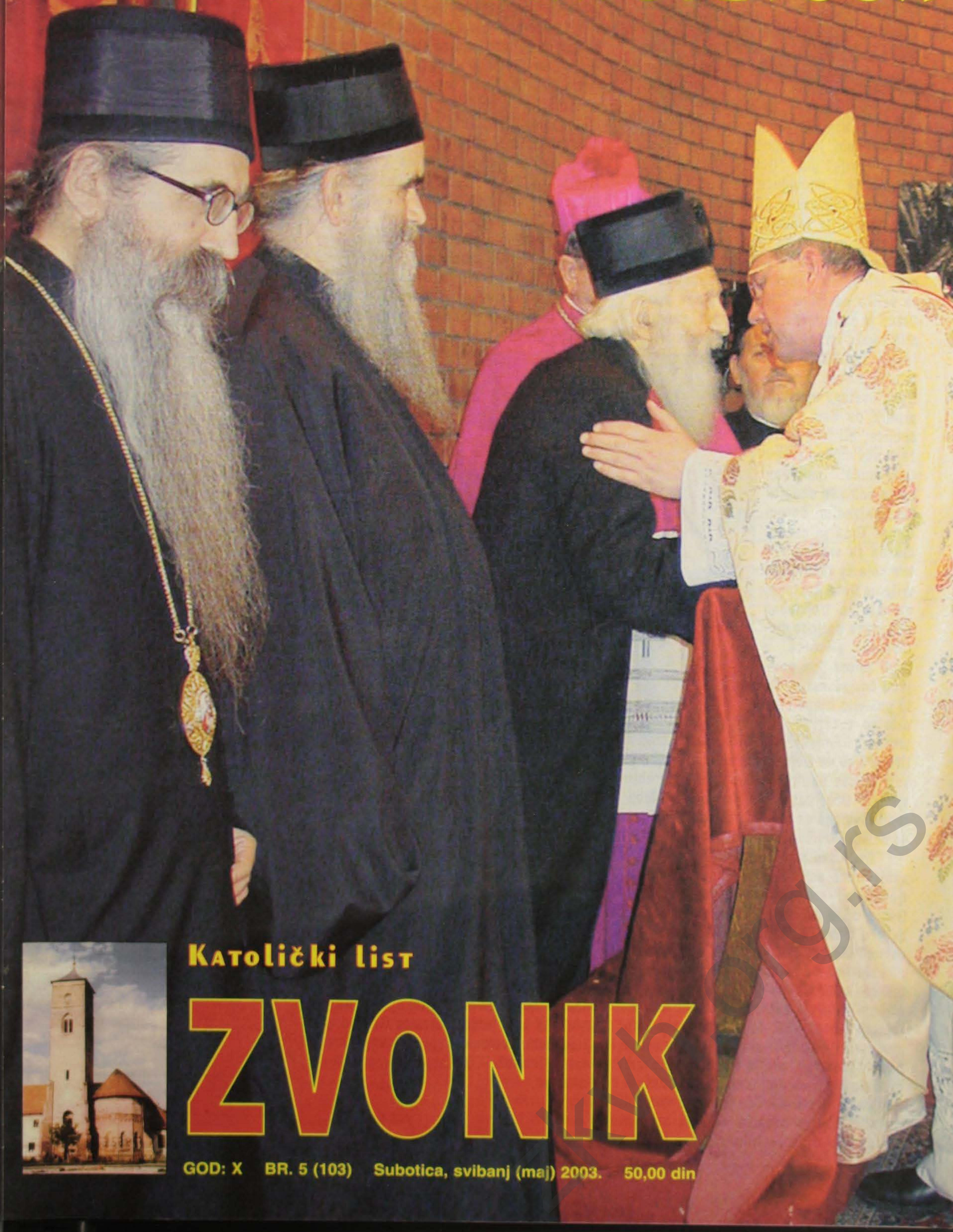


DAR NEBA DAR DUHA SVETOGA



Katolički list

ZVONIK

GOD: X BR. 5 (103) Subotica, svibanj (maj) 2003. 50,00 din





DUH SVETI DJELUJE

Ovaj broj "Zvonika" "pokriva" drugi dio Uskrsa i Duhove. I kada ga budete pomnije prelistavali, uvidjet ćete da se isprepliću uskrsna i duhovska događanja. Poželio sam jednostavno nasloviti ovaj uvodnik riječima "Duhovi na Uskrs". Zapravo je i nemoguće odijeliti uskrsno slavlje od duhovskog, ili Duhovog slavlja. Ivan apostol je zapisao da je sam uskrsli Gospodin uvečer na dan Uskrsa došao među svoje učenike i, pozdravivši ih riječima "Mir vama", obdario ih Duhom Svetim za veliko poslanje: "Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas." To rekavši, dahne u njih i kaže im: "Primate Duha Svetoga..."

(usp. Iv 20,21-22). Znamo da će puninu Duha Svetoga apostoli primiti na dan Pedesetnice, ali Isus ih je želio već na dan svoga Uskrsnuća, na dan svoje pobjede obdariti tim najvećim darom Neba! Time je naznačio da će vrijeme Crkve koja se rađala biti vrijeme Duha Svetoga, premda je trojstvena dimenzija Božjega djelovanja prisutna u svim zbivanjima povijesti čovječanstva. Na to nas vrlo lijepo i sadržajno podsjeća četvrta euharistijska molitva: "I da ne živimo više sebi, već njemu koji za nas umrije i uskrsnu, onima koji vjeruju, Oče, posla kao prvi dar od tebe Duha Svetoga da on u svijetu djelo njegovo dovrši i izvrši svako posvećenje."

Ovu usku povezanost Uskrsa i djelovanja Duha osjetio sam drugog uskrsnog tjedna po gregorijanskom kalendaru i trećeg dana uskrsa po julijanskom kalendaru u crkvi sv. Antuna u Beogradu. Taj uskrsni utorak, 29. 04. bit će upisan zlatnim slovima u povijest Crkve na ovim prostorima kada su se po prvi put sastali biskupi SCG s episkopima Sv. Arhijerejskog Sinoda SPC. Toga dana, kako ćete moći pročitati u opširnom izvješću u ovom broju "Zvonika", sve je odisalo uskrsnom radošću i duhovskim zanosom i oduševljenjem. Uvjeran sam da je to bio milosni događaj koji je označio početak novoga zajedništva dvije sestrinske Crkve koji će

pridonijeti duhovnoj obnovi naše zemlje.

U ovom uskrsnom vremenu, na svi-banjskim pobožnostima, otkrivamo djelovanje Duha Svetoga u riječima pape Ivana Pavla II. u enciklici "Krunica Blažene djevice Marije" u kojoj nam otkriva čudesno djelovanje Duha Svetoga u Mariji ali i po drevnoj i divnoj molitvi Krunice, koja sažima svo otajstvo Marijina i Kristova života. No njegove su riječi pune Duha i u njegovim porukama za Dan duhovnih zvanja i za Dan medija.

Polaganjem ruku, snagom Duha Svetoga, apostolski nasljednik, naš biskup Ivan u rimskoj crkvi "Il Gesù" zaredio je dva naša bogoslova za đakone i tako u ovom uskrsnom vremenu obogatio našu mjesnu Crkvu.



I što se više budemo približavali svršetku uskrsnog vremena i svekovini Duhova, otkrivat ćemo čudesno djelovanje Duha u časnoj službenici Božjoj Mariji od Propetog Isusa i u časnom sluzi Božjem Ivanu Merzu. Uvjeran sam da će naša hodočašća na Papine mise u Dubrovnik, Osijek i Banja Luku biti duhovski događaji koji će obdariti novim zamahom na putu prema svetosti, ne samo hodočasnike,

nego i cijelu našu biskupiju.

I suša koja nas pogađa, ne izaziva li u nama žarču i ustrajnu molitvu. I baš sada kad nam se već čini da ne znamo što da molimo "Duh potpomaže našu nemoć" i "zauzima se za nas neizrecivim uzdasima" (usp. Rim 8,26).

I mogao bih nabrajati u nedogled. Nije potrebno. Potrebno je otvoriti oči i srce, potrebno je otvoriti svoje biće i bit ćemo danomice svjedoci kako je Uskrsli Gospodin na djelu i kako Duh Sveti neprestano djeluje - baš na ovom mjestu, baš u mom životu. I tako čini da se RADOŠT koja je dar Uskrslog Gospodina i plod Duha Svetoga, trajno u nama i među nama umnaža. Od srca svima želi to iskustvo,

vaš urednik



Piše: Željka Zelić

Marijin cvijet

*"Zdravo, Djevice, Bogorodice!
Ti si lijepi cvijet. Gospo blažena,
ružo rumena, Sveta Marijo!"*

Nekoć je "Mali princ" klicao svojoj ruži, njezinoj ljepoti, zato jer ju je on zalijevao, jer ju je on stavio pod stakleno zvono, jer ju je slušao kako se tuži, hvali ili kako ponekad čak i šuti. Zato jer je to bila njegova ruža.

Zbog iznimne ljepote i osobita mirisa, ruži u svijetu cvijeća pripada posebno mjesto, u brojnim je kulturama proglašena kraljicom cvijeća, simbolom ljubavi i ljepote. Ruža - simbol duhovne ljubavi, rajske ljepote i vječnoga života, Božje ljubavi i milosti, nepokolebljive vjere i mučeničke smrti. No, nadasve, ona je Marijin cvijet, simbol Marijine ljubavi i milosti, ali i boli koju je pretrpjela zbog Isusove smrti. Bijela je ruža simbol čistoće i bezgrješnosti, Marijine radosti i veselja. Marija - *Rosa Mystica*, mistična ruža iskupljenja, ali i *Rosa sine spina*, ruža bez trnja, jedina žena bez grijeha.

Svibanj je. Oltari su naši okićeni Marijim cvijetom. Sa usana nam u molitvi često odzvanja: "Ružo otajstvena - moli za nas". Privlači me odmalena jedna ruža. Molila sam često za samo zrno njezine bjeline i sjaja, njezine ljepote i nježnosti, blagosti i strpljivosti. Željela sam naučiti kao ona polako rasti, radovati se, ali i doživjeti da mi trn i mač dušu probodu.

I gdje je sad moja ruža?

Ovih ću dana Mariji donijeti cvijet. Cvijet iz srca. Očistit ću stoga vrt svoje duše, kako bi se u njemu mogao roditi najljepši sniježnobijeli cvijet. I svako zrno krunice, i svaki odjek "Zdravo Marijo" spustit će na moju dušu kapljicu rose i zraku sunca koje će joj život dati. Onda neće biti teško s Marijom klicati: "Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju" (Lk 1,46-47). Jer, samo ona zna kako je teško biti žena, ljubiti, davati se drugima, trpjeti bez prigovora, biti samozatajna. I samo će ona u mojoj tihoj i skrovitoj molitvi otkriti koliko čeznem biti kao Ona: "O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo".

Piše: mr. Andrija Kopilović

18. 05. 2003. - 5. VAZMENA NEDJELJA

Dj 9,26-31; 1 Iv 3,18-24; Iv 15,1-8

Prava ljubav vidi se na djelu

Ljubav koju Krist od nas traži da iskazujemo ljudima nije neki puki osjećaj. Ona traži da se bez kolebanja zauzmemo za pravednost i istinu. U odlomku poslanice Ivana apostola koju liturgija predlaže za čitanje ove nedjelje ponavlja se vječna tema - raspon između teorije i prakse, između života i učenja. Ono što je vječno i što nema tzv. "gornju granicu" jest ljubav. Isti apostol će na drugom mjestu ustvrditi: "Bog je ljubav!". On je neizmjeran i upravo neizreciv po toj svojoj ljubavi koja nam se očitovala najviše u Isusu Kristu i zato nikada nećemo moći "ljubiti previše". Vjernička praksa je bit našeg vjerničkog života. No vrlo je vrijedno zapaziti prefinjeni izričaj apostola u ovoj poslanici: ljubav je djelo a to djelo je istina. Ima mnogo djela koja su učinjena, tobože, s ljubavlju, ali nisu istina. Istina u djelo provedena je program vrlo težak ali jedini ispravan. Objava koja sadrži svu istinu, pretočena u životnu praksu ljubavi, čini čovjeka kršćaninom. Kao takav on je onda opravdan od grijeha i od osude. A tek opravdan i oslobođen kršćanin je sposoban u Kristu činiti istinu. Dakle, činiti istinu u ljubavi je Kristovo djelo u nama i naše opravdanje po Kristu.

25. 05. 2003. - 6. VAZMENA NEDJELJA

Dj 10,25-26.34-35.44-48; 1 Iv 4,7-10; Iv 15,9-17

Ljubav dolazi od Boga

Temelj naše vjere i ono što nas uzajamno povezuje u ljubavi jest prihvaćanje ljubavi koju nam Bogu nudi u Isusu Kristu. Kako smo prošle nedjelje razmišljali o činjenici ljubavi, tako danas dolazimo do jedinoga mjesta u Novome zavjetu na kojem je sveti pisac pokušao "definirati" Boga. Naime, u Starom zavjetu Bog se Mojsiju predstavio svojim imenom. To ime je jednako božanskoj biti: "Ja sam koji jesam". U Novom zavjetu ovo je jedno jedino mjesto na kojem se pokušava izreći bit Božja: "Theos the agape estin" - "Bog je ljubav". Dakle, u Novom zavjetu pojam ljubavi koji izražava Božju bit samo se ovdje spominje. Apostol nas zatim vodi k spoznaji da radi toga što je Bog ljubav svaka prava ljubav dolazi od njega. Ljubav nije tek pretpostavka ili izvedeni zaključak. Dokaz te istine je Isus Krist koji je za nas iz te božanske ljubavi postao čovjekom. On je dokazana i darovana ljubav. Istina da nam je Krist darovan očituje da nam je on tako postao bratom a to nas onda obvezuje da doista budemo braća, da ljubimo jedni druge. I zato je tom ljubavlju Božjom prema nama i snagom ljubavi Isusa Krista koja je prema nama išla sve do smrti na križu, poništen grijeh i izvršeno pomirenje. Nadalje, tko ljubi tom božanskom ljubavlju, u miru je, u ljubavi je, u djelu je i na djelu je, u zajedništvu s Bogom, s bližnjima i sa samim sobom.

1. 06. 2003. - 7. VAZMENA NEDJELJA

Dj 1,15-17.20a.20c-26; 1 Iv 4,11-16; Iv 17,11b-19

Ljubav - snaga svjedočenja

Bog svijetu objavljuje svoju nazočnost, istinitost svoje poruke i jedinstvo koje ostvaruje njegov Duh u kršćanskoj zajednici. Nastavljamo s apostolom Ivanom razmišljati o Bogu koji je ljubav, o Kristu koji nam je darovan Božjom ljubavlju i po kom smo pozvani na put bratske ljubavi, djelom i istinom. Dakle, pozvani smo biti svjedocima vjere. O ljubavi je lako govoriti. Čak je o ljubavi teološki moguće duboko razmišljati ali je izuzetno teško živjeti ljubav u svagdašnjem životu i na konkretan način, tj. do te mjere da ona postane i sadržaj našega života i trajno svjedočanstvo po komu se prepoznajemo. Međutim, bez tog trajnog i prepoznatljivog svjedočanstva mi ne možemo biti ni navjestitelji istine spasenja, ni istine da je Krist spasitelj svijeta jer se i ta istina navješćuje svjedočci. Istina spasenja je povijesni događaj. Ali koliko je ona danas prisutna, vidljivo je samo po našoj povijesti, po povijesti koju mi sada gradimo. Prema tome, svjedočenje je jedini autentičan kršćanski način života po kojem vjera u svom svojem bogatstvu biva vidljivom. Da li da pred ovim jako zahtjevnim programom stanemo? Ne! Bog se pobrinuo da nam još više pomogne. Duha nam je svoga dao da možemo i ljubiti i svjedočiti. Stoga tako živjeti vjeru možemo samo snagom Duha koji nam je darovan.

8. 06. 2003. - DUHOVI: NEDJELJA PEDESETNICE

Dj 2,1-11; 1 Kor 12,3b-7.12-13; Iv 20,19-23

Različitost vjernika je bogatstvo

Duh osigurava nadopunu službi i jedinstvo svih kršćana unatoč ljudskih različnosti. Te su različnosti zapravo bogatstvo za zajednicu. Duh ih sve usklađuje kako bi se ostvario Božji naum. Teologija apostola Pavla o mističnom Tijelu Kristovu, o kojoj piše u više svojih poslanica, dolazi do najvećeg izražaja upravo u ovom odlomku iz poslanice Korinćanima. Vrlo je važno istaknuti da je vjera temelj po kom se ulazi u jedinstvo i povezanost živoga Tijela Kristova. Priznati Isusa svojim Bogom i Gospodinom jest čin - i darovan, i prihvaćen, ali je to i čin opredjeljenja. Tim činom vjere ulazi se savršeno u zajedništvo "jedinstva u različnosti". Tijelo je po svojoj naravi sastavljano od nebrojeno puno funkcionalnih udova koji čine "jednost" i "jedinstvenost" Tijela. Stoga vjernici imaju različite darove Duha kako bi činili "jedinstvo u različnosti". Svatko ima dar Duha kojim on, i samo on, poslužuje cijeli organizam. I u tom smislu je zapravo ipak svatko nezamjenjiv. Tako kršćanstvo nadvisuje sve različnosti, čak i različitost spola, jer su kršćani u funkciji zajedništva tako jako povezani da ništa nije tako važno kao jedinstvo. Danas, na Duhove, nudi nam se takvo razmišljanje, takvo svjedočenje, takav zadatak. "Biti jedno u Duhu", svjesni da smo u funkciji zajedništva Kristovog mističnog Tijela.



Uređuje: Jakob Pfeifer

Povijesni susret biskupa SCG i Svetog Arhijerejskog Sinoda SPC

OVO JE DAN ŠTO GA UČINI GOSPODIN!

Utorak, 29. travnja 2003. godine bit će ubilježen zlatnim slovima u povijest Crkve Kristove na ovim prostorima. Toga dana po prvi put su se susreli biskupi Srbije i Crne Gore s patrijarhom i episkopima Svetog Arhijerejskog Sinoda Srpske Pravoslavne Crkve. Doista, s pravom smo toga dana mogli klicati: "Ovo je dan što ga učini Gospodin! Kličimo i radujmo se njemu". Tom događaju mediji u našoj zemlji posvetili su veliku pozornost i mi mu, stoga, radosno posvećujemo veći prostor u ovom broju "Zvonika".

Izvešće o ovom događaju dijelom je preuzeto sa web stranice SPC, dijelom ga je pisao **mr. Andrija Kopilović**, koji je bio blizi sudionik ovog susreta. Prenosimo i veći dio govora koji su toga dana izrekli predstavnici Katoličke crkve i SPC. A ja sam pokušao sve to složiti u jednu preglednu cjelinu uz potrebne redakcijske zahvate i naravno uz poticaj i podršku urednika naše stalne ekumenske rubrike **preč. Jakoba Pfeifera**.

Andrija Anišić

Povijest susretanja

Biskupska konferencija Jugoslavije i episkopi Srpske Pravoslavne Crkve prije raspada SFRJ imali su nekoliko kontakata ali nikada plenarnoga susreta. Na početku nemilih događaja u bivšoj Jugoslaviji održan je jedan značajni susret u Sremskim Karlovcima predvođen s katoličke strane uzoritim kardinalom **Franjom Kuharićem** a sa pravoslavne strane patrijarhom **Pavlom**. Taj susret je završio apelom zavađenim stranama za mirnim rješenjem sukoba. Prošao je u vrlo srdačnoj i uistinu bratskoj atmosferi i svi prisutni (po petorica biskupa sa svake strane i po dva svećenika) bili su uvjereni da je takav susret značajan doprinos miru. Nažalost, nije bilo tako. Država se, uz teške ratne sukobe, polako raslojavala. Još je pokušao jedan susret u Švicarskoj koji je također završio apelom za mir, ali nažalost mira nije bilo.

Prije rata bili su intenzivniji susreti teologa i teoloških fakulteta naizmjenično svake dvije godine u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani. Svaki susret je imao određenu temu. Nakon nekih susreta objavljeni su i zbornici radova. Za vrijeme rata ni tih susreta nije bilo.

Nakon rata bilo je više ekumenskih susreta u kojima su zajedno sudjelovali episkopi SPC i katolički biskupi, kao i drugi predstavnici, osobito u molitvenim osminama za jedinstvo kršćana. Također je bilo raznih susreta teologa. Bili smo svjedoci (o čemu smo također opširno pisali) i značajnih posjeta kardinala **Martinija**, **Kaspera** i **Taurana** te posjeta Vatikanu predstavnika Svetog Arhijerejskog Sinoda SPC. I konačno, ovaj povijesni susret, kojeg s pravom možemo nazvati divnim svjedočanstvom ljubavi dvije sestrinske Crkve.

U Sabornoj crkvi

Članovi BK SCG **mons. Stanislav Hočevar**, nadbiskup beogradski i predsjednik BK, **mons. Eugenio Sbarbaro**, apostolski nuncij u Beogradu, **mons. János Péntzes**, biskup subotički, **mons. Zef Gashi**, nadbiskup barski, **mons. Ilija Janjić**, biskup kotorski, **mons. László Huzsvár**, biskup zre-

njaninski, **preč. Andrija Kopilović**, predsjednik Katehetskog vijeća BK, i o. **Leopold Rochmes**, generalni tajnik BK, došli su pred sabornu crkvu u 7,50 sati. Slijedio je svečani ulaz a u svetištu saborne crkve pripremljeno je mjesto za katoličku delegaciju. Na početku liturgije delegaciju su po-naosob pozdravili njegova svetost, patrijarh srpski g. **Pavle**, g. **Amfilohije**, mitropolit crnogorsko-primorski, i g. **Irinej**, episkop bački. Slijedila je svečana liturgija. Ona je bila uistinu vrsno pripremljena i doživljena. Ovom događaju bio je nazočan **dr. Vojislav Milovanović**, ministar vjera u vladi R. Srbije.

Na kraju liturgije najprije je delegaciju Katoličke crkve i okupljene vjernike pozdravio patrijarh Pavle a potom i nadbiskup Hočevar, predsjednik BK SCG. Ove pozdrave prenosimo u cijelosti.



Pozdrav patrijarha Pavla

*** Da jednim duhom, jednim ustima i jednim srcem proslavljamo Njega - Vaskrsloga Gospoda**

Braćo i sestre, proslavljamo Vaskrs. To je najveći događaj u istoriji ljudskog roda, događaj Spasenja koje je Gospod učinio iz ljubavi prema svima nama, svim ljudima. Uzeo grehe svih na sebe, a greh je ono što donosi smrt. I On je svesno i dobrovoljno uzeo smrt da nama daruje život. Bog je trećega dana vaskrsao i time osigurao vaskrsenje svih koji su umrli i svih onih koji će do drugog dolaska Njegovog umreti da vaskrsli izađu pred Njega, Sudiju Pravednoga, Spasitelja našeg i Izbavitelja. Uvek da smo svesni, i u umu svome i u srcu, te preskupe žrtve kojom je On nas spasao i oslobodio od greha. Ali mi, svaki pojedinac, treba da svojom verom i životom po veri usvojimo to spasenje koje je On prineo. U tome smislu, braćo i sestre, pozdravljajući sve vaskršnjim pozdravom, poželimo svima spasenje, radost u Carstvu Nebeskom i blaženstvo. Da jednim duhom, jednim ustima i jednim srcem proslavljamo Njega - Vaskrsloga Gospoda.

U tome smislu jedinstva, koje Gospod Isus Hristos želi i moli se Ocu da svi budu jedno: kao Ti Oče u meni i ja u Tebi,

da i On i njegovi apostoli i učenici budu jedno. U tome smislu, da zajednički razgovaramo u jedinstvu u Hristu Gospodu, evo su nam ovde danas prisutna i braća po Hristu, rimokatolički biskupi iz Srbije i Crne Gore. U ovaj blagi dan, da razgovaramo o onim teskoćama koje su pred nama svima u ovako teško vreme i da, imajući u vidu zapovest Gospodnju, da ljubimo i neprijatelje svoje, a kamoli one koji su nam bliski po veri u Boga i u Njega, Sina Božjeg, i u Duha Svetoga.

Gospode, pomози i blagoslovi, svima pa i nama. Sve vas pozdravljam drevnim pozdravom: Hristos Vaskrse!

Pozdrav nadbiskupa Hočevara

* Uskrs 2003. - punina vremena za naše sestrinske, mjesne Crkve

"Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim... na hvalu Slave svoje milosti... Nju preobilno u nas uli zajedno sa svom mudročću i razumijevanjem... da se provede punina vremena: uglaviti u Kristu sve - na nebesima i na zemlji" (*usp. Ef 1,3-10*).

Nadahnut, dakle svetim Pavlom dodajem: Blagoslovljen Bog i Otac naš, čija je providnost učinila da Uskrs 2003. bude na poseban način punina vremena za naše sestrinske, mjesne Crkve; "blagoslovljen" - jer nam je "obznanio tajnu svoje volje", "da budemo na hvalu Slave njegove - mi koji smo se već prije nadali u Kristu" (1,12), i time postanemo "opečaćeni Duhom obećanim, Svetim". U ime, dakle, Svetog i nerazdijelnog Trojstva, Oca i Sina i Duha Svetoga, mi, katolički dijecezanski biskupi ordinariji Srbije i Crne Gore, ujedinjeni nastojanjima oko spasenja Božjega naroda u biskupsku konferenciju, pozdravljamo Vas, Vaša Svetosti, Patrijarha Srpske Pravoslavne Crkve, zajedno sa Svetim Arhijerejskim Sinodom. Ovaj susret je prožet dvostrukom radošću: radošću Uskrsnuća i radošću pastirske suodgovornosti za unapređenje Crkve i evanđeoskog duha u našem društvu. Neka zato u svemu bude "na hvalu Slave Njegove", a neka u nas, Njegove suradnike i apostolske nasljednike, ulije - po sili Duha Svetoga - preobilje "mudrosti i razumijevanja."

Vaša Svetosti, Sveti Arhijerejski Sinode! U ovom milosnom Danu našega susreta, čast mi je i najdublja radost duha i srca, da mogu Vama i, po Vama, svim Vašim suradnicima, arhijerejima, kleru, monaštvu, bogoljubnomu narodu Božjem, i svim ljudima dobre volje, u ime naše Biskupske konferencije, i u svoje ime, još jednom poželjeti:

HRISTOS VASKRSE - VAISTINU VASKRSE!

Uskrsli Gospodin, koji je koračao sa učenicima na putu u Emaus, neka u ovom trećem mileniju bude s nama na našim putevima, neka nam ogrije srca u svim zbivanjima, neka nam otvori oči za novost Duha, i učini nas svjedocima novoga života. I neka mu je hvala dovijekal!

Službeni razgovori u Patrijaršijskom dvoru

Poslije liturgije i pozdrava bio je svečani izlazak iz crkve, uz odobravanje i pozdrav naroda, u procesiji je bio i ministar vjera prof. dr. Vojislav Milovanović. U salonu patrijaršije još jednom su izmijenjene čestitke za Uskrs a onda su se na zatvoreni zastanak i plodni razgovor povukli: njegova svetost patrijarh srpski **Pavle**, mitropolit crnogorsko-primorski g. **Amfilohije**, episkop šabačko-valjevski g. **Lavrentije**, episkop bački g. **Irinej** i episkop timočki g. **Justin**. Sa strane BK SCG sudjelovala je gore navedena delegacija uz nazočnost mons. **Eugenia Sbarbara**, nuncija Svete Stolice u Beogradu.

Susret s novinarima

Po završenom sastanku, novinarima su se obratili Njegovo preosveštenstvo episkop bački g. Irinej, i preuzvišeni nadbiskup mons. Stanislav Hočevar. Prenosimo u cijelosti njihovo obraćanje medijima.

Episkop Irinej novinarima

* sve ono što mi ovde kao episkopi ili biskupi razgovaramo i dogovaramo to mora da struji i da zrači dalje prema krugovima sveštenstva jedne i druge Crkve, kao i prema vernom, Božjem narodu.

Hristos Voskrese!

Pozdravljamo vas, danas, preuzvišeni monsinjor Hočevar, nadbiskup beogradski, i moja malenkost. Ovlašćeni smo od strane Svetog Arhijerejskog Sinoda Srpske Pravoslavne Crkve i od strane Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore, da ovde sabranim predstavnicima sredstava javnog izveštavanja saopštimo onoliko koliko je, ukoliko, moguće, i neophodno u ovom trenutku kako je protekao ovaj prvi zvanični bratski susret i razgovor na ovom nivou. To jest, susret i razgovor na nivou Svetog Arhijerejskog Sinoda Srpske Pravoslavne Crkve i Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore.

Mi smo, naravno, tokom proteklih godina i decenija na raznim ravni, lokalnim i regionalnim, eparhijskim ili biskupijskim, međueparhijskim, međubiskupijskim, često razgovarali. Bilo je razgovora u mnogim prilikama, naročito u nevoljama na obostranu duhovnu i svaku drugu korist. U tom cilju bila je i dosadašnja naša saradnja. Ali ovo je zaista prvi službeni susret ovakvog značaja i na ovakvoj ravni. I tu je ne samo izvršena retrospekcija i zajednička valorizacija, ili da kažem srpskom rečju: zajedničko vrednovanje, dosada zajednički pređenog puta, svedočenja Imena Hristovog i istine Krsta i Vaskrsenja Njegovog i svedočenja istine o biću Crkve koja postoji za život i spasenje sveta, a nije sama sebi cilj. Danas smo, posle tog zajedničkog uvida u ono sve što je dosad bilo, sagledali i svoju, ne samo pojedinačnu odgovornost, unutar sopstvene Crkve, pastirsku, duhovnu i svaku drugu. Sagledali smo i zajedničku odgovornost, naspram sveta, ali i još nešto više od toga: zajedničku odgovornost, odgovornosti jednih za druge, ne samo jednih pored drugih, u





svetlu izazova novog vremena i nasleđa iz prošlosti, tako da smo došli zajednički i jednostavno do jedne, po mom skromnom sudu veoma značajne odluke - da po pitanjima daljeg razvoja verske nastave u školama nase otadžbine, zatim po pitanju restitucije, ili vraćanja nezakonito oduzete, nekada crkvene imovine, kao i po svim drugim životnim pitanjima i izazovima, nastupamo zajednički, ne samo jedni pored drugih nego i jedni sa drugima i još više od toga, jedni za druge. Isto tako, naglašena je, trostepena, ili bolje reći trojedina duhovna odgovornost u današnjem trenutku i naravno pred sutrašnjim danom i časom. To je odgovornost jerarhijska i kanonska, na nivou episkopata jedne i druge Crkve. Zatim, odgovornost bogoslovska, da se u Crkvi govori, i sa jedne i sa druge strane autentično, iz jevanđelskih, nepomućenih izvora bez robovanja raznim predrasudama, insinucijama, rđavim interpretacijama i tome slično. Što u isto vreme ne znači da nećemo imati smelosti i iskrenosti jedni prema drugima da se i požalimo, ako to neki događaj u životu jedne ili druge Crkve iziskuje, i da pokušamo da izvesne izazove i iskušenja prevazilazimo upravo tom zajedničkom i uzajamnom odgovornošću. I treća dimenzija tog jedinstvenog triptiha, te trojedine odgovornosti, jeste pastirska, ili kako Rimokatolici radije kažu latinskom rečju, pastoralna odgovornost, to jest, sve ono što mi ovde kao episkopi ili biskupi razgovaramo i dogovaramo. To mora da struji i da zrači dalje prema krugovima sveštenstva jedne i druge Crkve, kao i prema vernom, Božjem narodu. Da se naviknemo da posmatrajući osobenost i različitost, i identitet Pravoslavne Crkve i Rimokatoličke Crkve, to ne shvatamo kao povod za netrpeljivost, za uzajamno otuđivanje, nego kao povod za uzajamno uvažavanje, ljubav i saradnju u ljubavi Hristovoj. A izazovi novog vremena, naročito izazovi sekularizacije koja će nas tek zapljusnuti u budućnosti, kojih smo još uvek donekle pošteđeni, traže od nas upravo taj odgovorni stav i zajedništvo. Tim zajedništvom, samim po sebi, ne možemo automatski prevazići probleme koji stoje pred našim Crkvama već vekovima. Oni se raspravljaju i na globalnom nivou, kroz zajedničku Komisiju svih pravoslavnih Crkava i Rimokatoličke Crkve, koje vode bogoslovski dijalog, ali i na mnogim drugim nivoima, bogoslovskim, pastirskim, međuepiskopskim, na nivou biskupskih konferencija sa jedne strane, Arhijerejskih Sabora i Sinoda sa druge strane. Na taj način bismo mogli, svako od nas, u skladu sa najdubljim svojim uverenjem, koje se u većini svog blagodatnog sadržaja i podudara, da svedočimo Hrista Raspetog i Vaskrsloga kao nadu sveta i budućnost Evrope i čovečanstva. Dogovorili smo i neke konkretne stvari. Da se na ovom nivou, ubuduće održavaju susreti redovno jedanput godišnje, a po potrebi i češće. Sva tekuća pitanja raspravljajuće

dve ovlašćene Komisije za dijalog, koje će potom referisati jednoj i drugoj jerarhiji, jednoj i drugoj strani. To bi ovako, najsažetije rečeno, bio moj prikaz viđenja događaja i rezultata današnjeg bratskog susreta i razgovora, za koji treba svi zajedno da blagodaramo Raspetom i Vaskrslogu Gospodu, koji je Vaskrsitelj nas i svih ljudi i sve tvorevine i svake duhovne smrti.

Još jedan put, hvala na strpljenju. Hristos Vaskrese!

Mons. Stanislav Hočevar novinarima

*** Prošlost nas je nadahnula da s novom, pravom, dubljom, evanđeoskom interpretacijom uđemo u budućnost i mislim da je to odgovor Božjem Duhu, odgovor na izazov potreba**

Bilo bi dovoljno pridružiti se njegovom preosveštenstvu vladiki Irineju, kako u pozdravima, tako i u čestitkama i ispod toga se potpisati. Neću Vam ponavljati ono što je on rekao, nego sve to potpisujem, ali želim ipak dodati nekoliko stvari.

Možda ću biti malo subjektivan. U tom smislu bih iznio, osim sadržaja, koji je odlično iznio Preosvećeni Vladika, i osobni doživljaj jednog takvog susreta. Ponajprije, srdačno zahvaljujem Njegovoj Svetosti, što je nas, članove Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore ovdje ugostio te smo mogli zajedno prisustvovati predivnoj Liturgiji Uskršnjeg blagdana. Drugo, ono što je mene na osobit način danas obogatilo, jest velika sreća koju su pokazali svi prisutni biskupi i episkopi. Vidjelo se da je ovaj susret bio očekivan, iščekivan, da su svi bili radosni, da su zaista govorili otvorenim srcem i s velikom radošću. Treće, što trebam posvjedočiti, jeste da je u svim prisutnim episkopima i biskupima vladala izvanredno velika svijest odgovornosti pred Bogom, pred Crkvom i pred poviješću. Dakle, nismo skrivali potrebe Crkve, Božjeg naroda nego naprotiv, sagledavši sve te potrebe i potrebe vremena, preuzeli smo svoju odgovornost. I to je zaista nešto, po mom mišljenju, što je **dar Neba, dar Duha Svetoga**. Četrto, što me posebno obradovalo, jest činjenica da nas je prošlost nadahnula da s novom, pravom, dubljom, evanđeoskom interpretacijom uđemo u budućnost i mislim da je to odgovor Božjem Duhu, odgovor na izazov potreba. Evo baš zbog toga, osjećali smo dužnost dogovoriti se da se i u budućnosti susrećemo, da više na teološkom području studiramo, da više zajedno istražujemo sva područja dosadašnjeg pastoralnog djelovanja i da želimo sve to činiti u zajedničkim razgovorima. Zatim analizirati i konstatirati kojim putem trebamo ići. Mislim da je sve ovo što smo danas mogli u tom susretu otkriti, upoznati i odlučiti, veliki dar tog prvog susreta i moram u ime vjere i Crkve reći da molim Boga da nam dade snagu da možemo u tom duhu napredovati. Zahvaljujem i ja svima, i želim Sretan Uskrs - Hristos Vaskrese!

Bratsko druženje

Poslije službenog dijela susreta biskupi i episkopi nastavili su svoje zajedništvo na ručku u Patrijaršiji koji je protekao u vrlo srdačnom i svečanom ozračju. Zajedništvu stola pridružili su se i djelatnici u Patrijaršiji. Zdravice su izrekli visokopreosvećeni mitropolit Amfilohije i nadbiskup Hočevar. Poslije ručka domaćini i gosti su posjetili samostan Majke Božje "Vavedenije" u Beogradu. I ovaj posjet protekao je u srdačnom raspoloženju. Cijelo vrijeme je s prisutnima bio apostolski nuncij mons. Sbarbaro. On je svojom prisutnošću dao osobit doprinos ovom susretu.

Svečanost u crkvi sv. Antuna

Bliži Bogu - bliži jedni drugima

U crkvi sv. Antuna u 18 sati započela je svečana Euharistija na kojoj su koncelebrirali svi nazočni biskupi BK SCG te gosti, **mons. Franjo Komarica**, banjalučki biskup - predsjednik BK BiH, **mons. Anton Stres**, pomoćni biskup ljubljanski i delegat BK Slovenije te provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrne o. **Džolan**. Koncelebrirali su svećenici iz svih biskupija Srbije i Crne Gore, a na misi je bio nazočan i ministar vjera u vladi R. Srbije **prof. dr. Vojislav Milovanović** kao i drugi ugledni gosti društvenog i kulturnog života. Nazočne su bile i brojne časne sestre, te mnoštvo vjernika koje je željelo svojim sudjelovanjem dati svoju podršku ovom velikom događaju.

Pozdrav Sv. Arhijerejskom Saboru uputio je nadbiskup **Hočevar**. On je održao i kratku homiliju o sv. Katarini Sijenskoj kao naučiteljici Crkve i suzaštitnici Europe. Delegaciji SPC pridružio se i episkop **Porfirije** i o. **Andrej**. Na prikazanje su mladi svim episkopima i biskupima poklonili uskrnsne svijeće. Na kraju je prisutne pozdravio Provincijal. Prije blagoslova prisutnima se obratio patrijarh **Pavle** koji je uz podsjećanje na Isusovu velikosvećeničku molitvu za jedinstvo, osobito naglasio potrebu da se svi "približimo Bogu jer ćemo se onda najbrže približiti i jedni drugima".

S uzvanicima u Aeroklubu

Nakon kratkog posluženja kod domaćina u franjevačkom samostanu svi uzvanici prešli su u svečanu dvoranu restorana "Aerokluba" na prijem. Na početku prijema govorili su preosvećeni episkop bački g. **Irinej** i nadbiskup **mons. Stanislav Hočevar**. Episkop je u svom govoru ocijenio današnji prijem povijesnim događajem susreta dva episkopata dviju sestrinskih Crkava i ponudio ruku suradnje ovih Crkava suvremenom društvu u onim domenima u kojima može samo Crkva pomoći. Nadbiskup **Hočevar** je u svom pozdravnom govoru zahvalio svima što su se odazvali i podržali ovu suradnju koja želi pomoći suvremenom društvu i preuzeti suodgovornosti za budućnost svijeta, napose Europe.



Uz članove Sv. Arhijerejskog Sinoda SPC i BK SCG na prijemu su bili još i episkopi **Ignatije**, **Irinej** iz Niša i drugi uglednici SPC. Na prijemu su bile mnoge osobe političkog, kulturnog i javnog života. Iz vlade R. Srbije prisustvovali su ministar vjera dr. **Vojislav Milovanović**, ministar unutarnjih poslova R. Srbije g. **Mihajlović** i ministar kulture g. **Lečić**, zatim predsjednik Srpske akademije nauke i umjetnosti, predsjednik Matice

srpske, predstavnik Ministarstva prosvjete i sporta kao i predstavnik Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Od akretitiranih veleposlanika u Beogradu prisutni su bili mons. **Eugenio Sbarbaro**, nuncij Svete Stolice, te veleposlanici Mađarske, Grčke, Rusije, Slovačke, Hrvatske, Bosne i Hercegovine te predstavnici austrijskog, poljskog i njemačkog veleposlanstva. Zatim predstavnici Anglikanske crkve, Ruske pravoslavne crkve, rabin Židovske zajednice u Beogradu te predstavnici teološkog fakulteta SPC, Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije, Biskupijske klasične gimnazije "Paulinum" iz Subotice, Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice, predstavnik Caritasa "Renovabis" iz Njemačke g. **Schroeder**, kao i predsjednici biskupijskih Caritasa, članovi Ekumenskog vijeća BK SCG, predstavnici katoličkih medija: YUKATMEDIA, Agape, Zvonik i Blagovest te predstavnici medija SPC i Hrvatske televizije - urednik "Ekumene" g. **Augustin Bašić**, kao i mnoge ličnosti iz javnog života te katolički i pravoslavni svećenici.

Pozdrav nadbiskupa Hočevara na početku mise

"Zato neka mi dade Bog govoriti kako me svjetova, i misliti misli dostojne darova njegovih, jer On je vođa mudrosti... U njegovoj smo ruci mi i riječi naše sa svim našim razborom i umijećem." (Mudr 7,15-16)

Svevišnji i svemoguću Bože,

ovim riječima pisca knjige Mudrosti dolazim večeras - u trenutku otajstvenog događaja Euharistije i u trenutku neizmjernog dara susreta Crkava - poniznom molbom k Tebi da uzveličam Tvoje predivno ime i pozdravim glasnike mira i radosti, Tvoje apostole na početku trećeg tisućljeća.

Veličajući Tvoje uvijek i zauvijek novo stvaralačko djelo, želim se obratiti u ime Katoličke Crkve najvišim pastirima Srpske Pravoslavne Crkve.

Vaša svetosti, ovo je dan, kojeg učini Gospodin!

Pozdravljajući Vas, Vaša svetosti, u ovom svetištu sv. Antuna, gorljivog ljubitelja Jedinog Spasitelja čitavog kozmosa i sveukupnog čovječanstva, pozdravljam po Vama svu Vašu Crkvu, klanjajući se tajnama koje slavite i svetosti koju naviještate. Pozdravljajući Vas pozdravljam sve arhijereje, svećenike, monaštvo i bogoljubivi narod Božji, pripadnike Vaše Crkve, svu Vašu prošlost i sadašnjost, uz molitvu da je Bog ispuni svojom čistom ljubavlju, kao i svu Vašu budućnost da je On napuni svojim svemogućim blagoslovom.

Neka ovaj susret otvori među nama i svima nove putove susreta neba i zemlje, Boga i čovjeka, Istoka i Zapada, slobode i ljubavi, istine i mira.

Neka bude zauvijek blagoslovljen ovaj trenutak, neka ga zapišu anđeli u knjigu nove budućnosti naših Crkava i naroda i neka on nadahnjuje sve tvorce budućnosti.

Fotografije ovog povijesnog događaja, kako onih u boji (strana 36) tako i na ovim stranicama, snimili su: Katolički media centar (KMC), informativna služba SPC i Zvonik.

PLENARNO ZASJEDANJE BK SRBIJE I CRNE GORE

Deseto plenarno zasjedanje Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore održano je u Beogradu od 28. do 30. travnja. Na zasjedanju su sudjelovali apostolski nuncij u Srbiji i Crnoj Gori nadbiskup **Eugenio Sbarbaro** te članovi Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore: predsjednik BK beogradski nadbiskup i metropolita **Stanislav Hočevar**, potpredsjednik BK subotički biskup **Ivan Péntzes**, barski nadbiskup **Zef Gashi**, zrenjaninski biskup **László Huzsvár** te kotorski biskup **Ilija Janjić**. Kao gosti sudjelovali su predsjednik BK BiH banjolučki biskup **Franjo Komarica**, pomoćni biskup đakovački i srijemski generalni vikar za Srijem **Đuro Gašparović** kao predstavnik Hrvatske biskupske konferencije, mariborski pomoćni biskup **Anton Stres** kao predstavnik Slovenske biskupske konferencije te križevački vladika **Slavomir Mikloš**.

Uvažavajući specifični trenutak tranzicije društva i s tim povezanu važnost zajedničkog doprinosa Crkava i vjerskih zajednica biskupi Srbije i Crne Gore posebnu su pažnju posvetili povijesnom susretu sa Svetim Sinodom Srpske pravoslavne crkve. U razgovorima je donesena odluka Crkava da se redovito jednom godišnje sastaju u takvom sastavu, da u međuvremenu djeluje mješovita komisija u smislu praćenja konkretnog života Crkve, te da se osnuje teološka komisija koja bi unaprijedila već postojeću pastoralnu suradnju. Na zasjedanju su proučavane razne upute Svete Stolice, a posebno dvije nove enciklike pape Ivana Pavla II., o svetoj krunici i Euharistiji Crkve. Predstavljeni su rezultati stručno vođenoga sociološkog istraživanja u biskupijama Srbije i Crne Gore. U sklopu zasjedanja 29. travnja na blagdan sv. Katarine Sienske, suzaštitnice Europe i trećeg dana Uskrsa u pravoslavnoj Crkvi biskupi su bili nazočni na svečanoj liturgiji u sabornoj crkvi na kojoj se okupio Sveti Sinod SPC na čelu s patrijarhom Srpske pravoslavne crkve **Pavlom**. BK Srbije i Crne Gore zauzela se za dugoročni pastoralni plan, ukorjenjivanje Caritasu u sve župe, jaču socijalnu zauzetost, stvaranje komisije *Justitia et Pax* (Pravda i mir) te je produbljivala svijest da treba posvetiti posebnu pozornost siromašnima, mladima, obiteljima i stvaranju nove suradnje među susjednim biskupskim konferencijama. U tom duhu biskupi su razmišljali o svom sudjelovanju u programima za posjet **Svetog Oca** republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini u lipnju ove godine. Na zasjedanju je bilo riječi i o aktualnim temama, izvršen je pregled proteklih i budućih događaja te su preuzeta razna zaduženja. Biskupi su ukazali na značenje vjeronauka u školi i župi, povratka crkvene imovine, uključivši i sve matične knjige, važnost osnaženja župnih zajednica i potrebu pružanja svestrane pomoći društvu koje traži duhovnost i pravednost.

NOVI ĐAKON MIRKO ŠTEFKOVIĆ

Subotički biskup **mons. Ivan Péntzes** zaređio je za đakone vlč. **Mirka Štefkovića**, iz katedralne župe svete Terezije Avilske iz Subotice, i vlč. **Károlya Orcsika**, iz župe Sv. Antuna Padovanskog iz Sente za Subotičku biskupiju, te još trojicu bogoslova iz Papinskog zavoda *Germanicum et Hungaricum* u subotu 3. svibnja u isusovačkoj crkvi "Il Gesù" u Rimu.



Mirko Štefković je rođen 24. rujna 1977. u Subotici od oca + **Ivana** i majke **Dominike r. Ivanković**. Osnovno školovanje

započeo je u rodnom Tavankutu, a nastavio u Žedniku. Srednju je školu završio u biskupijskoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici. Trenutno se nalazi u Papinskom zavodu *Germanicum et Hungaricum*, te završava studij filozofije i teologije u Rimu na Papinskom sveučilištu Gregoriana.

Drugoga dana ređenja, u nedjelju 4. svibnja, **mons. Ivan Péntzes** predslavio je svetu misu u hrvatskoj crkvi svetog Jeronima u Rimu uz asistenciju novozaređenog đakona vlč. **Mirka Štefkovića**, na kojoj su koncelebrirali **mons. István Konz**, kancelar, **p. Gerwin Komma**, rektor papinskog zavoda *Germanicum et Hungaricum*, **mons. Jure Bogdan**, rektor Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima, **preč. Franjo Ivanković**, dekan i župnik u Tavankutu, **preč. Josip Pekanović**, dekan i župnik u Somboru, **preč. mr. Andrija Kopilović**, župnik u Aleksandrovu, vlč. **Josip Štefković**, brat novozaređenog đakona, te dvadesetak hrvatskih svećenika koji se nalaze na studiju u Rimu.



Nakon misnog slavlja novozaređeni đakon vlč. **Mirko**, sa svojom majkom **Dominikom**, braćom **Josipom** i **Nikolom**, te užom rodbinom počastili su prigodnom večerom svoje goste u Domu hrvatskih hodočasnika "Domus Croata" u Rimu.

Marinko Stantić

12. OBLJETNICA SMRTI BISKUPA ZVEKANOVIĆA

U povodu 12. obljetnice smrti subotičkog biskupa **Matiše Zvekanovića**, slavljena je 24. travnja misa u subotičkoj katedrali. Misu je predvodio subotički biskup **dr. Ivan Péntzes**. U homiliji je subotički biskup istaknuo, među ostalim, tri značajne crte iz života pokojnoga biskupa. To je njegova ustrajna i ne lagana borba s ondašnjim prilikama i neprilikama komunizma, njegovo strpljivo podnošenje trajne i teške bolesti i njegova istaknuta kre-



post gostoljubivosti koja mu je bila jedna od vrhovnih vrednota. Na pitanje kako je sve to spojio u svom životu, biskup Péntes je ukazao na izuzetno značajni molitveni život biskupa Zvekanovića i potaknuo okupljene da im biskup u tom bude i primjer i zagovor. /A. K./

BISKUP PÉNTES U ŽUPI MARIJA MAJKA CRKVE U SUBOTICI

Na Uskrsni ponedjeljak, 21. travnja, biskup dr. Ivan Péntes pohodio je župu Marija Majka Crkve u Subotici. Na svečanoj misi biskup Péntes podijelio je službe čitača i akolita bogoslovu Ivici Ivankoviću Radaku, a kandidaturu za đakoniat i prezbiterat bogoslovu Goranu Jovičiću, koji su obojica iz te župe. Nakon mise subotički biskup zadržao se u druženju sa župljanima na kojem su bili članovi pastoralnog vijeća, roditelji svećenika, redovnika, kao i svećeničkih pripravnika. /Zv/

USKRŠNJI KONCERT U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

Katedralni zbor "Albe Vidaković" održao je na Vazmenu srijedu, 23. travnja, uskršnji koncert u subotičkoj katedrali. Ovaj koncert bio je početak obilježavanja 30. obljetnice djelovanja zbora. U prvom dijelu uz pratnju orgulja, a u drugom uz tamburaški orkestar, izvođena su djela, među ostalima, i Halmos Lászlóa, Petra Wagnera, Albe Vidakovića, Ivana Kokota, Milana Asića, Krste Odaka, J. S. Bacha, G. F. Haendela. Zborom je ravnala s. Mirjam Pandžić, a tamburaški orkestar je pripremio Stipan Jaramazović.

Bio je to vrlo lijep kulturni događaj koji je okupio vjernu publiku u katedrali. /K. Č./

Markov - početak "Dužijance 2003."

Već godinama po adetu i ovogodišnja "Dužijanica 2003." počela je prvom od dvadesetak priredbi, blagoslovom žita, koje je ove godine obavljeno na dan sv. Marka evanđeliste, 25. travnja u Tavankutu, na njivi obitelji Balážević. Obred blagosova žita i svi njiva pridvodio je mons. Stjepan Beretić, župnik katedralne župe sv. Terezije Avilske u Subotici, nuz koncelebraciju preč. Franje Ivankovića, dekana i tavankutskog župnika i vlč. Marinka Stantića, Tavankučanina koji se školuje u Rimu.

Tavankutski župnik i Organizacioni odbor "Dužijanica 2003.", s pridsidnikom Grgom Kujundžićom nastarali su se da ovaj virski obred bude svečan, kaka je bio kadgod, a u Tavankutu je to prvi prošijun posli II. svitskog rata koji je očo dalje od crkvene avlije, sad na žitište malko dalje od sela. Tako je prošijun pridvođen križom i svećenicima, s virnicima i budućim priređivačima smotri "Dužijanica 2003.", s pivanjem Litanija Svi sveti, svečano došo na njivu di je obavljen blagosov žita i polja.

Po adetu ovaj virski obred je obavljen na njivi na kojoj će ove godine Organizacioni odbor "Dužijanica 2003." pokazat "Takmičenje risara", najsluženiju i po sudionicima najbrojniju priredbu, ove jedinstvene i velike smotre risara.

A. Stantić

POČELA DUŽIJANCA U SVETOZAR MILETIĆU

Jaki vjetrovi su u travnju na crkvi u Svetozar Mileticu, čiji je toranj visok 42 m, oštetili križ na vrhu tornja. Velika je to šteta, ali i tuga za mještane.



Prvopričesnici u Sv. Mileticu

I ove godine na Markovo je blagoslovljeno mlado žito koje je KUD "Lemeš" donio u crkvu na blagoslov. Žito je blagoslovio župnik Antal Egedi. Kako je ovaj dan zvanično uzet kao početak ovogodišnje dužijance, na misi je predstavljen novi bandaš Marinko Mačković i nova bandašica Jelena Budimčević. Po prvi put su birani i mali bandaš - Kristijan Tošaki i mala bandašica Mirjana Dulić. U narodnoj nošnji su uz mlade bili i budući prvopričesnici. Na kraju mise vjernici su uputili molitvu za kišu koje nema već četiri mjeseca.

Zbor "Silvester Hajnal" pod ravnanjem Marite Topić je na međunarodnom natjecanju u Budimpešti osvojio treće mjesto. Ovaj zbor svojim pjevanjem uveličava slavlja i u našoj crkvi.

Posebnu pohvalu zaslužuju tri djevojčice iz četvrtog razreda: Adrijana Aladžić redovito čita molitvu vjernika na misama, a Irena Horvat i Kristina Ezgeta su već punih godinu dana ministrantice. One mogu biti primjer svojim vršnjacima jer imaju vremena za Boga i služenje u crkvi.

Lucia Tošaki

OBNOVLJEN KIP GOSPE LURDSKE U ŽEDNIKU

Korizma je u Žedniku počela obnovom kalvarije na mjesnom groblju, a završila prikupljanjem darova koje je župni Karitas podijelio svojim šticećenicima.

Za Uskrs su se vjernici duhovno lijepo pripremili. Na dan sv. Marka, zaštitnika župe, blagoslovljena su žitna polja. Tri dana su na duhovnoj obnovi propovijedali Franjo Ivanković, dekan i župnik u Tavankutu, i domaći župnik Željko Šipek.

Na bijelu nedjelju proslavljen je zaštitnik župe. Svečane sv. mise su služili svećenici Josip Miocs, Attila Zsellér, Marko Forgić, Antun Gabrić, László Pósa te pater Ivan Bošnjak. Pod sv. misom pjevali su sjemeništarci i oduševili prisutne vjernike. Njihov dolazak u ovu župu postaje tradicija koja je svima draga.

Planiranu procesiju nakon mise omela je kiša. Ipak, u dnu lijepo uređenog dvorišta vjernici su se skupili na blagoslov male špilje s kipom Majke Božje. Prije mnogo godina to je bio glavni Gospin kip u crkvi pred kojim su se izmolile mnoge prošnje i zahvale. A onda je novi kip stavljen na oltar a stari pao u zaborav. Župnik je, u želji da oplemeni vrt, dao sazidati novu špilju u koju je smješten obnovljeni kip Gospe Lurdske.

Imendan župe imao je završno slavlje u Domu kulture gdje su glumci Dramske grupe župe sv. Roka izveli predstavu "Nevolje s dicom" koju je napisala i na scenu postavila Đula Milodanović, bivša Žedničanka.

Kata Milodanović Ostrogonac

Događanja u Subotičkoj biskupiji

KONCERT STAROSLAVENSKE GLAGOLJAŠKE GLAZBE

Mješoviti pjevački zbor "Baščina" iz Zagreba održao je koncert staroslavenske glagoljaške glazbe u subotu, 10. svibnja u katedrali bazilici sv. Terezije Avilske. Pod ravnanjem maestra **fra dr. Izaka Špralje** zbor je a capela izveo napjeve "Otče naš", "Gospodi", "Klanjajem se", "Vsa lipa jesi", "Sveopća molitva" i "Veličit". U drugom dijelu programa, uz orguljsku pratnju **prof. Mirte Kudrna**, zbor je otpjevao napjeve "Hvali duše moja Gospoda", "Svrši stopi moje", "Zaščiti Gospodi", "Danas harst rodi se", "Viruju" i "Isus že jest va viki".

Sljedećeg dana, u nedjelju 11. svibnja ovaj je zbor pjevao misu na staroslavnskom jeziku, a završetak je bio veličanstveni Handelov "Alleluia".



Ovaj izvanredan glazbeni događaj je oduševio publiku i pokazao svu ljepotu stare hrvatske crkvene glazbe. /K. Č./

PO DRUGI PUT U SLOVENIJI

Djevojke animatorice, predvođene katehisticom **Kristinom**, krenule su iz Selenče 3. travnja u Sloveniju k sestrama Marije Pomoćnice - salezijankama na Rakovniku.

Za vrijeme svog boravka u Sloveniji djevojke su posjetile internat u Želimlju, gdje ih je srdačno dočekaio đakon **Zoltan**.

Cilj ovog putovanja bio je susret animatora ljetnjeg oratorija na kojem je sudjelovalo oko 150 animatora iz raznih župa čitave Slovenije a koji je vodio **don Janez Potočnik**, SDB. Na ovom susretu djevojke su naučile da s djecom treba raditi s osmijehom na licu, da treba živjeti za djecu, praviti prvi korak prema njima, kao što je to činio i don Bosco koji je tražio dječake, išao na ulice, gradilišta, svuda tamo gdje su oni bili. Zanimao se za njih i volio ih. Tako i animator treba biti prijatelj i uzor djeci.

Djevojke su se susrele i razgovarale s inspektorom **Lojzom Dobravcem** i **don Janezom Potočnikom**. Posjetile su i sestre salezijanke na Bledu i Marijin dom, a na Rakovniku su se susrele sa **s. Alžbetom** koja je rodnom iz Selenče. Velika hvala **s. Miri** i **don Stojanu** koji su omogućili ovo predivno putovanje...

Sabina, Marija i Bernadeta

Alen Kopunović Legetin koncertirao u Budimpešti

Naš sada već renomirani orguljaš, mladi Subotičanin **Alen Kopunović Legetin** svojim koncertom u jedinstvenoj crkvi Sv. Matije (Matyas templom) u Budimpešti otvorio je hrvatsku turističku sezonu u Mađarskoj. Organizatori ovog koncerta bili su Hrvatska turistička zajednica i Hrvatski poslovni centar. Alen je



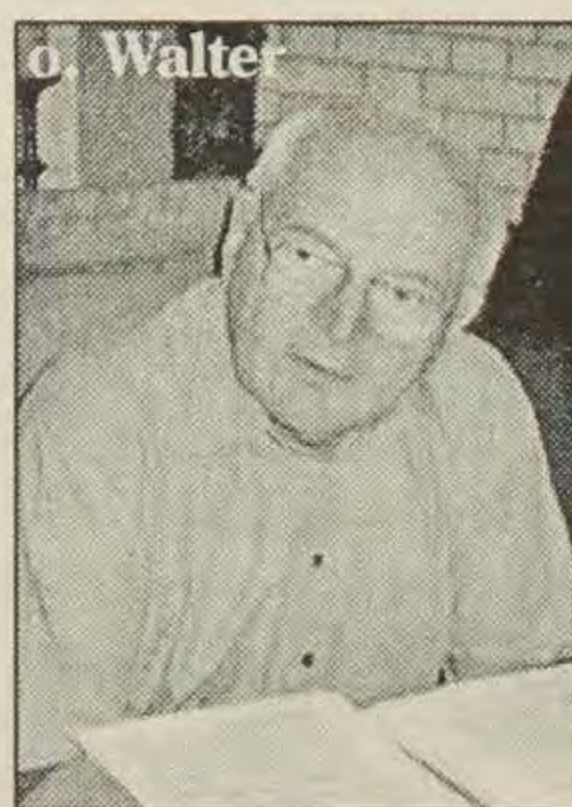
Alen Kopunović Legetin je na poziv požeškog biskupa dr. Antuna Škvorčevića prije četiri godine otišao u Požegu gdje osniva crkveni zbor u biskupskoj crkvi Sv. Lovre. Tamo predaje orgulje i zbarsko pjevanje u srednjoj školi; ima status slobodnog umjetnika i stalni je član žirija na državnom orguljskom natjecanju u Hrvatskoj. /K. Č./

MISIONARI I MISIONARKE KRVI KRISTOVE PONOVO MEĐU SVOJIMA

Misionari i misionarke Krvi Kristove iz Zagreba, **o. Ksaver**, **o. Zbignew**, te **s. Gabriela** i **s. Anuncijata** boravile su od 1. do 11. svibnja u Vojvodini u posjetu Molitvenim zajednicama Krvi Kristove. Oni su najprije u Futogu imali trodnevne duhovne vježbe za mlade, a zatim jednodnevne susrete i duhovne obnove s članovima Molitvenih zajednica Krvi Kristove u Indiji, Futogu, Šidu i Subotici te trodnevne duhovne vježbe za odrasle u Gospinom svetištu u Tekijama kod Petrovaradina.

U Subotici, u župi sv. Roka okupili su se članovi Molitvenih zajednica iz subotičkih župa sv. Roka i Isusovog Uskrsnuća kao i iz Male Bosne. Najprije su u vjeronaučnoj dvorani održali predavanje, zatim jednosatno klanjanje u crkvi a onda je slijedila sv. misa koju je predvodio o. Ksaver u zajedništvu s o. Zbigniewom, domaćim župnikom **Andrijom Anišićem** i **Antunom Kopilovićem**, župnikom iz Futoga koji je u subotičkoj biskupiji odgovoran za Molitvene zajednice Krvi Kristove. Poslije sv. mise misionari su pojedinačno molili nad vjernicima koji su to željeli dok su misionarke predvodile pjevanje. /A. A./

BLAGDAN SV. LEOPOLDA U SUBOTICI I NA PALIĆU



U župi Isusovog Uskrsnuća u Subotici blagdan sv. Leopolda Mandića obilježen je trodnevnicom. Sv. mise u čast sv. Leopoldu i prigodne propovijedi održali su **mons. Marko Forgić**, duhovnik sjemeništa "Paulinum", **mons. Bela Stantić**, župnik te župe i **o. Ivan Horvat**, franjevac iz franjevačkog samostana.

Blagdan sv. Leopolda svečano je proslavljen i na Paliću. Toga dana večernju sv. misu predvodio je subotički biskup **mons. Ivan Péznes** u zajedništvu sa župnikom **Josipom Leistom** te s još petnaestak svećenika koji su se toga poslijepodneva i večeri okupili na svoju mjesečnu rekolekciju. Na misi je propovijedao **Walter Dunkl**, župnik iz Austrije. On je poslije mise svećenicima održao predavanje na njemačkom jeziku uz prevođenje **mons. Stjepana Beretića**.

Na spomenuta slavlja okupio se lijepi broj vjernika koji već dugi niz godina štuju ovog dragog sveca. /A. A./

NOVI SLANKAMEN

CARITAS DAROVAO IGRALIŠTE

Novo nogometno igralište u dvorištu iza župne crkve, čiju je izgradnju pomogao Caritas Italije, otvoreno je 26. travnja u Novome Slankamenu. Toga je dana u posjet Slankamenu stigao biskup **Wilhelm Egger** iz biskupije Bolzano-Bressanone, njegov tajnik **M. Thomas Sturz**, direktori Caritasa **Mauro Randi** i **Heiner Schweigkofler** te direktor Caritasa za inozemstvo **Fabio Molon**. Uz nazočnost đakovačkoga i srijemskog pomoćnog biskupa **Đure Gašparovića** i više susjednih župnika, na otvorenju su bili **Ivan Bandić**, generalni konzul RH u Pečuhu, kao i predstavnik Generalnog konzulata RH u Subotici. Svečanu misu predvodio je biskup Gašparović. Zahvalivši na pomoći, biskup je poželio da suradnja između dviju biskupija postane čim bolja, ne samo na sportskom području, nego i mnogo šire. Na kraju mise goste je pozdravio i domaći župnik **Dinko Kalma**, rekavši: "Nismo dobili samo igralište, nego i potvrdu da smo dio svijeta, te da nismo napušteni i zaboravljeni". Igralište je nakon mise svečano otvorio biskup Egger, a zatim ga je biskup Gašparović blagoslovio. Na nogometnom turniru sudjelovale su momčadi Petrovaradina, Golubinaca, Surčina, Srijem-ske Mitrovice, Slankamen-juniori, te Slankamen-seniori. Pobijedila je ekipa iz Golubinaca, a drugo mjesto osvojila je ekipa Surčina, dok su na trećem mjestu mladi Slankamenci. Svi sudionici dobili su diplome za uspomenu na prvi turnir na novome igralištu.

/Prema: IKA/

USKRS U PANČEVU

Na uskršnjoj sv. misi na hrvatskom jeziku mnoštvo je vjernika ispunilo crkvu u Pančevu. Sv. mise je predvodio župnik **Mihály Erös**.



Ovogodišnju proslavu Uskrsa prate dva važna događaja. Na inicijativu župnika u svetišće su vraćeni kipovi Srca Isusova i Srca Marijina. Nekoliko desetljeća ranije iz svetišta su prenijeti u bočnu kapelu. A darovatelj koji je želio ostati anonimno kupio je stazu koja sada resi našu crkvu.

Nenad Ješić

ŽIVO ZAJEDNIŠTVO U IRIŠKOJ ŽUPI

U povodu skorog dolaska Svetog Oca pape u Hrvatsku i naša je župa prožeta pripremom po modelu "U zajedništvu Kristova poslanja".

U korizmi su se župljani okupljali na molitvu Križnog puta za svaki stalež: Obitelj na Križnom putu, Križni put Ivana Pavla II, Put križa uz prometna obilježja, Susret na Križnom putu, Križni put - škola ljubavi, Križni put i moje krštenje.

Svaki korizmeni tjedan pratila je kateheza: Kršćansko iskustvo patnje, Praštanje - solidarnost - obitelj, Sredstva kojima se Papa bori za mir i čovjeka.

Subotom molimo Papinu kronicu - Otajstva svjetla - koja ima 120 osoba (izdanje "Zvonika"). Vjernici su pozvani i na post da služi zdravlju i ljubavi.

Sva ova osobna nastojanja pratili su i događaji u župi. Na početku korizme (2. nedjelja) bio je dan klečanja (uz temu: Tabor - Preobraženje i tri prijatelja), a kojem je prethodilo krštenje male **Selene** (drugo dijete naših nastavnika iz Vrdnika - **Slavice** i **Saše Matešić**). Na dan ubojstva našeg premijera **Đinđića**, u Vrdniku je sahranjena dobra vjernica **Ana Trefald**, kurirka St. Kolonije.

Na Dan škole u Vrdniku (22. 03.) na proslavi je bio prisutan i župnik kao vjeroučitelj, a na večer je služena sv. misa za pravoslavnu vjernicu **Đurđicu Nedeljković** koju je uz pravoslavnog paroha ispratio i naš župnik.

U Dobrodolu je sahranjen **Franjo Keresteš**, ovo je već četvrta sahrana u obitelji, nakon smrti roditelja i brata.

O opredjeljenju za Isusa često svjedoče tragični događaji. Na misama za pokojne okupi se lijepi broj katoličkih ali i pravoslavnih vjernika, tako je bilo i na sv. misi za pokojne obitelji Madi. U Irigu su 4. travnja bila dva sprovoda. Sahranjeni su **Stjepan Karličko** i **Josip Nađđerđ**, a na večer je bila sv. misa za + **Aleksandra Velesa** i njegovu obitelj (bio je instruktor mlaznih aviona).

Velik je događaj bila i uskrсна ispovijed uz pokorničko bogoslužje.

Cvjetna nedjelja je bila sva u cvijeću na tri mjesta (Irig, Šatrinci, Dobrodol). Djeca su čitala "Muku" Isusovu. Na Veliki četvrtak u Sremskoj Mitrovici je bila posveta ulja, a na večer misa večere Gospodnje u Irigu.

Na Veliki petak u Dobrodolu je bio Križni put, obredi u Vrdniku i Irigu - bio je dovoljan samo pogled na križ.

Velika subota je slavljena u Šatrincima uz mnoštvo djece, mladih u procesiji. U Irigu još veće slavlje, krštena je odrasla **Tamara Ludrovan** iz Vrdnika i blagoslov jela. Važno je istaknuti da je ovo sve prošlo u prisustvu i pravoslavnih vjernika.

Opisani su nas događaji doveli do blagdana života - Uskrsa, koji je na prvi dan slavljen u župi i Vrdniku. A drugoga dana je slavlje bilo u filijalama: u Šatrincima gdje je kršten **Marko Buzaš** te u Dobrodolu gdje su bile dvije pokojničke nakane (+ **Eva Fekete** i + **Franjo Keresteš**).

Blaž

SUSRET MLADIH U OPOVU

Godišnji susret mladih južnog Banata održan je 12. travnja u Opovu. Uz domaće susretu su prisustvovali mladi iz Skorenovca, Kovina, Ivanova, Vojlovice i Pančeva te iz Mužlje.

Njih 64 su u Opovo organizirano doputovali autobusom. Predavanje na temu "Nikad ne budite zadovoljni postignutim, već uvijek težite k novim saznanjima (ka boljem)", održao je župnik iz Ivanova **József Mellár**. Nakon predavanja o temi mladi su razgovarali u grupama.

Istoga dana u Opovu je bila ispovijed. Poslijepodne u 16 sati na svečanoj misi na Cvjetnicu mladi su po ulogama pročitali "Muku". Svetu misu je predvodio župnik **Mihály Erös**, a prisutan je bio i bogoslov karmelićanin **Endre Nagy** koji studira u Zagrebu.

Nenad Ješić



NOVA PAPINA ENCIKLIKA O EUHARISTIJU

“Ponovno oživjeti euharistijsko ‘divljenje’”, to je cilj najnovije, 14. u nizu, enciklike Ivana Pavla II. “Ecclesia de Eucharistia” (Crkva živi od Euharistije) o Euharistiji i njezinu odnosu s Crkvom koju je papa Ivan Pavao II. svečano potpisao u tijeku obreda Velikog četvrtka 17. travnja u bazilici Sv. Petra. Nova enciklika, posvećena Euharistiji i njezinu odnosu s Crkvom, upućena je biskupima, svećenicima i đakonima, zavjetovanim osobama i svim vjernicima laicima.

Prvo je poglavlje naslovljeno “Otajstvo vjere”, naslov drugog poglavlja je “Euharistija izgrađuje Crkvu”. U trećem poglavlju Papa razmišlja o “Apostolicitetu Euharistije i Crkve”, dok u četvrtom poglavlju razvija temu “Euharistija i crkveno zajedništvo”. “Dekoru euharistijskog slavlja” posvećeno je peto poglavlje, dok posljednje, šesto, nosi naslov “U školi Marije, ‘euharistijske’ žene”. Ove godine, koja je za mene u znaku dvadeset i pete obljetnice papinske službe, želim na potpuniji način cijelu Crkvu uključiti u to euharistijsko razmišljanje”, objašnjava Papa na početku svoje enciklike, polazeći od promatranja da “Crkva živi euharistiju” (izraz dolazi od grčke riječi “prinostiti hvalu”). Doista “iz uskrsnog otajstva rađa se Crkva. Upravo zato euharistija, koja je u pravom smislu riječi sakrament uskrsnog otajstva, postavlja se u središte crkvenog života. Od nje Crkva živi. Tim se “kruhom živim” hrani. Kako ne osjetiti potrebu pozvati sve da uvijek iznova proživljavaju to iskustvo?” Euharistija stvara zajedništvo i uči zajedništvu, kada se slavi u istini. Ona se ne može podvrći sudu pojedinaca ili određenih zajednica. Slavljenje “mise” ima izvanjske značajke koje imaju za cilj istaknuti radost koja sve okuplja oko neizmjernog dara Euharistije. Potrebno je vratiti osjećaj za ljepotu također u današnjim slavljinama. Papa u novoj enciklici traži od “pastira” da “potiču, također osobnim svjedočanstvom, euharistijsko štovanje, osobito izlaganje Presvetog sakramenta”. “Štovanje Euharistije izvan mise”, podsjeća Papa, “od neprocjenjive vrijednosti za život Crkve. Ne samo njezino slavljenje, već također zadržavanje izvan mise pred njom omogućuje crpsti iz samog izvora milosti”, piše Papa. To se ponajprije očekuje od svećenika kojima prijete opasnost da budu “raspršeni” u mnogostruka pastoralna djelovanja. Stoga je “važno, osim za dobro Crkve i svijeta, i za svećenikov duhovni život, da on ostvaruje koncilsku preporuku o svakodnevnom slavljenju Euharistije. Na taj je način u stanju pobijediti svaku napetost koja vodi raštrkanosti u njegovim danima”. “Štovanje Euharistije”, nadalje piše Papa u novoj enciklici, “daje poticaj našem povijesnom hodu, polažući sjeme žive nade u svakodnevno posvećivanje svakog pojedinca njegovim zadaćama. Želim to snažno potvrditi, da se kršćani osjete više no ikada obveznim ne zanemariti svoje ovozemne dužnosti. Njihova je zadaća svjetlom evanđelja pridonijeti izgradnji svijeta po mjeri čovjeka.

SUSRET BISKUPA I PREDSTOJNIKA NACIONALNIH KATEHETSKIH UREDA EUROPE

“Svećenici i kateheza u Europi” naslov je susreta biskupa i predstojnika Nacionalnih katehetskkih ureda Europe koji se održava u Rimu od 5. do 8. svibnja, a priređuje ga radna skupina koju predvodi mons. Cesare Nosiglia, izaslanik Vijeća Europskih biskupskih konferencija za katehezu u Europi. Susret je otvorio dopredsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, koji je istaknuo kako bez ozbiljne kateheze kršćani imaju malo toga za reći pred pluralističkom kulturom i pred različitim oblicima alternativne religije, te su nesporni za ekumenski dijalog i za susret između religija. Nepoznavanje činjenice kršćanstva najveća je opasnost. To zamjećujemo i u našem radu kojim pratimo proces proširenja Europske zajednice i izrade ustavnog traktata od strane Konvencije. Nepoznavanje što je

u stvari religija, kršćanstvo i Crkva, otežava raspravu te stvara nerazumijevanje onoga što Crkve očekuju, a to je: priznavanje religije, vjerske slobode, identiteta i specifičan doprinos Crkava, rekao je nadbiskup Bozanić te zazvao blagoslov Božji na susret. Među brojnim biskupima Europe i predstojnicima Nacionalnih katehetskkih ureda na susretu su iz naše biskupije sudjelovali svećenici Andrija Kopilović i Josip Pekanović.

PAPA U MADRIDU PROGLASIO PETERO NOVIH SVETACA

Papa Ivan Pavao II. u tijeku drugoga dana boravka u Španjolskoj u nedjelju 4. svibnja na Plaza de Colon u Madridu slavio je svečanu misu, na kojoj se, prema medijskim izvješćima okupilo oko milijun ljudi, tijekom koje je kanonizirao petero španjolskih blaženika, predstavivši ih kao uzore kršćanskoga života. Papa je najprije pozdravio vjernike, kraljevski par, kardinale, biskupe i nadbiskupe, svećenike i brojne redovnike, napose zajednica vezanih iz novoproglašene svece. Građanskim je vlastima zahvalio na nazočnosti i suradnji u ostvarenju pohoda. Nazvavši nove svece prvim Gospodinovim učenicima i svjedocima njegovoga uskrsnuća, Sveti se Otac kratko osvrnuo na njihov život i djelo. Tako je za sv. Pedra Povedu, čiji je život okrunjen mučeništvom, Papa rekao da se istaknuo kao odgojitelj odbačenih i bijednih, kao učitelj molitve, kršćanskoga života, odnosa vjere i znanosti, uvjeren da kršćani moraju svojim vrednotama i radom obilježiti izgradnju pravednijega i solidarnijeg svijeta. Sveti Jose Maria Rubio živio je kao svećenik i isusovac, dajući se potpuno apostolatu Riječi i sakramenata, ispovijedanju i propovijedanju duhovnih vježbi, odgajajući kršćane od kojih su mnogi podnijeli mučeništvo u doba vjerskoga progona. Sveta Genoveva Torres Morales bila je sredstvo Božje ljubavi prema osamljenima, potrebnima utjehe i skrbi za tijelo i dušu. Njena je duhovnost prožeta euharistijskom pobožnošću kao temeljem apostolata obilježenog poniznošću, jednostavnošću, odricanjem i milosrđem. Sveta Angela od Križa osnovala je “Družbu Križa” za najpotrebnije i utjecala na Crkvu i društvo svojeg doba. Odlikovala se jednostavnošću, duhom mrtvljenja i služenjem Bogu u braći. Sveta Maravillas od Isusa herojski je živjela strogi poziv karmelićanke, stavljajući Boga u središte života. Osnovala je brojne samostane u duhu terezijanske obnove, a samostanski i kontemplativni život nisu je spriječili u pomaganju potrebnima i promicanju djela milosrđa. Potom se Papa upitao koja je poruka novih svetaca, i dodao kako se divimo njihovim djelima, nastalim zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga koji je u njima probudio želju za nasljedovanjem raspetog i uskrslog Krista.

Papa je zahvalio Bogu što mu je omogućio ostvariti peto apostolsko putovanje Španjolskoj “zemlji vjernih sinova Crkve koja je dala tolike svece i misionare”. Nakon trosatnog slavlja Papa se papamobilom uputio u Apostolsku nuncijaturu na ručak sa španjolskim kardinalima i Stalnim vijećem Španjolske biskupske konferencije, a brojne snage osiguranja i dragovoljci jedva su zadržavali oduševljeno mnoštvo, koje ga je pozdravljalo usklikima “ostani kod nas” i “svi vole Papu”. Izuzetno ganuće i oduševljenje mnoštva obilježilo je Papin peti pohod Španjolskoj, mediji ističu kako je čak i poslovično suzdržani kralj Juan Carlos zagrlio i poljubio Papu. Kraljevski par Papa je prije svog odlaska primio u Apostolskoj nuncijaturi, kao i dan prije španjolskog premijera, a to je odstupanje od protokola učinjeno kako bi se Svetog Oca što manje izlagalo naporima. Papa je također prvi puta predvodio misno slavlje u pokretnoj hidrauličnoj stolici, kako je to činio i u tijeku uskrsnih obreda, djelovao je vrlo dobro i govorio jakim i razgovjetnim glasom. Nakon dosad najduže stanke u svojim putovanjima, gotovo devet mjeseci, pohod Španjolskoj bio je izvanredni uvod u predstojeća putovanja. U svome 100. putovanju izvan zemlje Ivan Pavao II. u lipnju treći puta pohodi Hrvatsku, dva tjedna kasnije Bosnu i Hercegovinu, krajem kolovoza Mongoliju, a u rujnu vjerojatno Slovačku. Ivan Pavao II. u nedjelju 18. svibnja slavi 83. rođendan, a u listopadu 25. obljetnicu pontifikata.

Prema IKI priredio: Franjo Ivanković



Piše:
s. Jasna Crnković

USUSRET BEATIFIKACIJI

Beatifikacijom Marije Propetog Petković, Hrvati će dobiti svoju prvu proglašenu blaženicu. Do sada smo ukratko upoznali njen život i njene misli. To je bogatstvo koje i dalje treba istraživati.

Približavajući se beatifikaciji, sestre Kćeri Milosrđa organiziraju razne programe kako bi se ljudi što bolje pripravili za taj događaj. Jedan od zapaženih događaja je bio duhovno-glazbeni koncert, 25. 3. 2003., u Hrvatskom glazbenom zavodu u Zagrebu. Sudjelovali su Mješoviti zbor "Chemicæ Ingeniariæ Alumni", Bogoslovski oktet, Djevojački zbor Ženske opće gimnazije sestara Milosrdnica, Mali zbor župe Kraljice sv. Krunice "Blažena Ozana Kotorska", Franjevački zbor juniora "Cor Unum", Meri Cetinić i Mješoviti zbor HPD "Slavulj". U predahu između svake točke prisutni su se upoznali s najznačajnijim dijelovima njezina života i rada. Tom prilikom bila je predstavljena knjiga prof. dr. Nikole Miroševića, "Šetnja vinorodnom domovinom". Dio prihoda od te knjige namijenjen je za izgradnju svetišta buduće blaženice.

U Blatu, na otoku Korčuli, dakle, gradi se svetište Marije Propetog Petković koje će biti blagoslovljeno 14. 6. 2003., kada je svečani *Te Deum* za njeno proglašenje blaženom.

Kao priprava za beatifikaciju održan je i kviz o Mariji Propetog, 4.-6. travnja 2003. godine, o kojem ste imali prilike čitati u prethodnom broju "Zvonika".

Sestre Kćeri Milosrđa i općina Blato su kao svoj prilog Bogu i ljudima i u zahvalu za skorbu beatifikaciju Marije Propetog darovali svim (nad)biskupijama Hrvatske i okolnih država, pa tako i Subotičkoj biskupiji, ulje za posvetu koje se posvetilo na Veliki četvrtak ove godine.

U Blatu i Dubrovniku se održavaju brojna duhovna i kulturna događanja u čast budućoj blaženici. Mnogi u čvrstoj vjeri vape Bogu uzdajući se u njenu pomoć promatrajući kako je ona pomagala ljudima za svoga zemaljskog života. Mnogi se javljaju dobivši uslišanja. Bog se po njoj proslavio i opet će se proslaviti (usp. Iv 12,28).

Misli Marije Propetog Isusa Petković

- **Gospodine, daj da budem kći tvoga milosrđa.**
- **Sve što postoji, dar je tvoje ljubavi.**
- **Tko ljubi taj se žrtvuje i sve veselo trpi za ljubljenoga.**
- **Oče, ja te ljubim iznad svega i u tebi sve ljude!**
- **Hvala ti, Oče, za vječnost, što možemo tebe i tvoga preslatkog Sina i Duha Svetoga, hvaliti i slaviti uvijek.**
- **Sretna sam, Isuse, kad ne mogu drugačije, bar trpljenjem da ti pomognem u širenju slave Očeve.**



Priredio: Igor Čeliković

Dan Ivana Merza

Dok se po Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini vrši priprava za dolazak Svetoga Oca kada će po prvi put blaženim proglasiti prvog Hrvata laika, slično teče duhovna priprava i u Subotičkoj biskupiji. Za vjernike laike Ivan Merz je postao mnogo bliži nakon materijala koji su stigli zahvaljujući postulatoru o. Božidaru Nađu. Zanimljivo je da se i na predavanju o Ivanu ljudi lako otvaraju, da im život ovog budućeg blaženika postaje blizak.

Mladi župe sv. Roka u Subotici, koji su se okupljali u pokretu MEP (Euharistijski pokret mladih), a čija je aktivnost bila već neko vrijeme ugašena, ponovno su se organizirali u želji da ožive svoje zajedništvo i da hodočaste u Banja Luku na proglašenje blaženim zaštitnika hrvatske mladeži Ivana Merza. Dan Ivanove smrti (10. svibanj) bio je poticaj da se već dan kasnije, u nedjelju Dobrog pastira, "mepovci" okupe na sv. misi i da predvode liturgijska čitanja, molitvu vjernika i pjevanje moleći tako za nova duhovna zvanja. To su župljani i župnik Anišić doživjeli kao malo čudo gledajući u njih kao buđenje nove nade. Za ovu prigodu pjevači su naučili antifonu "Katolička vjera životno je zvanje moje".

Na kraju svete mise svim mladima je podijeljena sličica Ivana Merza s molitvom koju su zatim pred oltarom i slikom budućeg blaženika, predvođeni mladima Euharistijskog pokreta, svi zajedno izmolili. /K. Č./



"KATOLIČKA VJERA MOJE ŽIVOTNO ZVANJE"

Rečenica iz naslova životno je geslo sluge Božjega dr. Ivana Merza o kome je na tribini u somborskoj župi Sv. Križa 4. svibnja govorio Igor Čeliković, maturant subotičke gimnazije. U prvom dijelu predavanja Igor je prisutne upoznao sa životom i radom našeg budućeg blaženika, njegovim djetinjstvom i mladošću, periodom provedenim u Parizu i daljim plodonosnim djelovanjem u svom hrvatskom narodu. Potom je predavač opisao čudesno, znanstveno neobjašnjivo ozdravljenje Anice Ercegović, koje se dogodilo po zagovoru sluge Božjega a koje je jedno od dokaza u procesu beatifikacije.

Nakon predavanja nazočni su razgovarali o duhovnim pokretima, o euharistijskom pokretu mladih, te o tome koliko su mladi ustrajni u ostvarivanju svojih ciljeva.

Ovim predavanjem Igor je podsjetio da je potrebno tražiti zagovor dr. Ivana Merza da se u našem narodu dogodi duhovna obnova. Neka ovo njegovo prvo predavanje bude poticaj svim mladim intelektualcima da po darovima koje su dobili od Boga, savjesno djeluju u svojim crkvenim zajednicama.

Andelka Lopar

2. svibnja

Sveti Atanazije Veliki,

biskup i crkveni naučitelj

(* 295 + 373)

- Grk, rođen u Egiptu ● stup Crkve ● vjerodostojni kršćanin ● asketa ●
- aleksandrijski svjetionik ● prvi hagiograf ● đakon koji je branio biskupa ●
- pravi biskup ● četiri puta prognan ● veliki teološki pisac ●
- pomaže kod glavobolje ●

Učeni mladić u pustinji

Atanazije se rodio u Aleksandriji oko 195. godine. Roditelji su mu, sudeći po lijepom imenu, bili Grci. Bili su bogati ljudi, koji su Atanazija lijepo odgojili. Krstio ga je aleksandrijski biskup **Aleksandar**. Osim što je u grčkom jeziku i kulturi stekao najvišu izobrazbu, Atanazije je dobro govorio i pisao i koptski (jezik starih Egipćana). Zanio se pustinjačkim životom, pa je živio u pustinji i bio učenik slavnog svetoga Antuna Pustinjaka. Napisao je životopis svetoga pustinjaka, pa se Atanazije smatra prvim hagiografom. Bio je najveći protivnik krivovjernog **Arija**. Osim Antunovog životopisa napisao je još *Govor protiv pogana* i *O utjelovljenju riječi*.

Veliki pisac

Atanazije je bio mladi đakon i osobni tajnik svoga krstitelja, aleksandrijskog biskupa Aleksandra, kad se u tom gradu digao svećenik Arije koji je nijekao nauku o presvetom Trojstvu i učio da je Isus obično stvorenje, koje je Bog pobožanstvenio. Tako se u kršćanstvo počelo uvlačiti krivovjerje poznato pod imenom arijanizam ili Arijevo krivovjerje (hereza). Uz Arija su pristali biskupi u Iliriku **Valens** iz Murse (Osijek) i **Urzacije** iz Singidunuma (Beograd). O opasnom krivovjerju (herezi) aleksandrijski biskup je obavijestio sve biskupe svijeta, pa i rimskog biskupa, papu **Silvestra**. Kad je onda, 325. godine, sazvan Prvi opći (Nicejski) sabor svi su biskupi potvrdili nauku o Isusovom božanstvu i o Presvetom Trojstvu. Svoje su zaključke slili u poznato Nicejsko vjerovanje, koje istočni i zapadni kršćani svake nedjelje i svetkovine u svetoj misi svečano ispovijedaju do današnjega dana. Tako je u Niceji osuđeno Arijevo krivovjerje, koje se još dugo širilo i jačalo.

Voljom prethodnika i naroda mladi biskup

Biskup Aleksandar je iskreno cijenio i volio Atanazija. Njegova je želja bila da ga upravo Atanazije naslijedi na biskupskoj stolici. Kad je 17. travnja 328. godine biskup Aleksandar umro, vjernici su jednodušno tražili da mu upravo Atanazije bude nasljednikom. Tako je sveti Atanazije postao mladim aleksandrijskim biskupom. Radi toga su ga neprijatelji tužili caru. Narod ga je, međutim, primio s velikim oduševljenjem, a Atanaziju je povjerena pastirska briga za egipatske kršćane od Aleksandrije sve do današnjeg Assuana. Klevetali su ga. Za njegovoga biskupovanja smijenilo se pet careva. Pet je puta bio prognan. U progonstvu je živio 17 godina. Atanazije se 45 godina borio za čistoću katoličke nauke. Sveti biskup je umro u noći između 2. i 3. svibnja 373. Grob svetoga Atanazija je u crkvi svetoga Križa u Veneciji. "Atanazije je sam sebe stopio s Božjom stvari tako snažno da je sve žrtvovao, sve pretrpio. Kušnje su ga pročišćavale i poučavale da šuteći trpi. Atanazije je svoje ljudske nedostatke iskupio svojim životom, jer čitav njegov život bijaše ispovijedanje vjere."

Čudesan branitelj čiste vjere

Atanazije je prije svega vješt pisac, pastoralno usmjeren. Njegova su djela lako čitljiva. Njegov stil je daleko od apstraktnog i deduktivnog načina izražavanja. Ono što Atanazije piše o Isusu je narativno i praktično. Atanazije plijeni jednostavnim, laganim i uvjerljivim načinom izražavanja. Njegovo je djelo predstavljalo izvjesnu osnovu za nauku o Duhu Svetom, kako je 381. godine definiran na Saboru u Carigradu. Osim spomenutih djela napisao je još i *Govore protiv*



arijanaca, Izlaganje vjere, O dekretima Nicejskoga sabora, Povijest arijanstva. Atanazije spada među najveće biskupe i naučitelje Crkve svih vremena, pa je zaslužio naziv Velikoga. O povezanosti između Isusa i nas sveti Atanazije piše: "Riječ je postala čovjek, da bi pridobila sebi jednake. Uzela si je tijelo slično našem. Tako se sa svime što je u njoj ljudsko, postavila kao temelj, na koji smo mi postavljeni kao neki dragocjeni kamenovi, da sačinjavamo hram u kojem prebiva Duh Sveti..."

Zaštitnik

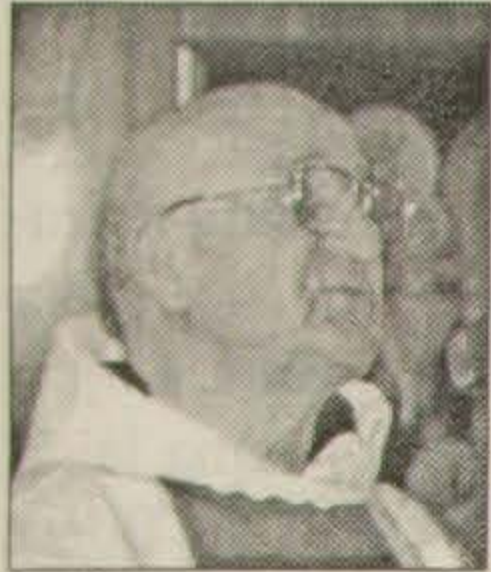
Pripovijeda se da je neka žena bolovala od teške glavobolje, te da se molitvom utekla svetome Atanaziju i ozdravila. Nekom je pak dječaku tako natekla glava da je od natekline posve oslijepio. Kad ga je majka položila na oltar svetoga Atanazija, smjesta je progledao. Tako je po staroj predaji sveti Atanazije zaštitnik od glavobolje.



MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I GRADEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepther banka



GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

IZVORI O. GERARDA TOME STANTIĆA U VLASTORUČNIM ZAPISIMA I PROPOVIJEDIMA

Piše: o. Ante Stantić, OCD

1. Činjenica da su vlastoručni zapisi o. Gerarda brojni, da su raznoliki bilo po obliku bilo po naslovnici kojima su upućeni, već nam daje naslutiti da su mu izvori također raznoliki i brojni. Važno je zato i toj temi obratiti odgovarajuću pažnju.

Kako SB piše za svoj vlastiti duhovni život, već u doba svojih bogoslovnih studija, za unapređenje duhovnog života svoje somborske redovničke zajednice, kojoj je na čelu nešto više od 30 godina i kojoj redovito drži tjedni nagovor na samostanskom kaptolu, a gotovo 50 godina propovijeda običnom somborskom i salašarskom puku, susreće se s raznolikom problematikom u ispovijedanju, u više navrata drži nagovore mladim gimnazijalcima koji se pripremaju za uskršnju ispovijed i pričest, pa svjetovnom karmelskom redu, bio je primoran služiti se određenim izvorima kako bi udovoljio svim ovim zaduženjima.

2. Kada je riječ o njegovom vlastitom duhovnom životu i o zajednici kojoj kroz duge godine predsjedava, lako je razumjeti da su mu izvori bili karmelsko pravilo, komentari pravila i djela obnovitelja karmelskoga reda: svete Terezije od Isusa, sv. Ivana od Križa, a kasnije i Terezije od Djeteta Isusa, te karmelska povijest.

Gerard izričito spominje karmelske izvore. Spominjem samo načelo kojeg se drži kad govori sebi ili svojoj zajednici. Ističe da treba "čitati" karmelsko pravilo u svjetlu učenja sv. Terezije Avilske i sv. Ivana od Križa. Jednako tako ističe načelo sv. Terezije od Isusa da će primiti dar motrenja tko se za taj dar pripremi.

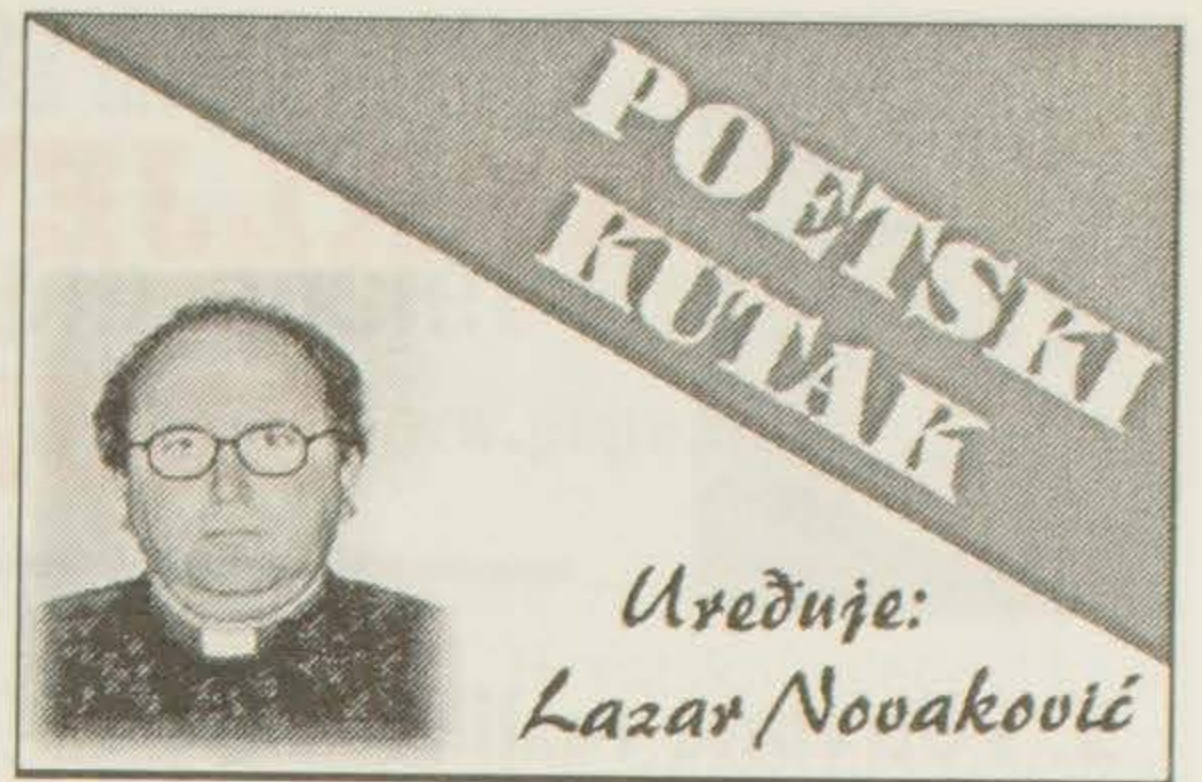
Kristološke teme su neprestani predmet njegovih nagovora kada slavi svakog 25. u mjesecu misu u čast djeteta Isusa, i propovijeda okupljenim vjernicima, kada dvadesetak ili više godina propovijeda Korizmu u prepunoj karmelskoj crkvi, kada se klanja Kristu u Euharistiji, u kojoj je Isus "med" a on želi biti "pčela" koja taj med raznosi dušama.

Kako je Krist u središtu njegova života i propovijedanja, osobito kada je riječ o osmišljenju kršćanskog duhovnog života, prisutna su djela napisana

već od spomenutih karmelskih autora. U tom vidu mi se čini da ima nešto specifičnoga, ukoliko želi učenjem ovih velikih duhovnih pisaca, ponuditi razmišljanja, bilo za osmišljenje kršćanskog duhovnog života bilo za njegovo produbljenje. Treba istaknuti da o. Gerard želi u svom propovijedanju kao i u apostolskom djelovanju, biti u dosljednosti sa svojom radovničkom karizmom. Ističe izričitim pisanim tvrdnjama da njegov rad, bilo u ispovijedaonici, bilo s bolesnicima, bilo propovijedanjem, treba spajati načelo: "Contemplata aliis tradere", tj. ono o čemu je s Gospodinom u intimnosti razgovarao i u osobni život nastojao unijeti, treba prenositi drugima i ne zadovoljiti se samo time da vjernici žive u Božjoj milosti, nego nastojati da, po mogućnosti, rastu u "urašćivanju" u Krista Gospodina, i sužive u intimnoj povezanosti s njime. Očito se to može uočiti po onome što je sadržano u kratkim prikazima u "Zvoniku" o Malom Isusu.

3. Radi svih ovih nastojanja u životu i radu Gerardovi se karmelski izvori, koji daju smisao njegovu životu i radu, prepliću s drugim izvorima. Sudeći po djelima nizova raznih propovjednika, što posjeduje samostanska knjižnica, a koja su nabavljena za vrijeme njegova upravljanja samostanom, može se lako shvatiti da ta djela nisu tamo za ukras. Spominjem ovdje samo neke naslove na njemačkom i mađarskom jeziku: Dr. M. Breilencheier, Die Passion des Gottesmenschen für die heilige Fastenzeit... Regensburg 1883". Niz od 9 svezaka. Csálossy Elemer S. J. Nogyböjti Szentbeszédek..., Budapest 1891. Katechetische Predigten von Gregor Busl... Regensburg 1902. Franciskus Humelt J., Kristliche Sittenlehre... Graetz, 1942. 12 svezaka. Zeitschrift für katholische Theologie, Innsbruck 1878. Uz izlaganje o raznim Kristovim otajstvima Gerard se služi mnogim primjerima iz života svetača koje crpi iz djela: Legende von den liben Heiligen Gottes... von Georg O.H., što također posjeduje samostanska knjižnica.

(nastavlja se)



ANKA ŽAGAR rođena je 6. srpnja 1954. u Zamostu u Gorskom Kotaru. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Čabru. Studije književnosti završila je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Objavila je dvije knjige pjesama: *Išla i sve zaboravila, Ona i on.* Živi u Zagrebu.

AVE MARIA

će te žute ruže koje ronim k tebi
da imam koru drvenastu, ugorak po
dlanima, što tama nisam trpkava
zgrudana, će te žute tvoje žute
ruke niz koje ću trusiti
bat zvona kome ječi? ja
sam u pećini, će te žute
ruže iz dubine koje sežu
voljeti me cijeliti me
amen Ave Maria
ti zvoni u ušima svih sedam žalosti
ti vise po oknima zavjese
apolitičke moje zastave
glas po zemlji struže svibanj zeleni
još grane se njišu u osnovnoj školi
a čarape crne moje
što su im noge umrle
zanijhati se ne mogu
rosa je voda sol i srebro Ave Maria
ti već jesi dremovna, će te ruže
žute zibati, dah i marmor
možda usnut ćeš nećeš češ
o da bi se razmaknule planine
da vidim blagu gdje si Ave Maria

Anka Žagar



Piše: Mato Miloš, OCD

KRALJEVSKA SLUŽBA LAIKA

3. Potrebna razlikovanja

"Neka vjernici nauče zbog samog poretka spasenja razlikovati prava i dužnosti koje na njih spadaju ukoliko su članovi Crkve od dužnosti i prava koja im pripadaju ukoliko su članovi ljudskog društva. Neka nastoje oboje dovesti u sklad, imajući na pameti da se u svakoj vremenitoj stvari moraju voditi kršćanskom savješću, jer se nikakva ljudska djelatnost, pa ni u vremenitim stvarima, ne može oteti Božjoj vlasti. U naše je vrijeme vrlo potrebno da ta razlika i ujedno sklad što jasnije izbija iz načina djelovanja vjernika kako bi poslanje Crkve moglo potpunije odgovarati posebnim prilikama u današnjem svijetu. Kao što treba priznati da se zemaljska država, koja se s pravom bavi svjetovnim brigama, upravlja vlastitim načelima, tako s pravom treba odbaciti zlokobnu nauku koja nastoji društvo izgraditi bez ikakva obzira na vjeru te napada i guši vjersku slobodu građana" (LG 36,3).

Iz navedenog saborskog odlomka iščitavamo da Crkva priznaje zakonitu autonomiju i vlastitu zakonitost zemaljskih stvari, njihove vlastite principe, metode i potrebnu slobodu za njihov razvitak. Crkva također izjavljuje svoju načelnu nekompetenciju na tom području, te odbacuje nauku prema kojoj bi se društvo trebalo izgrađivati bez ikakva obzira na vjeru. Tu Crkva prvenstveno misli na moralne zakone koji se temelje na Božjoj volji, upisanoj u bit samih stvari. Ovozemaljsko društvo se može socijalno, ekonomski, politički i kulturno izgrađivati bez obzira na vjeru i moralne zakone utemeljene na Bogu, ali tada ono nije više nevino pred Božjim očima, ono je onda grešno društvo pred Bogom. Ono je otrgnuto od svoje naravne i bitne svrhe koja je Bog i ne predstavlja povijesni razvitak prema apsolutnoj Ljubavi izvan koje je praznina. Takvo će društvo bez Boga osjetiti svu gorčinu svojeg postojanja i svu prazninu cilja prema kojemu je usmjeren. "Kršćanstvo nije tek određena religija - prihvaćanje neke idejne orijentacije i zbroya simbola... ono je i Božje djelo u povijesti. Ono je put koji je Bog sam u Kristu otvorio za čovjeka. Zato se pravi vjernik ne plaši pluralizma... On čita znakove vremena očima vjere, tj. svog

živog odnosa prema Bogu djelatnome u povijesti, kojemu je on pozvani suradnik. Kršćanstvo je po svojoj izvornoj evanđeoskoj poruci u samome početku bilo sposobno da se inkarnira u kulture prihvaćajući istinske ljudske vrijednosti drugih, ono to mora biti i sada. Više nema homogenih društava ili ih ima vrlo malo, zato moramo naučiti unositi kršćanske vrijednosti u pluralistička društva, a to zahtijeva da budemo vjerni izvornome evanđeoskom putu te sposobni primati i vrijednosti drugih. Svaka je prava vrijednost od Boga. Valja nam gajiti poštovanje prema drugima... Kršćanstvo se temelji na osobi Isusa Krista, njegovim riječima i djelima koja traju na povijesnom putu u snazi Duha Svetoga, dok se sve ne zbude u Bogu" (Bono Zvonimir Šagi, KANA, veljača 2003, str. 6). Zakonita je autonomija zemaljskih vrednota da, ali ne bez vjere u Boga koji je sve stvorio i ne mrzi ništa od onoga što je stvorio, već želi s nama ljudima surađivati u izgradnji dostojnog ovozemnog boravka za sve. Tako će Krist preko članova Crkve svojim spasonosnim svjetlom sve više rasvijetljivati cijelo ljudsko društvo.

LAICI I HIJERARHIJA

"Laici kao i svi vjernici, imaju pravo da od svojih pastira obilno primaju duhovna dobra Crkve, osobito pomoć Božje riječi i sakramenata. Njima, dakle, neka otkrivaju svoje potrebe i želje s onom slobodom i pouzdanjem koje pristaje djeci Božjoj i braći u Kristu. Prema svom zvanju, mjerodavnosti i ugledu mogu, a katkada su i dužni, reći svoje mišljenje o onom što se tiče dobra Crkve. Neka to bude, ako je potrebno, preko ustanova koje je Crkva za to ustanovila i neka se uvijek obavi u istinoljubivosti, hrabrosti i razboritosti, s poštovanjem i ljubavlju prema onima koji zbog svoje svete službe zastupaju Krista. Laici, kao i svi vjernici, neka s kršćanskom poslušnošću spremno prihvaćaju što sveti pas-

tiri kao učitelji i upravitelji u Crkvi određuju, jer su Kristovi predstavnici" (LG 37,1).

Navedeni odlomak saborskog dokumenta govori o međusobnom odnosu laika i klerika, tj. o odnosu laika prema svojim pastirima i o odnosu pastira prema laicima. "Duhovna dobra", kao što su Božja riječ i sakramenti u Crkvi, zajedničko su dobro cijeloga Božjeg naroda, na koje svaki član ima pravo. Kada svaki član Crkve ima na to pravo, zašto onda Koncil to posebno ističe? Zato što još uvijek kršćanski laici nisu svi zahvaćeni "duhovnim dobrima" Crkve. Promotrimo stanje u našoj biskupiji, što se tiče dijeljenja "duhovnih dobara" kršćanskim laicima. Koliko je meni poznato, na području naše biskupije obavljaju se godišnje duhovne vježbe, duhovne obnove, mjesečne rekolleksije za svećenike, redovnike i redovnice. Pitajmo se da li se "duhovna dobra" Crkve - produbljenje Božje riječi i primanje sakramenata - jednako dijele klericima, redovnicima, redovnicama i laicima? Ako zbrojimo duhovne knjige, duhovne članke, pisane nagovore duhovnih vježbi za klerike, redovnike i redovnice s jedne strane, kakav je omjer istih za laike, s druge strane. Je li razdioba "duhovnih dobara" uistinu jednaka? A Sabor ističe da laici imaju pravo "obilno" primati duhovna dobra Crkve. U pojedinim župama laici se obilno hrane "duhovnim dobrima" Crkve, jer je pastiru stalo da mu stado bude duhovno ishranjeno. No, ima i onih pastira za koje sv. Augustin kaže da samo strižu ovce i uzimaju mlijeko, ali se ne brinu za njihovu ispašu. To je teška opomena pastirima. Laici imaju pravo sa svim poštovanjem od svojih pastira tražiti i otkrivati svoje duhovne potrebe i želje. Temeljna želja i potreba svakog kršćanina jest njegovo spasenje. Laik očekuje od svoga pastira da bude saslušan u svojoj želji i da bude poslužen, kako kaže crkveno pravo, "po normama crkvene discipline", ne u strahu i servilnosti kako se to ponekad znalo činiti. Sabor polazi od otajstva Crkve, u kojemu smo svi djeca Božja i braća Kristova, te da se duhovna dobra i sakramenti dijele po normama Božje obitelji.



AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO
**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

Jedinstvo života

Nastavljamo razmišljanje dokumenta "Prezbiter, pastir i vođa župne zajednice" u kojem se govori o duhovnom životu pastira, u njegovom pastoralu. On je zaređen za služenje zajednici i zato je izvor njegove duhovnosti upravo u pojmu služenja koji treba rasteretiti svake predrasude, jer služenje po apostolu Pavlu znači biti s Kristom i djelovati u Kristu za spas čovjeka.

Dokument prije svega poziva prezbitera na vlastitu svetost koja se doslovno naziva pastoralnom. "Na tom temelju ljubavi za božansku volju i pastoral, ljubav izgrađuje jedinstvo života, to jest unutarne jedinstvo između duhovnoga života i ministerijalnog djelovanja. Rast toga jedinstva života zasniva se na pastoralnoj ljubavi hranjenoj čvrstim životom molitve, tako da prezbiter neodvojivo bude i svjedok ljubavi i učitelj unutarnjega života." Ovakav profil prezbitera kao i potreba integralne duhovnosti dolazi u napast, osobito u današnje vrijeme, jer se "na nekim mjestima dogodila višeoblična tipologija prezbitera": od sociologa do terapeuta, od radnika do političara, od menadžera... pa do "umirovljenog" svećenika. Taj izazov suvremenosti svećenika stavlja pred krize koje mogu biti vrlo opasne i valja ih na vrijeme uočiti. Naime, svećenik doživljava krizu svoga identiteta, što je najopasnije, kako zbog nedovoljne formacije tako i zbog pomanjkanja bratstva u biskupijskom prezbiterijatu. Nadalje, zbog osobnoga isključivanja i nedostatka zanimanja i potpore od samoga biskupa i zajednice, kao i zbog osobnih problema - pa i zdravlja - to ide sve do ogorčenja zbog nenalaženja adekvatnih odgovora i rješenja. Ta kriza nadalje ide od nepovjerenja prema askezi i napuštanja unutarnjeg života do pomanjkanja vjere.

Osobni put prema svetosti

Vrlo je zanimljivo da dokument uz opći poziv na svetost jako ističe i specifičnost svećeničke duhovnosti. Kako je spomenuto, ona se nadahnjuje i hrani činjenicom služenja. Svetost je put duhovnog života koji ima samo jedan i nepromjenjivi, put oslobođen od pomodarstva: NASLJEDOVANJE KRISTA. Naime, primjećuje se u naše vrijeme da u raznim pokretima, koji su često i vrlo dobri, svećenik pokušava tražiti sebe i poistovjetiti se samo s jednim "suvremenim" putem svetosti. Prezbiter bi, pak, morao dozvati u svijest ne staru nego vječnu istinu da on, jer služi zajednici "in persona Christi" (u Kristovoj osobi), ne može imati druge duhovnosti nego li nasljedovanje Krista. Jednako tako nikada nijedan laik, kako god bio drag i svet kršćanin, neće moći sebi prisvojiti naziv PASTIR. Iz te činjenice svećeniku će ostati uvijek jasan i zacrtan evanđeoski put usavršavanja svoga života - to je PUT DOBROGA PASTIRA. Dakle, svećenička duhovnost je u te dvije stvari specifična. I treća stvar koju dokument jako lijepo ističe jest poistovjećivanje službe oltara s duhovnošću oltara. "Ova pastoralna ljubav proistječe naročito iz euharistijske žrtve. Zato ona predstavlja središte i korijen čitavog života prezbitera, tako da svećeničko srce ono što se zbiva na žrtvenom oltaru nastoji primijeniti na sebe. Ovo se ne može postići ako sami svećenici po molitvi ne ulaze uvijek sve dublje u Kristovu tajnu." /11-12/

Hrvatske katoličke Internet stranice (XVI.)

Treći Papin posjet Hrvatskoj

www.papa.hr / www.pope.hr

I pored jedinstvenoga povijesnog značenja prvog pastoralnog pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, njegovi kasniji posjeti bivšoj komunističkoj zemlji izmučenoj ratom i opterećenom tranzicijskim problemima ne prestaju biti izuzetan vjerski, kulturološki i politički događaj.

Sukladno tomu, Hrvatska biskupska konferencija i Glas Koncila su na adresama www.papa.hr i www.pope.hr postavili službenu informativnu stranicu o pohodu Svetoga Oca Hrvatskoj 5.-9. VI. 2003. godine. Na stranici, inače iznimno lijepo grafički dizajniranoj, nalazi se Pastirsko pismo hrvatskih biskupa povodom trećeg apostolskog pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, kratko je prikazan program posjeta, a tu je i obilje informacija o njegovu drugom posjetu Hrvatskoj (1998). Može se očekivati da će se stranica dalje razvijati do lipnja te da će informacije o ovom, trećem, posjetu Hrvatskoj ostati na Internetu i nakon što on prođe, kao što je bilo s prijašnjim posjetom.

Ovaj Papin posjet od posebnog je značenja za Hrvate iz Bačke, jer ne samo da će Papa biti do sada najbliže nama (7. lipnja u Osijeku) što nas, pored relativne materijalne primjerenosti i - za razliku od Papinih ranijih posjeta susjednim zemljama - lakšeg prelaska granice, potiče da vidimo Svetoga Oca, nego će i djeca iz subotičkog vrtića "Marija Petković" osobno predati dar Papi prigodom beatifikacije Marije Petković za njegova posjeta Dubrovniku 6. lipnja.

s. b.

USKRSNA PORUKA KOTORSKOG BISKUPA

Kotorski biskup Ilija Janjić uputio je svim vjernicima biskupije uskrsnu poruku u kojoj je, uz potrebne promjene pojedinaca i čitavog društva, posebice istaknuo potrebnu promjenu prema boljem shvaćanju obitelji. Kotorski biskup ukazao je pri tome da su obitelji na udaru sa svih strana, uzdrmani su osnovni temelji zdrave obitelji, a u medijima se može čak čuti kako neke države žele ozakoniti ono što je protiv prirodnog zakona. Dodao je također da je u shvaćanju obiteljskog života zavladao veliki hedonizam. Žele se uživati Božji darovi stvaranja, ali bez žrtve s posljedicama. Radost obiteljskog života, prema njegovu mišljenju, jedino je moguća između dvoje voljenih različitih spolova i tu obiteljsku vezu Bog je izdigao na svetinju sakramenta. Podsjetio je pri tome na riječi koje je izrekao u Tivtu 1. ožujka na drugoj Skupštini Hrvatskoga građanskog društva Crne Gore, a tiču se onih koji se boje stvarati nova ognjišta, pa samuju, ne žene se niti se udaju te imaju stotinu razloga za svoj strah i kao da nisu svjesni da time gaze Božji poziv da budu novom stvorenju zakonski otac ili majka. Taj Božji poziv na laku ruku se odbija, izbjegavaju se žrtve i posljedice zajedničkoga blagoslovljenog života, a ipak se nezakonitski uživa tjelesnost i time se sve više pada u zamku đavolske ponude, upozorio je biskup Janjić, dodavši da se ne smije tražiti opravdanje ni za siromaštvo ni za loša vremena, jer se na taj način izbjegavaju sve mogućnosti Božje Providnosti.

/Prema: IKA/



RAZGOVOR SA ČASNOM MAJKOM BERISLAVOM ŽMAK

PROGLAŠENJE BLAŽENOM MAJKE UTEMELJITELJICE - ZNAK BLAGONAKLONOSTI OČEVE

Družba Kćeri Milosrđa danas broji oko 450 članica koje djeluju na tri kontinenta, u dvanaest država i šezdeset i sedam zajednica. Na ovoj Božjoj njivi žetva je velika a poslanika malo.

ZVONIK: Koja je vaša glavna misija u svijetu?

□ S. M. Berislava: Budući da apostolska djelatnost pripada samoj naravi Družbe, život sestara treba biti prožet apostolskim duhom, a sva apostolska djelatnost oblikovana redovničkim duhom. Apostolat sestara sastoji se u prvome redu u svjedočenju našega posvećenog života, kojeg negujemo molitvom, pokorom i sestrinskim zajedništvom. Naše posebno poslanje izrečeno je u imenu Družbe "Kćeri Milosrđa": svjedočiti milosrđe i dobrotu Boga Oca životom i apostolskim djelima evangelizacije, formacije i dobrotvornosti.

ZVONIK: Koliko danas uspijevate vršiti svoju misiju, kada se svijet iz dana u dan mijenja? Kako se borite protiv zastarjelih metoda i uspijevate li ići u korak s vremenom?

□ S. M. Berislava: Nastojimo odgovoriti novim izazovima današnjega svijeta ostajući vjerne duhu naše karizme. Na tome putu nalazimo jasne smjernice u novoj uputi Crkve "Ponovno krenuti za Kristom". Obnavljajući vlastiti život nastojimo svjedočiti ljubav prema Kristu prihvaćajući s radošću način života koji je on sam izabrao. Poziv na ponovno vraćanje vlastitim korijenima u duhovnosti otvara nam putove prema budućnosti. Duh Sveti je duša i nadahnitelj duhovnosti, zbog toga se uzdamo u njegovo djelovanje koje polazi iz dubine srca a očituje se u zajednici i širi u poslanju. Čitav posvećeni život se treba obnoviti upravo polazeći odatle. Evanđeoski savjeti koje zavjetujemo potiču nas na ljubav prema Gospodinu u punoj poslušnosti njegovoj volji jer bratski život pobuđuje Onaj koji okuplja druge oko sebe i ima za svoj cilj uživanje njegove stalne prisutnosti i tako poslanje postaje njegova zapovijed koja nas pokreće da tražimo njegovo lice u licu onih kojima smo poslani da s njima dijelimo iskustvo Krista. Poteškoće i problemi s kojima se posvećeni život danas susreće mogu i nas uvesti u novo vrijeme milosti.

ZVONIK: Predstoje nam dani proglašenja blaženom vaše utemeljiteljice Marije od Propetog Petković. Što za Vašu Družbu to predstavlja?

□ S. M. Berislava: Smatram da je to veliki Božji dar za našu Družbu, znak blagonaklonosti Očeve za cjelokupni hrvatski narod, obogaćenje svete Crkve a ujedno i poziv na svetost svima, osobito nama, njezinim duhovnim kćerima.

● **Mnogi se utječu Majci u zagovor i svjedoče o primljenim milostima**

ZVONIK: Organiziraju li se posebne aktivnosti u povodu tog događaja?

□ S. M. Berislava: Na nivou Provincije, sestre Kćeri Milosrđa organizirale su među mladima "Kviz" o životu i djelovanju časne službenice Božje Marije od Propetog Isusa Petković. Blato na Korčuli je ovim susretom, od preko osamstotina mladih, doživjelo i ispisalo jednu lijepu stranicu u svojoj povjesnici. Od njega će živjeti ne samo mladi nego i njihove obitelji jer su svi zajedno s velikim zanimanjem proučavali njezin život i život naše Družbe. U zadnje vrijeme organizirani su također razni koncerti koji su poslužili kao pomoć za gradnju svetišta buduće Blaženice. Mnoge osobe se utječu, u svojim potrebama, njezinu zagovoru i svjedoče o primljenim milostima.

ZVONIK: Postoje li kakve pobožnosti njoj u čast?

□ S. M. Berislava: Da, trodnevnice i devetnice s molitvama njoj u čast, koje je sv. Crkva odobrila, kao i pobožnost prema nebeskom Ocu: "Hvale i zazivi vječnome Ocu", koje je sastavila časna službenica Božja Marija Propetog Isusa.

ZVONIK: Papa je već priznao čudo ostvareno po zagovoru Marije od Propetog Isusa. Možete li nam ukratko opisati taj događaj?

□ S. M. Berislava: Čudo, priznato od Crkve, služi sada za proglašenje blaženom. Naime, podmornicu Peruanske mornarice, zvanu "Pacocha", dok se vraćala u luku Callao, grada Lime, ploveći površinom morske pučine, snažno je udario pramac kapanskog ribarskog broda, koji je prouzročio otvor na njezinoj

S. M. Berislava, Cecilija Žmak, rođena je u Istri u Lanišću 21. 02. 1933. godine u uzornoj kršćanskoj, mnogobrojnoj obitelji od oca Jakova i majke Ruže. U svojoj trećoj godini došla je s obitelji u Pulu gdje je završila osnovnu školu. U župi sv. Antuna primila je Pričest i Krizmu, a u 14. godini svoga života susrela je sestre Kćeri Milosrđa. Godine 1949. primljena je u Družbu Kćeri Milosrđa u Blatu na Korčuli gdje je provela vrijeme postulate, novicijata, juniorata te nastavila i poslije doživotnih zavjeta. Tu je vršila razne dužnosti. U Zagrebu završava Katehetski institut. Nekoliko je godina katehizirala u župi i u školi. Nakon toga u kući "Matici" obavlja službu kućne predstojnice i provincijalke, a od 1997. godine živi u Rimu u središnjoj kući Družbe u službi vrhovne glavarice.

- **Svjedočiti milosrđe i dobrotu Boga Oca**
- **Tražiti Isusovo lice u licu onih kojima smo poslani**

ZVONIK: Predstavite nam Vašu Družbu.

□ S. M. Berislava: Družba Kćeri Milosrđa utemeljena je u Blatu na Korčuli 1920. godine. Utemeljiteljica Družbe je Marija Propetog Isusa Petković, časna službenica Božja. Svrha Družbe je promicanje slave i ljubavi Božje u svijetu, po djelima milosrđa. Bog milosrdni Otac koji nam se objavio po Sinu, među ljudima se uprisutnjuje na konkretan način po dobroti i ljubavi koju smo dužni iskazivati jedni drugima. Naša dobrotu i ljubav prema čovječanstvu očituje se po djelima milosrđa a izražena je u brizi i skrbi za siromašne i zapuštene, osobito za siromašnu i napuštenu djecu i mladež, te za sve potrebne i za one koji trpe. Gospodin je pozivao velikodušne djevojke i u ovu Družbu, koje su zajedno s Utemeljiteljicom oduševljeno pružale materijalnu pomoć i duhovnu utjehu svim potrebnima u Blatu u teškim poslijeratnim prilikama. Sestre su vrlo brzo proširile svoje djelovanje na prostore bivše Jugoslaviji. Godine 1923. stigle su u Suboticu gdje su prihvatile rad s djecom u domu "Kolevka". Kasnije na poziv misionara fra Leonarda Ruskovića proširuju svoje djelovanje i u Argentini.

krmi. Dok se, od posljedica udara, podmornica potapala, ostao je otvoren glavni zaklopac uvođenja zraka kroz koji je voda prodirala i počela poplavljavati unutrašnjost podmornice. Dio mornara, bacivši se u vodu ostao je neozlijeđen, a dio njih je ostao zarobljen u podmornici. Sagledavši tešku situaciju u kojoj se nalaze, nadporučnik bojnog broda **Roger Cotrina Alvarado**, pošto je zazvao zagovor Službenice Božje Marije od Propetog Isusa, uspio je dohvatiti gornji ulaz, kroz koji je prodirala voda. Kad je podmornica dospjela u veliku dubinu, (podigao je u vis i) uspio je zatvoriti vratašca ulaza, premda je pritisak vode bio jednak 4 do 6 tisuća kilograma težine, a položaj zapornica, zvanih "košara" bio nepravilan, te je uspio vratiti ih na pravo mjesto i time je spriječeno da voda poplavi donje sobe u kojima su ostala dvadeset i dva mornara koji su sutradan dospjeli na sigurno nepovrijeđeni.

O tom čudesnom događaju, u kuriji Vojnog peruanskog Ordinarijata provedeno je biskupijsko istraživanje. Pouzdanim i valjanim čudo je priznao Sveti Zbor za pravne poslove Svetih odlukom od 27. ožujka 1998. godine. Kasnije održane sjednice Vijeća stručnjaka utvrdile su da je događaj s gledišta ljudskog razuma i znanosti neprotumačiv. U utrobi podmornice nitko sam pa ni Roger Cotrina Alvarado, nipošto nije mogao zatvoriti vratašca, okrenuti kormilo podmornice, kako bi se zapornice vratile na svoja mjesta i na poslijetku zatvorile sam ulaz. Održan je također posebni sastanak Savjetnika teologa radi razmatranja toga slučaja i u studenom 2002. redovna sjednica Otaca kardinala i biskupa koja je utvrdila da je čudo učinjeno božanskom pomoći. Nakon toga je sam Sveti Otac svečano obznanio: "Čvrsto i zasigurno stoji činjenica o čudu što ga je Bog učinio na zagovor časne službenice Božje Marije od Propetoga (u svijetu: Marije Petković), utemeljiteljice Družbe Kćeri Milosrđa Trećega samostanskog reda svetoga Franje, to jest o "neprotumačivu" uspjehu izvedbe presudnog zatvaranja gornjih vratašca utrobe broda u spašavanju podmornice "Pacocha" peruanske Ratne mornarice, što ga je izveo poručnik bojnoga broda Roger Cotrina Alvarado u trenutku potapanja kao posljedice sudara s ribarskim japanskim brodom." (iz Dekreta o čudu)

● **Milosna prisutnost i djelovanje sestara Kćeri Milosrđa u Bačkoj gotovo od početka Družbe**

ZVONIK: Vaše su sestre prisutne u Subotici. U Somboru ih više nema. Prijeti li i Subotici njihov odlazak? Imate li kakvih planova sa sestrama u Bačkoj i možete li nam to otkriti?

□ **S. M. Berislava:** Naše sestre su prisutne u Subotici već od prvih početaka naše Družbe. Njihova prisutnost i djelovanje u Bačkoj je od velike važnosti za Crkvu, vjernike, narod i za našu Družbu. Dobri Bog je pratio djelovanje sestara blagoslovima redovničkih zvanja, koje su svojim nesebičnim zalaganjem mnogo doprinijele za napredak Družbe u djelima



apostolata, odgoja, obrazovanja i milosrđa kako u domovini tako i u Južnoj Americi. Dao dobri Bog da ponovno procvjetaju u perivoju Bačke duhovna zvanja koja će slaviti Božje milosrđe po djelima naše karizme.

U Somboru su naše sestre napustile svoje djelovanje zbog pomanjkanja zvanja. U nadi da će Gospodin, Gospodar žetve, zvati i danas velikodušne radnike i u njivu naše Družbe, vjerujem da neće sestre trebati napustiti ili zatvoriti i zajednice u Subotici. Za sada se sestre radosno zauzimaju za dobro djece, mladih i onih poodmakle dobi radeći u dječjem vrtiću, u župi i u školi. Rade i s mladima i njeguju starice. Želja nam je podmladiti zajednice novim zvanjima da one budu svjetlo svijeta, sol zemlje i evandeoski kvasac u sredinama gdje djeluju i žive.

ZVONIK: Kako tumačite povlačenje sestara iz sredine u kojoj su ljudi oduševljeni njihovim radom. Uzimam primjer povlačenja sestara iz Sombora, zatim odlaska s. Silvane Milan iz Subotice; činjenica je, naime, da je Gospodin upravo preko

njih darovao nebrojenih milosti. Nije li to zatvaranje protoka Božjih milosti?

□ **S. M. Berislava:** Povlačenje sestara iz jednog mjesta kao iz Sombora nije muka samo ljudima koji su cijenili djelovanje sestara, već prije svega muka sestrama i poglavarima koji su bili prisiljeni učiniti takav potez. Što se tiče premještaja pojedinih sestara i promjena mjesta i službe u Družbi, svaka sestra je svjesna da je zavjetom poslušnosti svoju volju položila u ruke poglavarice. To ne znači zatvaranje protoka Božjih milosti. Gospodin se u djelovanju služi sad s jednom, sad s drugom osobom u ovom mjestu kao i u drugome. Nekad daje u obilju, nekad manje. Sama promjena nam može biti poticaj da se što bolje okristimo trenucima milosti koje nam Gospodin pruža za naše vječno i vremenito dobro.

● **"Zvonik" vjerni prijatelj koji prati, obavještava, savjetuje, poučava i obogaćuje svjetlom Božje Riječi**

ZVONIK: Hoće li vas uskoro Subotica moći vidjeti? Poručujete li što čitateljima Zvonika?

□ **S. M. Berislava:** Doista, s osobitom radošću bih posjetila Suboticu. No, zbog unaprijed dogovorenih obveza u skoroj budućnosti nemoguće je to i ostvariti.

Moju poruku želim u prvom redu uputiti uredniku katoličkog lista "ZVONIK" i njegovim suradnicima koji su ustrajali u objavljivanju 100. broja katoličkog lista "Zvonik" za duhovno dobro svoga naroda. Srdačno čestitam i toplo zahvaljujem **preč. Andriji Anišiću**, glavnom uredniku, i svim njegovim vrijednim suradnicima sa željom da Gospodin obiljem svojih darova nagradi sav uloženi trud i njihovo velikodušno zalaganje. Toplo vam zahvaljujem što i nama, u središnju kuću Družbe, redovito šaljete vaš "Zvonik", u kojem čitamo i o našoj časnoj službenici Božjoj.

Svim čitateljima toplo preporučam neka rado čitaju ovaj bogato i lijepo opremljen katolički list. Neke ga smatraju svojim vjernim prijateljem koji ih prati, obavještava, savjetuje, poučava i obogaćuje svjetlom Božje Riječi.

Sa svima želim podijeliti veliku radost Družbe Kćeri Milosrđa za skorbu beatifikaciju časne službenice Božje Marije Propetog Isusa - Petković pozivajući vas na slavlje koje će biti 6. lipnja u Dubrovniku, prigodom posjete svetog oca Ivana Pavla II.

Razgovarao: **Marinko Stantić, Rim**



Piše: dr. Tadej Vojnović, ofm

Lotove kćeri

Ne znamo im imena ali kao da to i nije tako važno dok stojimo pred činom Lotovih kćeri, činom rodoskrvuća počinjenog s njihovim vlastitim ocem. Za naše današnje pojmove i naše današnje moralno vrednovanje čin je strašan i možda ga, da se nas pita, ne bismo uvrstili u Bibliju. No, Biblija nije samo knjiga o Bogu, ona je knjiga i o čovjeku i svim njegovim slabostima. Što se i kako se to dogodilo? Najbolje ćemo shvatiti ovo razmišljanje ako i sami uzmemo u ruke Bibliju i nađemo mjesto koje donosi ovaj događaj a to je Post 19,30-38.

Tekst Post 19,30-38 je propovijedanje o onome što se nakon razorenja Sodome dalje događalo i u svojoj je srži putopis (r. 30) koji se povezuje s rodoslovljem (r. 36-38). Ono je prošireno s pripovijedanjem kako su Lotove kćeri zadobile svoje sinove (r. 31-35). Ovim se pripovijedanjem ujedno i završava povijest o Lotu.

Tri različita izvještaja

Elementi ovog teksta oslanjanju se na tri različita izvještaja: motiv nastavljanja novoga života nakon suda Božjega i uništenja svega pripada području prapovijesti i spada u prvi izvještaj. Drugi je pripovijedanje povijesti uništenja Sodome koji želi istaknuti kako je Lot upravo kao i Noa (Post 6 - 9) izbjegao zatornom sudu Božjem. To odzvanja u r. 31. koji se može prevesti: "Čovjeka nema na zemlji". Treći se dio naslanja na tzv. plemensko pripovijedanje i on je etiološkog karaktera, tj. njime se želi protumačiti kako su nastala susjedna Izraelova plemena a to su Moab i Amon: pisac iznosi kako su oni potomci sinova Lotovih kćeri koje su one imale sa svojim ocem Lotom. Od njih nastaju dva plemena ili dva naroda kod čega se, zbog skraćivanja, ispuštaju oni članovi koji su između sinova i današnjeg naroda bilo Moabaca bilo Amonaca (tj. njihova rodoslovlja). Etiološki zaključak mogao je nastati istom kad su plemena već postojala (rr. 37-38). Treći izvještaj je kompozicija kruga pripovijedanja "Abraham-Lot" kod čega je tekst 19,30-38 zaključak ovog pripovijedanja. Motiv koji to povezuje za Abrahamov krug je očuvanje kontinuiteta ljudskog roda rođenjem djeteta (rr. 32 i 34).

Okvir pripovijedanja čini redak 30. zajedno s rr. 36-38. On je tipično putopisni izričaj i nalik je sličnim takvim putopisnim izričajima u 13,11-12. Drugi dio 30. retka "Lot se bojao..." tvori vezni član s 19,12-26 i prisjeća nas na Lotove buduće zetove koji su ga neozbiljno shvatili te nisu htjeli izići iz Sodome iz čega je očevidno da su obje Lotove kćeri bez muževa jer inače ne bi postojao razlog Lotova straha. Pod izrazom "pećina" podrazumijeva se špilja koja je slušateljima poznata i stoga se поближе ne opisuje.

Prijedlog i izvođenje plana

U tekstu koji donose rr. 31-36 imamo prijedlog plana Lotovih kćeri i njegovo konkretno ostvarenje. Plan je jednostavan: opiti oca i začeti s njime. Prijedlog koji starija kćer daje mlađoj ima dva temelja a oba izražavaju bezizlaznu situaciju u kojoj će obje morati umrijeti bez potomstva. Žena koja je sama, osuđena je na propast i smrt. Sigurnost može dati samo muž ili sin. Stoga se smisao očuvanja života može za njih sastojati samo u rođenju djeteta i nastavljanju njihovog života u djeci. Radi se dakle o jednom "očajničkom zaključku" da se pristupi takvom planu. Stoga se ovdje ni ne donosi moralni sud o samom činu. Pisac samo želi reći što je čovjek (žena) kadar učiniti u životnoj tjeskobi.

I žene se odlučuju. Rec 33-35 pripovijedaju kako je plan izveden. Redak 36. zaključuje da je plan imao za posljedicu trudnoću čiji su plod bili sinovi jedne i druge kćeri. Tekst nam ne donosi niti reakciju oca Lota, već se zaustavlja samo na bitnome.

Tekst u rr. 37-38 predstavlja završetak rodoslovlja. Ovaj završetak nam tumači podrijetlo "današnjih" (tako pisac!) Moabaca i Amonaca. Izraz "današnji" znači da su u vrijeme u kojem ovo pripovijedanje nastaje Moabci i Amonci bili neposredni susjedi Izraelaca. Usporedno s rođenjem ide i nadijevanje imena. Ne znamo točno značenje njihovih imena: Moab i Amon (Moab bi značilo "od nje-

govog (njezinog) oca" a Amon znači "sin naroda mojega"). No namjera je pisca da ukaže na daleko srodstvo Izraela s narodima Moaba i Amona, na njihovu zajedničku vezu s Abrahamom preko njegovog nećaka Lota. Izvorno su imena djece bila jednostavno osobna imena a do promjene je došlo zbog etiološke primjene.

Za pripovjedački krug o Abrahamu važno je ovdje naglasiti da u njemu nije Abraham prepoznavan samo kao otac Izraela već i kako otac naroda. Stoga je važna porodična linija i njegovog nećaka Lota koja završava s 19,30-38. Kad se u kasnijem zaključku (rr. 37. i 38) Moab i Amon navode kao daleki rođaci Izraela, onda se pod time podrazumijeva pozitivni odnos Izraela s ta dva susjedna naroda kao što je to izraženo i u Ponovljenom zakonu gdje Mojsije govori: "Tada mi zapovjedi Jahve: 'Nemoj uznemirivati Moapce niti s njima zameći boja, jer ništa od njihove zemlje neću dati u tvoje vlasništvo: Lotovim sinovima predao sam Ar u posjed...'". Ista je zapovijed i za Amonce: "Danas prelaziš moapsku zemlju Ar. A onda ćeš se približiti Amoncima. Nemoj ih uznemirivati niti s njima zameći boja. Ništa, naime, od zemlje Amonaca neću ustupiti tebi u vlasništvo jer sam je već predao u posjed Lotovim potomcima" (Pnz 2,9.19).

Umjesto zaključka

U središtu ovog pripovijedanja stoji sporni čin neimenovanih Lotovih kćeri. Takve nesvakidašnje i neobične čine koji probijaju moralno vrednovanje pogotovo naših današnjih shvaćanja susrećemo i kod drugih žena Staroga zavjeta kao npr. Hagare (Post 16), Rebeke (Post 27) Tamare (Post 38). Takvi čini imaju uvijek samo jedan cilj: vlastito dijete i u tome postizanje ženine jedino moguće budućnosti. Žene su u povijesti patrijarha imale daleko veće značenje nego kasnije.

(U sljedećem nastavku:
Abraham i Abimelek)

**UVEK SVEŽA
MINI PECIVA**

sa kačkavaljem
sa čvarcima
sa pizzom
sa kajsijom
sa čokoladom

FORNETTI

"MINI ŽUR"
Proizetnik: Bartuš Judit
064 / 2270505

**NA PROZIVCI
preko od pljace**
063 83 18 007

Uređuju: Marin Ostrogonac i Tomislav Ivanović

Sjemeništarci gostuju po župama

Ove godine Paulinum slavi 40. obljetnicu postojanja i tim povodom sjemeništarci posjećuju župe i župne crkve u želji da svojim sudjelovanjem uzveličaju misno slavlje i da se susretnu s vjernicima. Susreti su i znak zahvalnosti sjemeništaraca vjernicima koji se žrtvuju i potpomažu sjemenište. Susreti žele potaknuti mlade na odluku za duhovna zvanja.

Za duhovna zvanja kod braće franjevac

U nedjelju 6. travnja, na petu korizmenu nedjelju cijeli smo dan bili u subotičkom samostanu i u crkvi svetog Mihovila, koji su pod upravom Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Kao pravi domaćini i nasljednici svetog oca Franje dočekali su nas radosno i srdačno s nehnjenom bratskom ljubavlju u srcu.

Sudjelovali smo na svetim misama na hrvatskom i mađarskom jeziku. Kako je ovo prva nedjelja u mjesecu, kada se moli za duhovna zvanja, i mi smo na sv. misama govorili o svom zvanju. Na misi smo pjevali, ministrirali, čitali Božju riječ.

Iako je samostan u renoviranju, mogli smo pogledati ovo doista staro i neprocjenjivo zdanje, u kojem se osjeća franjevačka duhovnost i jednostavnost.

Ugodno raspoloženje nastavilo se za ručkom i poslije uz hrvatske i mađarske pjesme, uz šalu i razgovor.

Hvala patru gvardijanu koji nas je pozvao, braći franjevcima i svima koji su nam priredili divan dan u njihovom samostanu.

Dragan Blažević

Na žedničkom proštenju

Drugu godinu za redom sjemeništarci su gosti na žedničkom proštenju u župi sv. Marka.

Mladi župnik **Željko Šipek** sa svojim suradnicima uložio je veliki trud da proštenje bude lijepo proslavljeno. Sv. misno slavlje u 8 sati na mađarskom jeziku predvodio je rektor sjemeništa **mons. Josip Miocs**, a u 10 sati misu na hrvatskom predvodio je bečejski župnik **László Pósa**.

Pod svečanim misama pjevanje su vodili sjemeništarci, te zbor Schola Cantorum, koji je izveo nekoliko višeglasnih kompozicija. Sjemeništarci su asistirali i čitali, a **Blagoje Ivanov** i **Viktor Juhas** govorili su o svome pozivu i dolasku u sjemenište. Nakon popričesne molitve slušali smo kao meditaciju recitaciju Izidora

Poljaka "U meni živi Krist", koju je recitirao **Andrej Prihoda**. Poslije sv. mise u 10 sati svećenici, ministranti i vjernici otišli su u dvorište župe, gdje je obavljen blagoslov nove špilje Majke Božje Lurd-ske.



Nakon ručka organizirana je nogometna utakmica između sjemeništaraca i žedničkih ministranata. Neki su sjemeništarci razgledali Žednik, a jedna grupa sjemeništaraca posjetila je grobnicu njihovog profesora Rudolfa Kolara.

Željko Štimac

Uskrsnuo je!

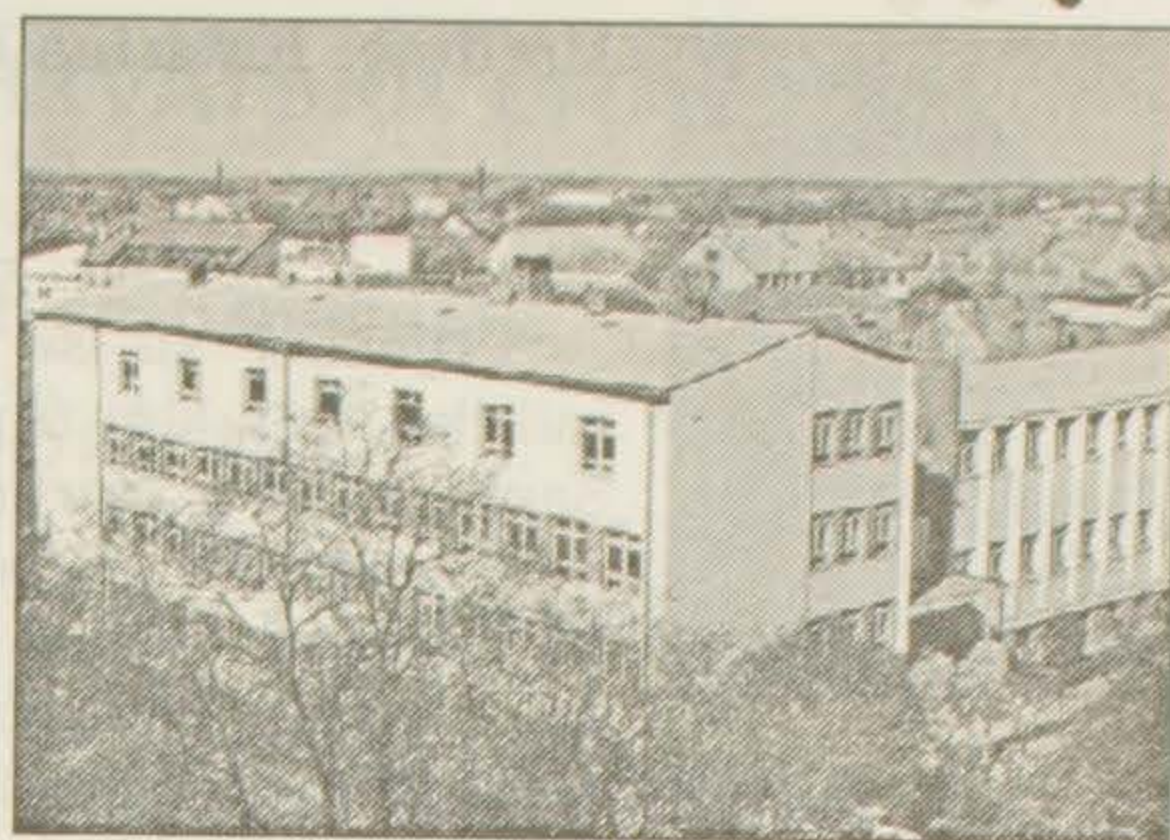
Blagi zraci rane zore već su okupali pristranke Maslinske gore i najviše dijelove hramske kupole. Iznenada, prospe se snažan bljesak... Grob je prazan... Šire se sumnje, mrak neznanja sve je gušći... Strah posvuda...

A tada dvije tople riječi: "MIR VAMA."

Sada smo sigurni, ne moramo strahovati - On je među nama. Radujte se, Svjetlo se vratilo... Svjetlo uskrsloga je među svima, u svima, za sve. Ono je svjetiljka našim stopama, umu i srcu - cijelom biću. Svjetionik zalutalima, ognjište vjernima, Sunce koje sija jednako za sve - i dobrima, i lošima. Svjetlo koje daruje život, snagu i ustrajnost na trnovitoj cesti života. I ostaje nada da ćemo se ponovno sresti, kada doplovimo u sigurnu luku - u Vječnost.

Radujte se, jer Svjetlo se vratilo ... i ostaje uvijek!

Rober Mađarić



Mladost

"Mladost nije jedno razdoblje, mladost je stanje duha, uspjeh, pobjeda hrabrosti nad plahošću - pobjeda sklonosti za udobnošću.

Mladi ste toliko koliko je mlada vaša vjera; stari ste toliko koliko je stara vaša sumnja, vaša klonulost.

Ako jednog dana pesimizam izgrize vaše srce, a cinizam ga izjeda, neka se onda Bog smiluje vašoj ostarjeloj duši."

general Mac Artur

Dan majki i Dan vatrogasaca

Nakon dugogodišnje pauze, župnik u Telečki, bivši paulinac **vlač. Árpád Pásztor** u svojoj župi ponovno je 4. svibnja uveo Dan majki i Dan vatrogasaca. Za ova slavlja župnik je pozvao sjemenišnu zajednicu da uzveličaju proslavu. Pod zajedničkom župnom sv. misom, na kojoj su koncelebrirali sjemenišni poglavari sa župnikom, istaknuta je vrijednost majčinstva te hrabrost i vjernost sv. Florijana. Sjemeništarac **János Zsellér** govorio je pjesmu majkama u čast, a **Szilárd Balcsak** u čast sv. Florijana i vatrogasaca.

U poslijepodnevnim satima bila je svibanjska pobožnost uz glazbenu meditaciju. Osim molitava i zajedničkog pjevanja, zbor Paulinuma je izveo nekoliko višeglasnih točaka. Maturant **Dragan Muharem** pjevao je uz pratnju orgulja.

Župnik i vjernici Telečke bili su ganuti susretom, a sjemeništarci veoma radosni i puni lijepih doživljaja.



Sjemeništarci su na misi u Starom Žedniku aktivno sudjelovali

Uređuje: Katarina Čeliković



Duh Sveti savjetuje

Dječaci su se dogovarali tko će s kim u polivače. Samo malog Martina nitko nije zvao. Bio je povučen i često sam. Gledao je kako se njegovi vršnjaci igraju, ponekad potuku, a njega nisu čak ni tukli. U polivače sam neće ići. A Vedran je bio uvijek u centru društva, svi su željeli s njim i u polivače. Ima puno djevojčica kojima će ići. Ljubomorno je Martin gledao kako se svi okupljaju oko Vedrana, nude da će nositi naranče, jaja...

A onda na Uskrs, nakon svečane mise, Vedran kaže Martinu, onako iz čista mira: "Ti ćeš nositi košaricu s narančama. Hoćeš?"

Da li hoću, Bože, to nije stvarno. Ja bih nosio i dvije košare i ne bih ništa sebi uzeo samo da imam društvo!



Ljubav se ne iskazuje uvijek riječima - volim te. Ponekad je dovoljan jedan mali čin, poziv ili možda pismo. Ljubiti druge znači dozvoliti da budu u našoj blizini, dati mjesto onima koji nas nerviraju, koji drugačije misle... To nije lako, zato nije čudo što je Isus odlazeći k Ocu rekao da nas neće ostaviti same. Poslao nam je DUHA SVETOGA.

Otkuda Vedranu iz gornje priče ideja da pozove u društvo Martina? Netko ga je u tome posavjetovao. Netko mu je usadio klicu ljubavi. Duh Sveti je živ, pravi Bog, uvijek i posvuda prisutan.

Podsjetimo se da su upravo u župama pripreme za Prvu pričest i Krizmu. To su naročito važni događaji u životu svakog kršćanina. Pazimo da se ovako velikim događajima ne pristupa iz pukog običaja jer neće biti PLODOVA!

Zvončica

ZA VAS

AKO LJUBAV DAJE TON, ŽIVOT POSTAJE PJESMA.

Želim ti plodove Duha:
radost i mir,
dobrotu i strpljivost,
srdačnost i povjerenje,
ljubav i vjernost.

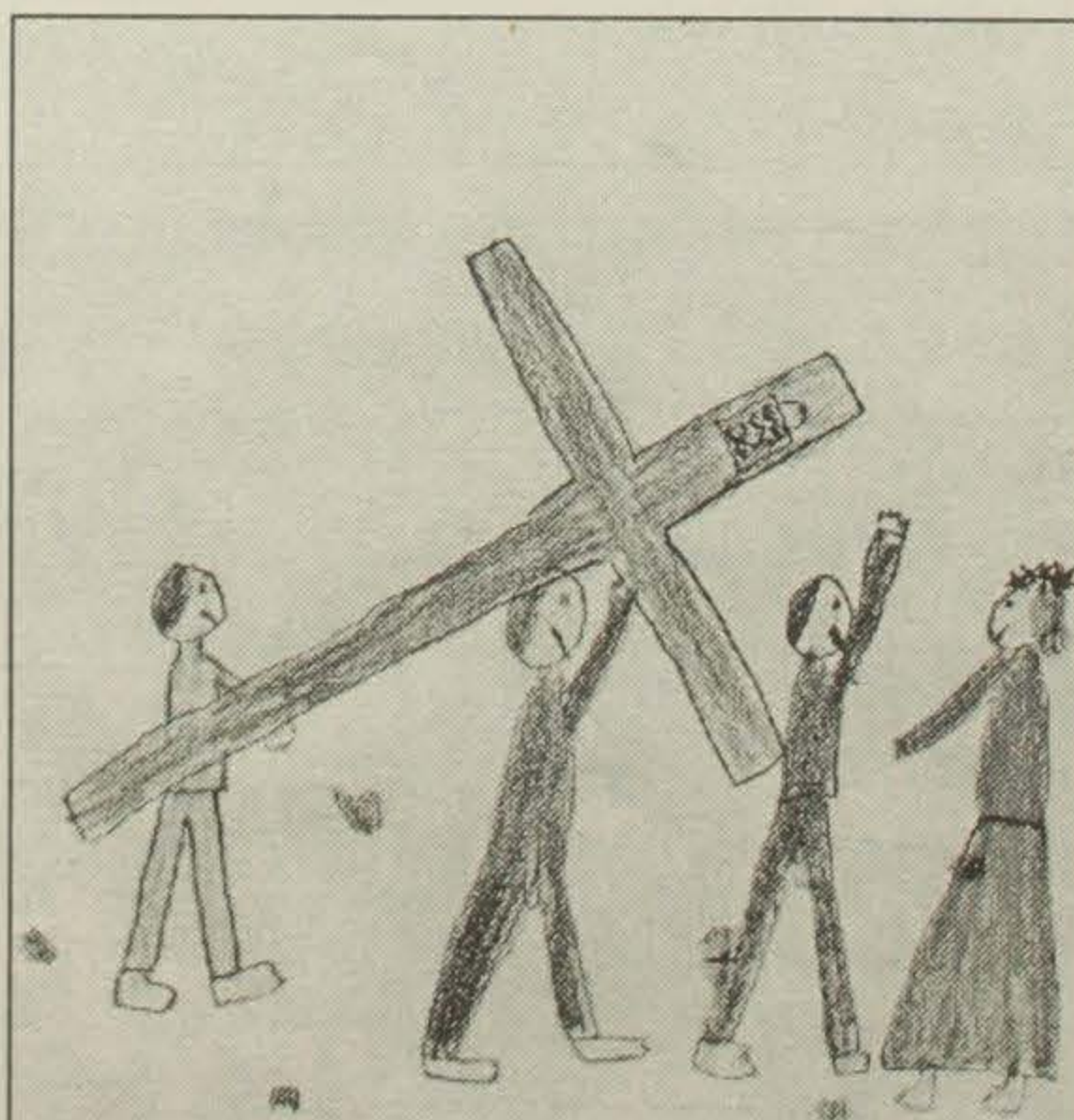
Sedam darova Duha Svetoga jesu:
razum, znanje, savjet, pobožnost,
jakost, mudrost, strah Božji.

Iz ovog Duha izrasta novi svijet.
U ovom Duhu sve postaje novo.

Sliku Oca možeš naći u **suncu**,
Sina u njegovu **sjaju**,
Duha Svetog u njegovoj **toplini**.

(sv. Efrem, stari kršćanski pjesnik)

Radovi vjeroučenika iz župe Marije Majke Crkve



Sandra Ješić: Ja pratim Isusa na Kružnom putu Ana Kujundžić: Ja sa Isusom na Križnom putu

VČIMO MOLITI

Hvala

Hvala ti, Bože,
za rascvjetalo cvijeće.
Oče, mi ti zahvaljujemo
za zelenu travu,
tako mirisnu i meku.
Oče, mi ti zahvaljujemo
za pjesmu ptičica
i njihov let.
za sve lijepe stvari
koje nas okružuju.
Oče nebeski,
mi ti zahvaljujemo.

ZVONČIĆI NA MISI

18. 05. - 5. VAZMENA NEDJ.

Iv 15,1-8

"Ja sam pravi trs, a Otac moj - vinar. /.../

Kao što loza ne može donijeti roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako ni vi ako ne ostanete u meni." - Isus

Ako smo i mi loze na trsu, moramo biti očišćeni da bismo donosili puno roda. A mi smo čisti po riječi koju smo od Isusa čuli.

25. 05. - 6. VAZMENA NEDJ.

Iv 15,9-17

Kako treba voljeti ljude s kojima živimo? Isusov recept je onaj pravi: LJUBITE JEDNI DRUGE KAO ŠTO SAM JA LJUBIO VAS! A njegova je ljubav najveća jer je svoj život dao za nas. Dakle, savjet nama: dovoljno je da ljubimo jedni druge.

01. 06. - 7. VAZMENA NEDJ.

Iv 17,11b-19

Isus moli svoga Oca da sačuva one kojima je predao Očevu riječ i KOJI NISU OD SVIJETA. To su Isusovi učenici. On ih šalje drugima naviještati život vječni, Istinu.

8. 06. 2003. - DUHOVI: NEDJELJA PEDESETNICE

Iv 20,19-23

PRIMATE DUHA SVETOGA.
KOJIMA OTPUSTITTE GRIJEHE,
OTPUŠTAJU IM SE;
KOJIMA ZADRŽITE,
ZADRŽANI SU IM.

Isus je ovo rekao ukazavši se učenicima dok su se oni još krili od Židova. Bio im je potreban Duh Sveti koji će ih štiti, hrabriti...

U SOMBORU USKRŠNJA IZLOŽBA

NA IZLOŽBI OTAJSTVA KRUNICE

Kada se nešto lijepo priredi svake godine za Uskrs, onda to može biti tradicionalno. Upravo takva je uskršnja izložba koju priređuje katehista **Rozmari Mik** u somborskoj župi Presvetog Trojstva sa svojim vjeroučenicima uz veliku pomoć župnika **Josipa Pekanovića**.

I ove je godine izložba tematska, a aktualnost potvrđuje sadržaj. U godini krunice izložba je posvećena otajstvima, a autore bi najviše radovalo kada bi i gosti izvan Sombora došli pogledati ovu nezaboravnu izložbu. /Zv/



Djeca iz vrtića "Marija Petković - Sunčica" posjetila su na Veliku srijedu "Kolevku"

USKRS U ZNAKU DARIVANJA

Kroz cijelu korizmu smo se odricali slatkiša, a neki i svojih dragih igračaka kako bi za Uskrs razveselili naše vršnjake koji su u potrebi. U tom odricanju su nam pomogle naše odgojiteljice i roditelji.

Kada smo stigli u "Kolevku" prvo smo posjetili najmlađe, jaslčku skupinu, gdje smo gledali malene bebe, koje smo i mi malo mazili, a odgojiteljice su ih držale u naručju. Kod nas je blistala sreća na licu onog trenutka kad smo našim vršnjacima koji su bili na igralištu podijelili slatkiše i igračke. Jedno vrijeme smo se igrali s njima, a onda se vratili u vrtić.

Vrhunac ovog slavlja smo doživjeli na sam blagdan Uskrsa sudjelujući na sv. misi. Za vrijeme prikaznih darova mi smo pjevali, neki od nas su prinijeli simbole Uskrsa, a bilo je pilića i zečeva.



Najveću radost smo doživjeli kada su **Marin i Krunoslav Piuković** te **Antun Nađ Kanas** donijeli na oltar križeva za nagradu što su cijelu korizmu sudjelovali na križnom putu. Na kraju sv. mise župnik **Andrija Anišić** im je uručio križeva.

A poslije mise veliko uzbuđenje čekalo nas je u župnom dvorištu gdje

smo sudjelovali u prvoj uskršnjoj utrci za zečevima i pilićima. Bilo je veselo, a poslije utrke sva djeca su dobila i poklončiće.

s. Iva



MALO SE ŠALIMO

Samo vjerovanje

Bila velika ljetna suša. Ljudi zamolili župnika da za sljedeću nedjelju najavi molitvu i procesiju za kišu. I narod se skupio. Župnik, ponešto šaljivčina i uvijek oprezan čovjek, molitveni skup započne ovako:

- Vidim, niste ponijeli kišobrane jer ne vjerujete da kišu možemo izmoliti. Zato ćemo danas, da ojačamo našu vjeru, izmoliti samo Vjerovanje.

Istupila zub

U nekoj obitelji bio pakao. Žestoko se svađale svekrva i snaha. Napokon zovnu župnika ne bi li ih dozvao pameti. Tako on

HRVATSKA ČITAONICA
i Bunjevačko-šokačka knjižnica
"Ivan Kujundžić"

Subotica

priređuju

natjecanje

"PRIPOVIDAMO
PRIPOVITKE
I BAJKE

BALINTA VUJKOVA"



Izlučno natjecanje u dva okruga:
Sombor i Subotica

Sudjelovati mogu:

- djeca svih razreda osnovne i srednje škole i
- odrasli pripovjedači

Svaki pripovjedač mora ispričati na bunjevačkoj ili šokačkoj ikavici:

- jednu pripovijetku ili bajku Balinta Vujkova
- ili neku drugu koju je čuo - po vlastitom izboru

Zainteresirani sudionici mogu se javiti do 10. 06. u mjesnim KUD-ovima.

Kontakt osobe:

- za Sombor - Marija Šeremešić
mobtel: 064/133 98.43
- za Suboticu - Katarina Čeliković
mobtel: 064/ 211 31 86.

Najbolje pripovjedače očekuju nagrade.

Mjesto finalnog susreta:

Gradska biblioteka u Subotici
subota, 14. 06. 2003.
s početkom u 10 sati.

Natjecanje se održava uz potporu
Skupštine općine Subotica

Uredništvo: Marina, Ivana, Dijana, Željka, Biserka, Igor, Ljubica



PRONAĆI MIR ...

Cijeli svoj vijek čovjek pokušava pronaći mir. Mir srca i smiraj svakoga beznada. Pokušavamo se zaštititi od drugih, od neprijatelja, od "prijatelja", od svega što nas može ugroziti. Koliko u tome uspijevamo?

Uspjeh ovisi o mnogim elementima, od sama čovjeka, od okolnosti ... Elemente bi smo mogli redati u nedogled, ali ono u što neprestano trebamo biti zagledani nismo mi sami. Zagledanost u sebe čovjeka okreće njegovim taštinama, a dobrota od Boga dana - gubi se. Držeći neprestanu pozornost na sebi, brižno pazeći želi li nam tko nauditi, zaboravljamo kako nije sve u nama i ne vrti se cijeli svijet oko nas. A što je s onima koji nam o "glavi rade"? A takvih uvijek ima. I tako u nedogled. Kao magijski kotač iz kojeg nema izlaza.

Različiti ljudi različito reaguju: neki gaze sve pred sobom uklanjajući i pomisao na ugroženost, neki puštaju da ih gaze (dvije krajnosti). Kako dakle pronaći sredinu? Kako umiriti buru srca i dići se iznad samog sebe? Samosvladavanje vještina je drevnih mudraca, osobito cijenjena u stara vremena. Danas u vremenu tako različitom od drevnog samosvladavanja rijetko nešto dovodi do tvog osobnog mjesta pod suncem.

Ali postoji jedno mjesto, tako različito od svih, a opet, tu među nama... Na tom mjestu koje nije "na kraj svijeta" svakom je dozvoljeno doći, čak se i preporuča biti tu... Jedino što vam je neophodno za dolazak na to mjesto jeste Marija i njoj omiljena Krunica.

Kraljica mira, kroz molitvu krunice, vodit će vas smiraju, tišini i miru. Miru u srcu koje nam je svima potrebno. Kroz krunicu i molitvu za svoje neprijatelje najbolje se može pronaći mir, ne povrijedivši nikoga a ipak ne biti pogažen. Marija će nam pokazati put i biti uz nas u bilo kom trenutku. Krunica kroz svojih 59 malenih zrnaca brižno nanizanih, vodi najdražem nam miru, miru u srcu.

Marina

U susret događanjima

TRIBINA MLADIH

25. svibnja 2003.

u 20 sati

Tema i predavač bit će određeni naknadno.

(Tribina se održava četvrte nedjelje u mjesecu zbog nastupa subotičkih zborova u katedrali, 18. 05. u 20 sati)

Igrajmo se i učimo uz poruke Oca

VII. ZADATAK

U GODINI BIBLIJE I GODINI SVETE KRUNICE otkrijmo u sedmom zadatku što nam Bog poručuje.

Pronađite zadane dijelove u Svetom pismu, za svaki tjedan po jedan, promeditirajte ih i, ako imate neko razmišljanje koje želite podijeliti s nama - pišite.

Ps 71,6

Jer 32,40

Izl 19,5

Pnz 4,29

Do sljedećeg zadatka, uživajte!

BDJENJE ZA DUHOVNA ZVANJA!

U subotu uoči Nedjelje Dobrog Pastira, 10. svibnja, u crkvi sv. Jurja u Subotici mala ali uporna grupa mladih i nekoliko starijih žena molila se za duhovna zvanja! To je zapravo bilo molitveno - meditativno bdjenje na kojem smo zahvaljivali i molili za naše svećenike, redovnike, redovnice, sjemeništare, bogoslove, kandidatkinje, novakinje, kao i za sve one koji još nisu posve sigurni u svoj poziv. Bdjenje je potaknula i osmislila s. **Blaženka Rudić**. Meditirali smo i molili radosna otajstva krunice: čitajući Sveto pismo, meditativna razmišljanja, poeziju i pjevajući duhovne šansone. Program su vodili mladi. Jedino ostaje žal što se nije okupilo više ljudi, ali možda je baš to poticaj da od ovakvih i sličnih nakana ne treba odustati.

B. I.



USKRSNA IGRANKA U HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

Ova, pomalo tradicionalna uskršnja igranka okupila je 20. travnja doista lijep broj mladih ali lepeza godišta bila je široka. Mladi organizatori, da bi udovoljili svim ukusima, osigurali su glazbu za sve. Uz zabavnu glazbu prisutne je zabavljao i tamburaški orkestar "Hajo".

Da je igranka uspjela, govori i broj prisutnih, koji, što je najvažnije, nisu sjedjeli. Možda će neki ovu igraku pamtiti na poseban način, no sigurna sam da će je se svi sjećati.

Hvala mladim organizatorima i svima koji su bili prisutni.

Željka Cvijanov





Tavankutski polivači na misi

foto: Ivan Ivković Ivandekić

IZ PAPINE PORUKE MLADIMA

U svom sam životu neprestano osjećao brižnu i djelatnu prisutnost Gospodinove Majke; Marija me prati svakog dana u ispunjenju poslanja Petrova nasljednika. Marija je Majka božanske milosti, jer je Majka Začetnika milosti. Povjerite se njoj s punim pouzdanjem! Blistat ćete Kristovom ljepotom. Otvoreni duhu Duha, postat ćete neustrašivi apostoli, sposobni širiti oko sebe plamen ljubavi i svjetlo istine. U Marijinoj školi otkrit ćete konkretnu zauzetost koju Krist od vas očekuje, naučit ćete staviti njega na prvo mjesto u svom životu, k njemu upraviti misli i djela.

Moliti krunicu znači gledati Krista Majčinim očima, ljubiti Krista srcem njegove Majke. Predajem danas u duhu i vama, draga mladeži, zrnca krunice. Po molitvi i razmatranju otajstava, Marija vas vodi sa sigurnošću prema svom Sinu!

Papa Ivan Pavao II

IZ MOG UGLA

OSVOJENI DIREKTOM?!

Evo ti majke! (Iv 19,27) Slušam ove riječi koje je Papa izabrao za temu Svjetskog dana mladeži. Upijam ih dušom žednom nježnosti i razumijevanja, kao i ti. Tko da me razumije kad sam tako puna proturječnosti. I tko da bude nježan prema meni kad sam puna grubih riječi ili baš zatvorene šutnje. Čik mi se približi da se ne ubodeš...

Jedno je sigurno. Ponovno i opet dolazi k meni i tebi nekim tananim stazama i nepredviđenim prečicama... Evo ti majke!

Je li brižljivija Majka koja me prima bez riječi u svoje naručje, tješi me i hrabri... Ili ipak On - koji me ostavlja i povjerava na skrb Njemu Najbliskijoj Osobi? To je DIREKT. Srećom, nemam tako debelu kožu za obranu od tolike i takve ljubavi. Priznaješ li? Pobijedeni smo i pobjednici istovremeno! Osvojeni ovom ljubavlju, osvajamo li?



Dijana

OPROST, GRIJESI

Isus nam govori "Oprošteni su ti grijesi". Bog oprašta grijeh, ma kako bili veliki, crni... svi mogu biti oprošteni. Teško je čovjeku živjeti bez praštanja i bez oprosta.

U knjizi "Ispovijest jednog SS vojnika" vidimo čovjeka koji je činio mnoga nedjela tijekom rata, napose prema Židovima. U vrijeme najžešćeg rata dolazi mu njegov otac u posjet i kaže: "U mojoj kući skrivam Židova. Prijavio sam ga kao slugu. Ne smiješ ništa poduzeti. Židov je ali je dobar čovjek." Pred samu smrt u dubokoj starosti "vojniku" su dolazile slike svih žrtava. Ležeći u bolesničkoj postelji poželio je da mu dovedu tatinog slugu, Židova. Poželio je oprost pred smrt. Sjetio se očevih riječi: "Dobar je čovjek." Ugledavši ga, pitao ga je: "Molim te, možeš li mi oprostiti za sva zla koja sam činio tvojem narodu, Židovima?" Sami su bili u sobi, Židov je okrenuo glavu i rekao: "Nisi dostojan da ti oprostim." Da mu je oprostio, čovjek bi umro sretan. Onaj koji oprašta sličan je Bogu. Umro je i Židov s patnjom i ostavio ovaj život, jer nije mogao oprostiti.

Imamo priču iz Novog zavjeta. Pred Isusa donose na nosilima hendikepiranog čovjeka koji moli za oprost. Isus mu oprašta riječima: "Oprošteni su ti grijesi." Najviše se "sablaznjavaju" lideri, vođe; bili su šokirani tim riječima.

Isus prenosi na svoje apostole, svećenike milost opraštanja, riječima: "Onima kojima oprostite, oprosteno će biti; onima kojima zadržite grijeh, bit će im zadržani". Bog oprašta, i svećenik, kome je data vlast. Božja milost, ljubav kojom Bog oprašta svakom čovjeku može iscjeljivati, poput Krista. Svakome od nas opraštaju se grijesi, duša postaje čista. Nakon toga čovjek postaje oslobođen muke, patnje, trpljenja, nesigurnosti. Miri se s Bogom, koji ga vodi putem sreće. Isusovi učenici kazaše: "Tako što nikada ne vidjesmo." Pravi Židovi očekivali su onoga koji će oprostiti grijeh.

Hendkej je rekao: "Svi smo mi hendikepirani, samo postoje oni čija je hendikepiranost očita, i oni koji je znaju i mogu sakriti." Strahove ljudi nose u sebi i u drugima grijeh. Sebičnost - hendikep; takvi ljudi obično nemaju prijatelje. Tvrda srca, oholi, preponosni... Svi smo mi hendikepirani, svatko na svoj način. Moramo se iscijeliti, trebamo Krista, trebamo ustati i hodati. Moramo se baciti pred Boga i reći jasno svoj hendikep: "Oče, iscijeli me od tog... hendikepa, učini me boljim, da hodam ravno." Oprostiti i primiti oprostjenje znači biti sretan, znači prihvatiti život pun nade. Praštanje je najveći susret s Bogom. Bog je najveća, neizmjerena ljubav upravo u praštanju. Iz tog susreta čovjek izlazi sretan, slobodan. Kada u ispovjedaonici završimo ispovijed, svećenik nas ispraća riječima: "Idi u miru, oprošteni su ti grijesi", zato je i zovemo oprostjenje grijeha.

Ne smijemo zaboraviti da je naš Bog Otac koji u svakom trenutku, u svakoj okolnosti želi čuti: "Sinko, ustani, baci svoje štake... Oprošteni su ti grijesi."

Tanja Taušanović

ISTI A TAKO RAZLIČIT: MLADI S KRUNICOM O KRUNICI

Isto

Tradicionalni Dan mladih održan u Baču 2. svibnja. Oko 300 mladih iz različitih župa i mjesta (Subotice, Sombora, Tavankuta, Starog Žednika, Futoga, Vajske, Male Bosne, Selenče Bača i Sonte, Bikova...) odlučilo je provesti ovaj dan skupa, u druženju, razmišljanju i molitvi.

Nakon okupljanja u franjevačkoj crkvi pozdrav mladima uputio je preč. Josip Pekanović, organizator ovog susreta već 25 godina. Od jedinog franjevca u samostanu, Josipa Špehara čuli smo interesantne podatke iz povijesti samostana.

Različito

Svake je godine drugo geslo pod kojim se mladi okupljaju, a ove godine je "Evo ti majke!" (Iv 18,27).

Bilo je novih lica, među kojima su sigurno ovogodišnji krizmanici.

Predavanje odlično

Sadržajno, koncizno, poučno i upečatljivo predavanje održao je mr. Andrija Kopilović podijelivši ga u tri dijela. U prvom dijelu je bilo riječi o odnosu Boga i čovjeka prije samog dolaska Krista na zemlju. Tematika drugog dijela je bila utjelovljenje Isusa Krista. Tri najbitnije dužnosti koje mi kao vjernici moramo vršiti su: upoznati, prihvatiti i potom slijediti Krista. Sve to opet ne možemo sami već moramo prihvatiti Duha Svetoga kojega nam šalje Apsolut. U završnom, trećem dijelu predavač se osvrnuo na poruku ovog susreta protumačivši geslo susreta "Evo ti majke!". Velikodušni Isus Krist nam je dao sve što je mogao i umro je na križu za nas, ali izgleda ni to nije bilo dovoljno pa je i svoju majku dao da bude naša majka. Mariju trebamo prihvatiti kao našu majku. I to možemo učiniti nasljedovanjem i molitvom, a napose krunicom.



Isto ili slično - rad u grupama

Usljedio je rad u grupama. Krizmanike (kojih je ove godine bilo najviše) predvodili su preč. Andrija Anišić, sestra Iva Bagarić i vlč. Željko Šipek. Papa je ovu godinu proglasio "Godinom krunice", stoga smo naročito razmišljali o krunici. Prvi razredi srednje škole obrađivali su Radosna, drugi razredi Žalosna, treći Slavna otajstva, a četvrti razredi skupa sa studentima i mladim radnicima razmatrali su nova Otajstva Svjetla.

Ista gostoljubivost

Nakon rada u grupama uslijedio je ručak gdje su domaćice iz Bača i ove godine "obasule" mlade mnoštvom sendviča i

sokova, i taman kad smo utolili glad shvatili smo da je vrijeme za zabavu i odmor na tvrđavi i župi - što je ipak trajalo kraće nego što smo željeli.

Plenum i sv. misa

Na Plenumu u 15 sati predstavnici svih skupina predstavili su zaključke do kojih su došli sa svojim suradnicima u grupi. Čini nam se da su radom naročito bili zadovoljni studenti i mladi radnici koji su s puno zanosa predočili svima svoja zapažanja.



Biskupska misa uslijedila je u 16 sati, ali nažalost bez srijemsko-đakovačkog biskupa mons. Gašparovića. Bog je dopustio da on zakasni i da dođe na kraj mise. Njegov ulazak u crkvu pozdravljen je gromoglasnim aplauzom. Kako je njegov izostanak bio opravdan, nismo mu zamjerali.

Ista a različita izložba

Već nekoliko godina sa susreta se odlazi na uskršnju izložbu u župu Presvetog Trojstva. Izložba je ista, uskršnja, ali svake godine je ljepša i drugačija. Ove su godine na izložbi predstavljena sva otajstva krunice.

Treba li na kraju reći da jedva čekamo sljedeći susret!?

Hvala našim župnicima (Anišiću, Šipeku, Kopiloviću, Novakoviću, Pekanoviću, Augustinovu, Kujundžiću) i đakonu (Kisegiju) na svojoj zauzetosti i trudu koji su uložili u organizaciju.

Osobno zapažanje rada u grupama:

Mira: Kao animatora, ovaj dio dana me naročito zainteresirao. U grupi smo razmijenili iskustva o molitvi krunice. Pokušali smo dati odgovor na pitanja: da li je krunica molitva koja je za mlade nadživljena, da li je to molitva ponavljanja, dosade? Zaključak je bio da krunica mora biti molitva razmišljanja o Isusovom životu kroz Marijine oči. Ona je sažetak čitavog evanđelja. Ona ne smije biti puko ponavljanje jer i sam Isus kaže "Kad molite, ne blebećite kao pogani. Misle da će zbog mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete" (Mt 6,7-8). Krunica mora biti sastavni dio našeg svakodnevnog života. Pa i Papa nam poručuje:

"Ne sramite se sami moliti krunicu, dok idete u školu, na fakultet ili posao, na ulici ili sredstvima javnog prijevoza; naviknite se moliti među sobom, u svojim skupinama, pokretima, udrugama; ne ustručavajte se predložiti je u svom domu, svojim roditeljima i braći i sestrama, kako bi ona oživjela i učvrstila veze među članovima obitelji."





Uređuju:

Vesna i Ladislav
Huska

Neka Djevica Marija, majka Crkve, bude i majkom "domaće Crkve"! Neka uz njezinu majčinsku pomoć svaka kršćanska obitelj uzmogne postati uistinu "mala Crkva" u kojoj se odrazuje i proživljava otajstvo Kristove Crkve! Ona, službenica Gospodnja, neka bude primjer poniznog i velikodušnog prihvaćanja Božje volje! Ona, majka žalosna podno križa, neka ublaži patnje i otare suze svima koji su uciviljeni zbog teškoća svojih obitelji!

(iz Zaključka pobudnice
"Obiteljska zajednica" Ivana Pavla II)



MUŠKO - ŽENSKI KUTAK

ŠAKOM O STOL

Jedna od tema koje su bile poticaj za uvođenje ovoga "Kutka" bila je i misao "Dal' da udarim šakom o stol ja ili to jednoj ženi ne treba?" Stvarnosti koje nas ne dotiču osobno često distanciramo, ostavljajući ih "na čekanju". Tako je bilo i sa "šakom o stol". Danas mi se čini da taj krik ne mogu zatamiti. Dilema koju je donio 20. vijek, dilema trebaju li, mogu i, konačno, žele li žene uopće biti jednake, ravnopravne ili nadmoćne muškarcima, davno je završena mišlju: "Žene koje žele biti jednake muškarcima nisu dovoljno ambiciozne!" Onda vas u lice ošamari događaj u kojem muž u srce ubode suprugu i tamo ostavi nož, a i nju u sobi zaključanu - da umre, proglasi je nevjernom i krivom za sve, a okolina to prihvati jer, pa, ona je žensko, kriva je. I tad se moramo upitati gdje mi to živimo i što smo učinili od Edena gdje nas je Jahve smjestio. Mnogo je manje primjera suprotnih, iako ih ima: muškarci lavljeg srca koji se bore za svoju ljubljenu s kojom su pred Bogom jedno, čak i kad su one zbilja krive zbog nevjere s karijerom ili drugim muškarcem. Kada bi me samo netko mogao uvjeriti da u izricanju krivice mentalitet naših ljudi ne pravi razlike po spolu na štetu žena, povjerovala bih u



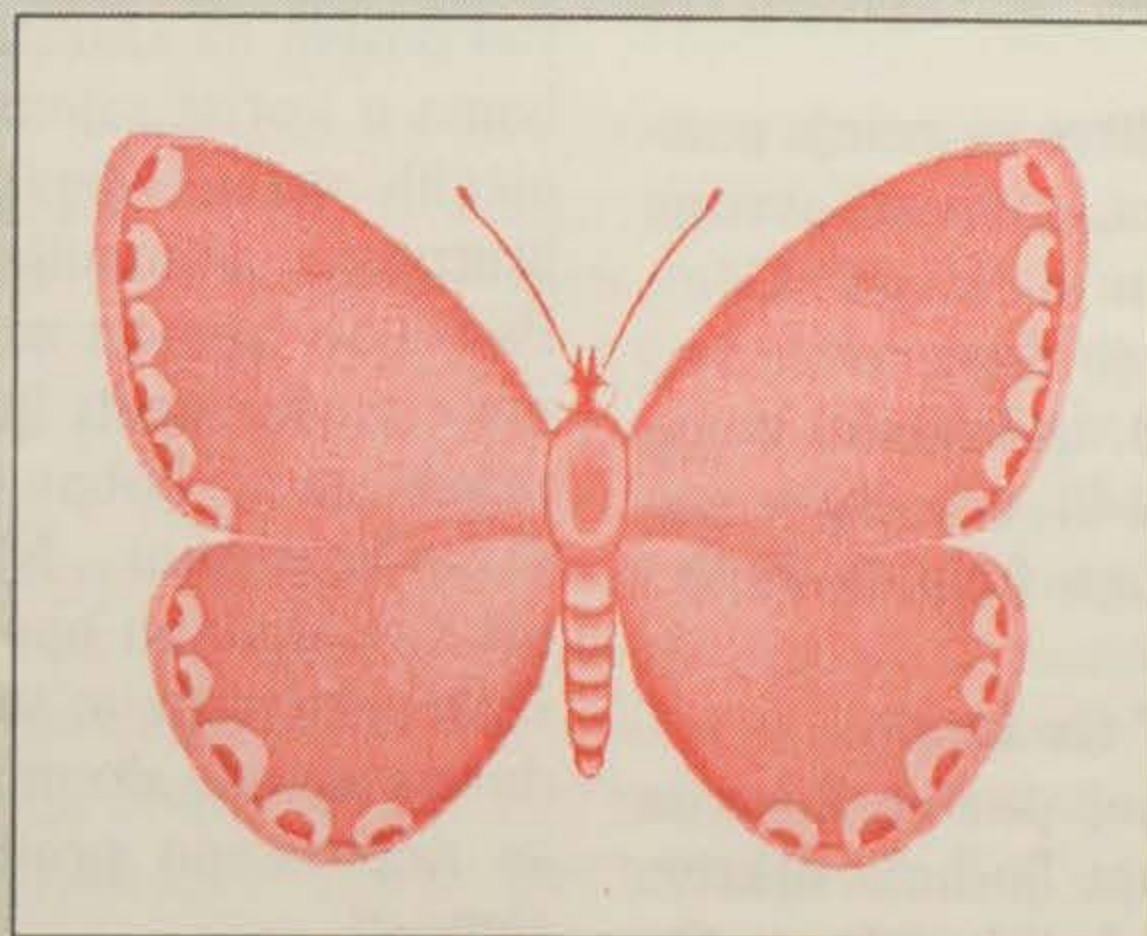
mogućnost da svi brakovi počnu ličiti na Božju ideju o ljubavi muškarca i žene. Mnogo poslije Edena stoji: "Tako i vi, žene, pokoravajte se svojim muževima" (1 Pet 3,1a) i "Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju" (Ef 5,25) i to je Božja volja, tu nema rasprave, to je jasno kao dan. Tko bi pokušao poreći svetost i savršenost Božjih zapovijedi, morao bi se pomiriti s činjenicom da radi Sizifov posao. A ipak, teško je pitanje što se rjeđe u praksi "primjenjuje": vjerna ljubav do smrti ili pokoravanje? Znete li što sam tek nedavno otkrila? Oba ova uvjeta "idu" samo u paru, samo tako daju bljesak Neba, spasonosni lijek Božje prisutnosti. Preslatko je otkriti kako muškarac koji predano ljubi svoju ženu u njoj sasvim prirodno budi pokornost kada je to potrebno, i kako žena koja se pokori svome muškarcu zbog Boga u njemu nalazi milje prave ljubavi. Blažene žene koje se pokoravaju svojim muževima i blaženi muškarci koji to svojom divnom ljubavlju postižu!



Vesna

Vrijeme prolazi

Nisam mogla vjerovati u čudo. Tako veliko i moćno, a tako svakodnevno. Vrijeme. Neke stvari učinit će jedino ono. Vrijeme. Jadni li su nestrpljivci u borbi sa životom! I ono što mi ne možemo, ne znamo, ne smijemo ili čak ne znamo želimo li to zbiljski, ono će učiniti. Djeca će porasti, mladi sazrijeti, stari umrijeti. Bol, koja prijati da pukne u grudima i potopi svijet, postat će tiha, podnošljiva. Radost neobuzdana pretvorit će se u tek blagi osmijeh usana pri



Vrijeme prolazi...

sjećanju. Ideje nezapisane zaboravit će se. Trenuci kad smo mogli ljubiti, a nismo, pretvorit će se u nečiju tugu, našu ili tuđu. I ne, to nije osveta, niti sudbina, niti neka praznovjericica. To je vrijeme. Sve će proći. Jedino Gospodar čuda može ga pobijediti. Kada se brineš, prestani. Ako nikako drugačije, tvoj problem riješit će vrijeme. Ono je tajni znak Gospodara čuda, koji njime kaže:

Volim te!"

Čestitamo!

- 15. svibnja - Međunarodni Dan obitelji
- 18. svibnja - Rođendan pape Ivana Pavla II

Naš papa Ivan Pavao II. neumorni je navjestitelj Radosne vijesti. Teško je pratiti sve njegove aktivnosti, sve njegove govore i dokumente. Zato i na ovom mjestu donosimo samo mali mozaik sačinjen od dijelova njegove uskrsne poruke "Urbi et Orbi" (Gradu i Svijetu), zatim iz njegove poruke za Dan duhovnih zvanja i za Dan medija.

Uskrsni je navještaj temelj nade i mira

/iz poruke "Urbi et Orbi"/

Kao i prestrašenim apostolima na valovitom moru Krist ponavlja i ljudima našeg doba:

"Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!" (Mk 6,50).

Ako je on s nama, čemu strah? Koliko god se obzor čovječanstva može činiti tamnim, danas slavimo svjetlu pobjedu uskrsne radosti. Ako protivnik vjetar usporava hod naroda, ako morem povijesti bijesne oluje, neka se nitko ne predaje malodušju i nepovjerenju!

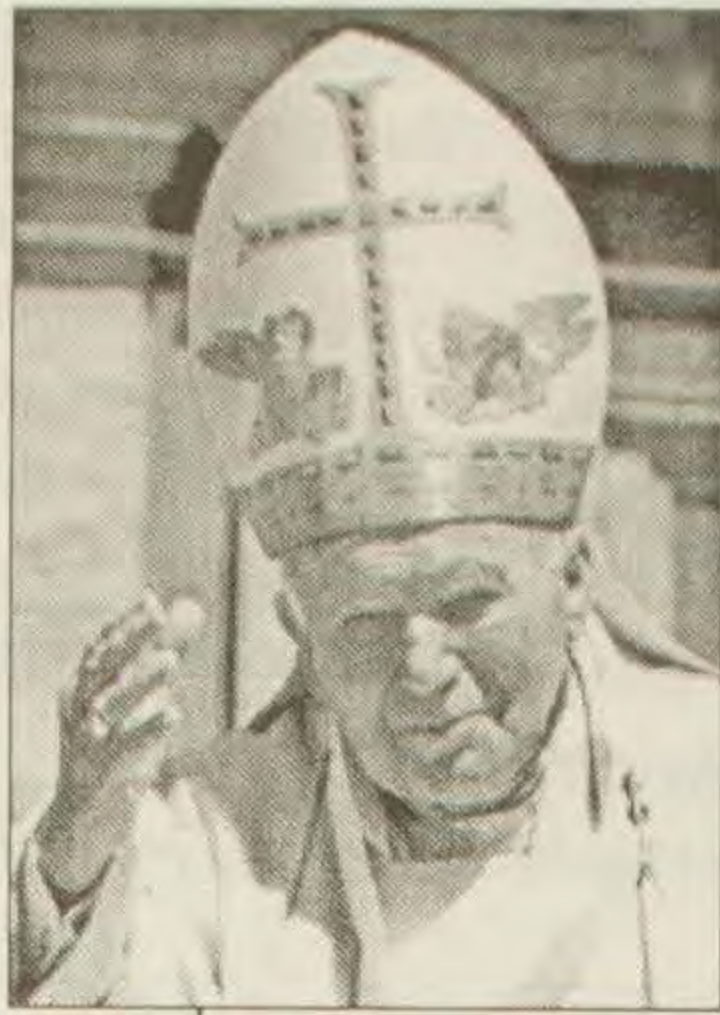
Krist je uskrsnuo; Krist je živ među nama, stvarno prisutan u sakramentu Euharistije, on se prinosi kao Kruh spasenja. Kruh siromašnih, hrana hodočasnika.

O božanska prisutnosti ljubavi, o živi spomenu Krista naše Pashe, ti si popudbina za one koji trpe i umiru, za sve ti si sigurni zalag vječnoga života!

Marijo, prvo svetohranište povijesti, ti, tihi svjedoku čudesnih događaja Uskrsa, pomози nam pjevati svojim životom tvoj "Veliča" hvale i zahvalnosti, jer danas je "uskrsnuo iz groba Gospodin, koji za nas bi raspet na križu".

Uskrsnuo je Krist, naš mir i naša nada.

Uskrsnuo je! Aleluja!



Sredstva društvenog priopćivanja u službi istinskog mira

/Iz Papine poruke za Dan medija/

Svoju poruku za 37. Svjetski dan sredstava društvenog priopćivanja Papa je pisao u svjetlu 40. obljetnice poznate enciklike bl. pape Ivana XXIII. "Pacem in terris", ističući da svijet i javna glasila imaju još mnogo naučiti od te poruke. Svoju poruku podijelio je na nekoliko poglavlja: Javna glasila i istina, Javna glasila i sloboda, Javna glasila i pravda. Posljednje poglavlje prenosimo u cijelosti.

Javna glasila i ljubav

"Jer srdžba čovjekova ne čini pravde Božje" (Jak 1,20). Na vrhuncu hladnoga rata, blaženi papa Ivan XXIII. izrekao je ovu jednostavnu, ali duboku misao o onomu što podrazumijeva put mira: "Umjesto vrhovnog načela na kojem danas počiva mir mora se postaviti sasvim drugo, koje bi odredilo da čvrstina pravog mira među narodima nije u jednakoj oružanoj snazi, već jedino u uzajamnom povjerenju. Sredstva društvenog priopćivanja ključni su čimbenici u današnjem svijetu i imaju golemu ulogu u izgradnji tog povjerenja. Njihova je moć takva da u kratkom vremenu mogu izazvati pozitivnu ili negativnu reakciju javnosti na događaje, već prema vlastitim ciljevima. Razumne osobe će uočiti da ta golema moć iziskuje najviše razine zauzetosti za istinu i dobro. U tom smislu muškarci i žene iz javnih glasila imaju posebnu dužnost pridonositi miru u svim dijelovima svijeta, rušeći barijere nepovjerenja, njegujući poštivanje tuđeg gledišta i uvijek nastojeći poticati osobe i narode na uzajamno razumijevanje i poštivanje i - više no na razumijevanje i poštivanje - na pomirenje i milosrđe. "Tamo gdje prevladavaju mržnja i žeđ za osvetom, gdje rat donosi trpljenja i smrt nevinih, potrebna je milost milosrđa da umiri čovjekov duh i srce i stvori mir."

Sve to predstavlja veliki izazov, no to ne znači da se od muškaraca i žena koji rade u javnim glasilima traži previše. Po svom pozivu kao i po svojoj profesiji oni su pozvani zastupati istinu, pravdu, slobodu i ljubav, pridonoseći svojim tako važnim radom društvenom poretku koji je "polažen na istini, sazdan prema zahtjevima pravde, gajen i ispunjavan ljubavlju a konačno ostvaren u znamenju slobode". Moja je molitva o ovom Svjetskom danu sredstava društvenog priopćivanja da muškarci i žene koji rade u javnim glasilima budu više no ikad na visini izazova svoga poziva: služenja sveopćem dobru. Njihovo osobno ostvarenje, mir i sreća u svijetu u velikoj mjeri ovise o tome. Neka ih Bog blagoslovi, prosvijetli i dade im hrabrosti.

POZIV NA SLUŽENJE

/Iz poruke za Dan duhovnih zvanja/

"Evo Sluge mojega, koga sebi izabrah: mog ljubimca, miljenika duše moje!" (Mt 12,18; usp. Iz 42,1-4)

Tema poruke za ovaj 40. Svjetski dan molitve za zvanja poziva nas vratiti se korijenima kršćanskog poziva, povijesti prvoga koga je Otac pozvao, njegova Sina Isusa. On je "sluga" Očev, kojeg su proroci navijestili kao onoga koga je Otac odabrao i oblikovao već u krilu majčinu (usp. Iz 49,1-6), izabranika kojeg Otac podupire i kojemu je omilio (usp. Iz 42,1-9), u kojeg je stavio svoga duha i na kojeg je prenio svoju snagu (usp. Iz 49,5) i kojeg će uzvisiti (usp. Iz 52,13-53,12). /.../

"Gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj" (Iv 12,26).

Isus, Sluga i Gospodin, također je onaj koji poziva. Zove da budemo poput njega, jer se samo u služenju ljudima otkriva vlastito i tuđe dostojanstvo. On poziva da se služi kao što je On služio. Kada se međuljudski odnosi nadahnjuju na uzajamnom služenju, stvara se novi svijet i u njemu se razvija istinska kultura zvanja.

Ovom bih porukom htio da, na neki način, odjekne Isusov glas tako da se mnogi mladi osjete potaknuti na ideal služenja i da budu potpomognuti u prevladavanju napasti individualizma i iluzije da će na taj način postići sreću. Unatoč mnogim protiv-

nim utjecajima, prisutnima također u današnjem mentalitetu, u srcu svakog mladog čovjeka postoji naravna sklonost za otvaranje drugome, osobito najpotrebnijem. To mlade čini velikodušnima, sposobnima za empatiju, spremnima zaboraviti same sebe kako bi drugoga postavili ispred vlastitih interesa. /.../

Dragi mladi, nadam se da ćete znati poslušati Božji glas koji vas poziva na služenje. To je put koji vodi mnogobrojnim službama u korist zajednice: od zaređenog službenika do različitih ostalih ustanovljenih i priznatih službi kao što su kateheza, liturgijska animacija, odgoj mladeži, najrazličitiji izrazi ljubavi. Podsjetio sam na završetku Velikog jubileja da je ovo "vrijeme nove maštovitosti ljubavi". Draga mladeži, osobito je na vama učiniti da se ljubav izrazi u svem svojem duhovnom i apostolskom bogatstvu... Njeguajte svoju ljubav prema onim vrijednostima i radikalnim opredjeljenjima koja će vaš život preobraziti u služenje drugima, stopama Isusa, Jaganjca Božjeg. Ne dopustite da vas zavede zlo moći i osobne ambicije. Svećenički ideal mora se neprestano pročišćavati od tih i sličnih opasnih dvosmenosti.

I danas odzvanja poziv Gospodina Isusa: "Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom" (Iv 12,26). Ne bojte se prihvatiti taj poziv. Sigurno da ćete se susresti s poteškoćama i žrtvama, ali ćete biti sretni da služite, bit ćete svjedoci one radosti koju svijet ne može dati. Bit ćete živi plamenovi beskrajne i vječne ljubavi. Upoznat ćete duhovna bogatstva svećeništva, Božjeg dara i otajstva.



Piše: Alojzije Stantić

PROSVITLJENI

“Zvonik” je više puta objavio napise o križovima. Spominjani su naši stari, osobito salašari, šta su njim bili atarski križovi u ispovidanju vire. Upačivali smo prstom i na često smišljeno sakaćenje il potpuno uništenje ti križova posli II. svitskog rata, a pisano je i o obnovljenim atarskim križovima. A da to pisanje nije bilo zabadavad, zato opet o tim križovima.

* Iako sad živimo u novčano oskudnom vrimenu, kad tušta čeljadi jedva “sastavlja kraj s krajom”, a šta je još žalosnije ko zna koliko su nji upućeni na prosjački štap, zato su fale vridna čeljad koja se paštre da godinama zapostavljane atarske križove drže u redu, a niki su ji čak iz temelja obnovili. Brez obzira koliko je izgledan i najzabačeniji križ, al ako je oko njeg sve u redu, usputna čeljad imadu šta da vide; čak i ako nisu virnici zapaziće kako se narod stara o znaku kršćana, u našem kraju o katoličkim križovima.

* Održavan il obnovljen križ izaziva poštivanje sve one brezimene, pa i znane, čeljadi koji su se nastarali da ga iz temelja obnove il su ga dotirali u red zajedno s mistom oko njeg. Našim križovima to priliči, kažem “našim”, jel su oni dika subatičkog atara, nigdi ji u okolini nema toliko tušta, tako zgusniti, da je onovrimeno za manje od po sata, do njeg mogo došetat virnik iz bilo kojeg salaša našeg atara.

* Dičimo se tim križovima, dičimo se i našim starima koji su se nastarali da i drugoj čeljadi, koja nisu mogli podignit atarski križ, križ bude misto molitve u prirodi. Kad se virnik nađe prid jednim od ti križova i kad upre oči u rassetog Sina Božjeg, onda bolje svaća i veliča Stvoritelja svega vidljivoga i nevidljivoga. Koliko puta su samo naši stari s tom nakanom očli prid “svoj” križ. U vrime dok još nije bilo toliko kojekaki motora, čak ni bicigla, naši stari su najviše išli pišće, pa kad su išli dalje od salaša, osobito starija čeljad, zastali bi pod križom da otpočinu na počivalici i da izmole koji Očenaš... Da sveto misto oko križa niko ne oskrnavi, ogradili su ga tarabama, unutra namistili počivalicu, a nuz tarabe posadili jedno-dva drveta da na suncu, pogotovo u kanikuli pod križom prave lad.

* Podiliću mišljenje s tušta čeljadi da nije toliko važno spominit ko je obnovio križ, još manje koliko je za to dao novaca, već je važno, najvažnije, spominit svako brezimeno čeljade koje se paštri da atarski križ bude izgledniji, makar da ga ulipčo jednim cvitom, il iščupo jedan korov il...

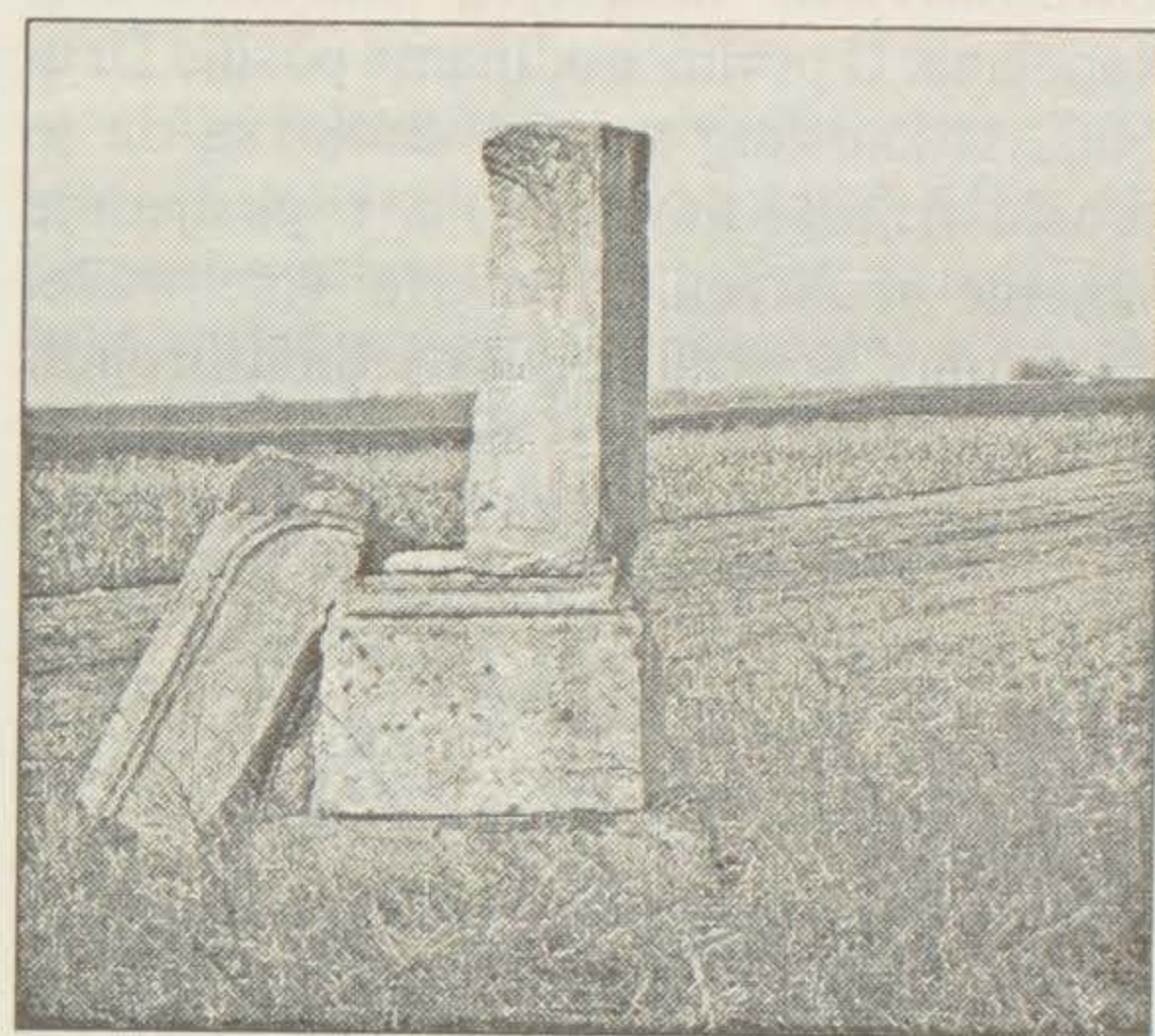
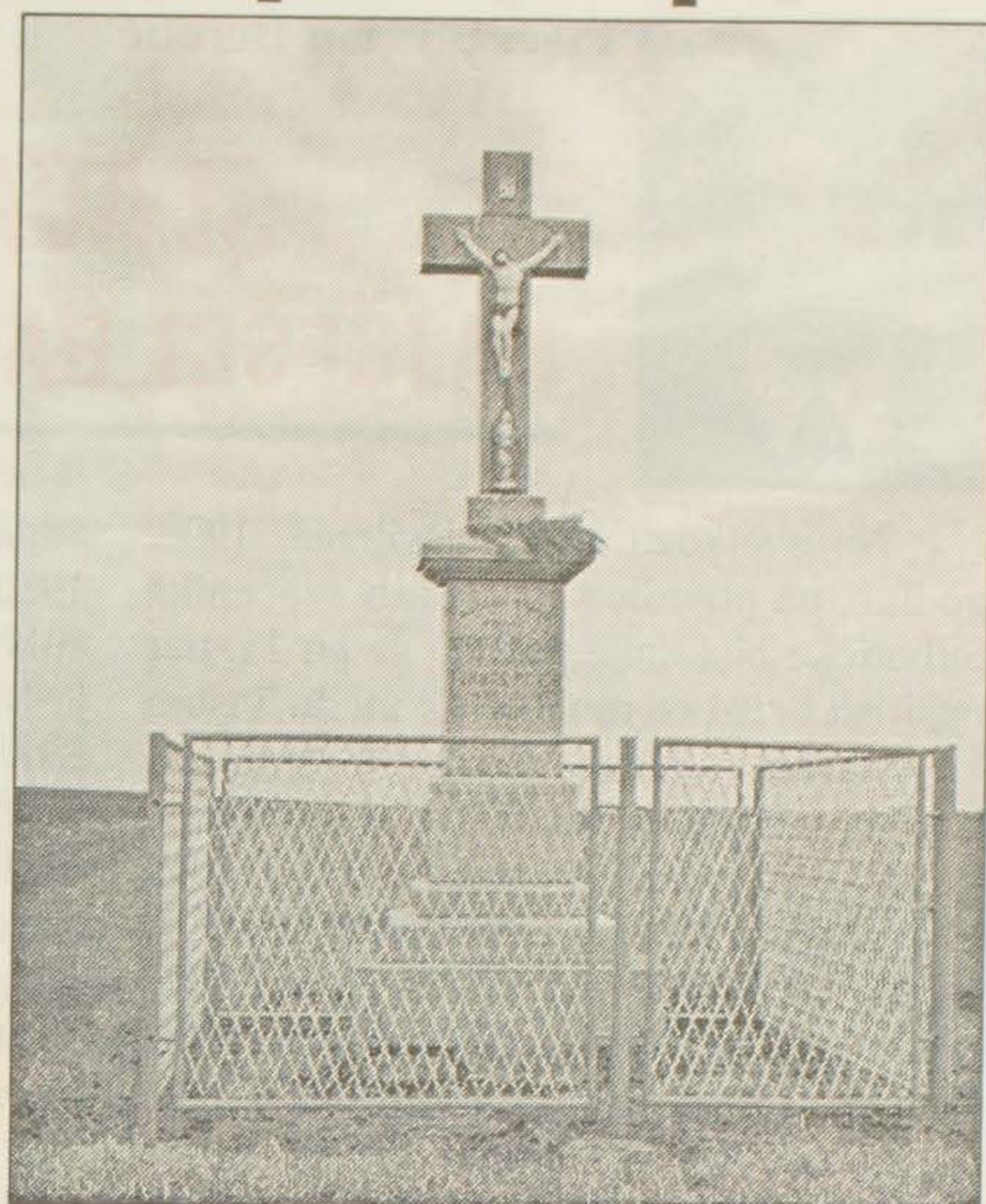
Kadgod se skoro nije moglo ni smislit žensko čeljade da ode pod križ a da ne ponese makar kiticu cvića da s njom zamini uvenilo. Ako na križu nije bilo friškog cvića, katkad je putnik kiticom poljskog cvića okitio križ, jel i različak (modrocvat, žitarak), divija gravorica (gravorak), švračija nožica (žavornjak), čistac (bili bosiljak)... u kitici nude raspisanu lipotu boja i izgled smišnog (ljupkog) poljskog cvića.

Održavanje postojeće imovine

Naši su stari odavno ubardali, to svaćanje ostavili u nasliđe svojim potomcima, da nije samo važno štogod dugovično stvorit, već je još važnije tako stvoreno održat da se hasnira po namini, a ako mož, da to hasniraju i naslidnici. Onomad sam obašo salaš u kojem ne živi čeljad, al ga njegov gazda često obalazi. Uvo me unutra i imo sam šta vidit: čista soba je u takom redu da u njoj gost mož oma zanočit; čeljadaska i čista soba, pododžak i mala kuća su podmazani; svi su zidovi umazani krečom, osti se njegova ugodna saga; caklo na pendžerima je čisto; u porculanskom lampasu je naliven petrolim; oko svetnjače vise očenaše; zidovi su suvi - jednom riči, nema se šta zabavit. Pouzdano se zna da je taj salaš stariji od sto godina, a ako se o njemu gazda i dalje ovako bude staro, mož durat još jedan vik. Jedan? Ko zna koliko, sve dok budućem gazdi ne bude žao da ga ko neviridnu starinu sruši. Ovaj i toliki salaši to nisu zavridili, baš ko ni svikoliki atarski križovi.

Starina je zavridila da je sačuvamo, da nam i kroz nji ostane uspomina na naše stare koji su ode utrli nov život i koji su oplimenili ovu našu ravnicu, pa i našu varoš. Salaši polagano nestaju, a novo vrime je stvorilo nov salašarski život na salašima koji su podesni za noviji zemljodilski život. Ono šta nam je ostalo od starine tribamo sačuvat da mož i ubuduće našim potomcima pokazivat kako su kadgod živili i šta su imali njeve čukundide i dalji preci. Kad nemamo sačuvanu ni jednu zemunicu, onda su fale vridna sva čeljad koja se paštre da sačuvaju starinu iako bi mogli živit brez nje.

Održavanje spominjanog salaša cigurno nije jeptino, al njegova vridnost prošlosti nema cinu, baš ko što nema cinu ni jedan sačuvan kadgodašnji atarski križ,



od koji je i najmlađi star više od jednog vika.

Svaki od ti križova, svaki od sačuvani starovinski salaša ima svoju prošlost, ima svoju nimu pripovitku koju treba znat pročitat s njegovog izgleda.

Još uvik ima tu i tamo fundamenata bivši križova koje su onovrimeno polagano uništi(va)li “svisni aktivisti”, po zadaći il su se sami latili tog uništenja ne bil se kako god uvukli, recimo pod kožu, kakom moćniku il onda svemoćnom sekretaru “rajkoma”.

Obnavljanje križova je makar i malo sporo, al idu putom kojeg su njim utrli Đurđinari, koji su se prvi u Subotičkoj biskupiji, potaknuti plebanošom Marijanom Đukićem, latili i obnovili sve svoje atarske križove. E, sad više oni nisu jedini, sad valjda više nema ni jedne župe u kojoj se nisu latili obnove i održavanja nasliđeni atarski križova.

Čestitka svim prosvitljenima, svima koji su i do sad, koji će se ocele starat o našim atarskim križovima, a one kojima dotiče potičem da se maše budelara i oplimene jedan od toliki fundamenata uništenog križa.



Piše: Stjepan Beretić

SLAVA BOŽJA NAJČEŠĆI BAČKI MOLITVENIK

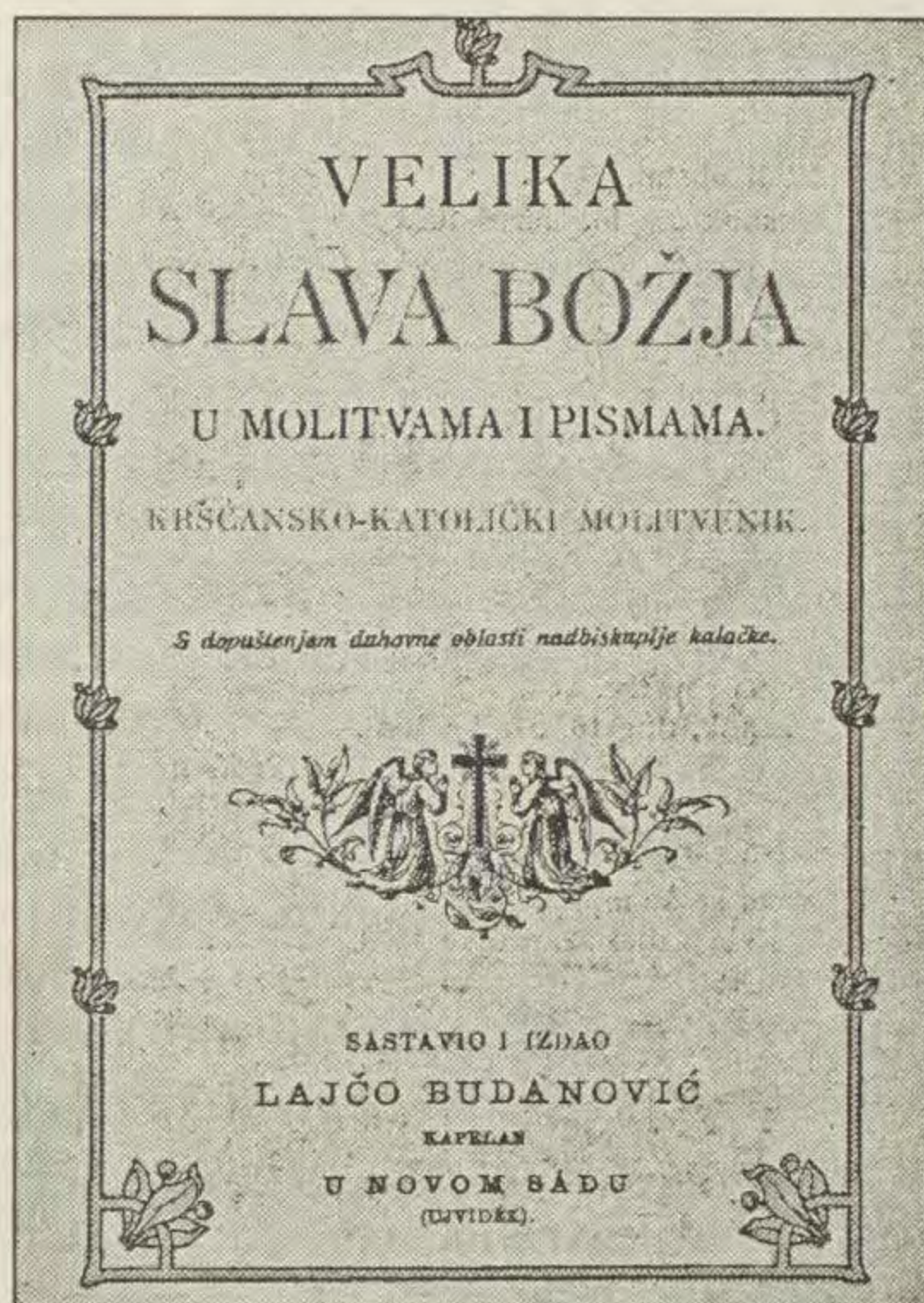
Na svetkovinu Bogojavljenja, 1996. godine, na prijedlog hrvatskih svećenika Subotičke biskupije pojavio se po 11. put najdraži hrvatski molitvenik među Tisom i Dunavom - **Slava Božja**. U tom, 11. izdanju napisao je sastavljač te molitvene knjige, **Stjepan Beretić**: "Brojni su vjernički naraštaji u Subotičkoj biskupiji stasali uz molitvenik SLAVA BOŽJA. Taj molitvenik je tiskan u Budimpešti 1902. godine, a djelo je prvog biskupa Bačke apostolske administrature, **mons. Lajče Budanovića**, tadašnjeg novosadskog kapelana. U prvim godinama poslije Drugog vatikanskog sabora činilo se da je prošlo vrijeme molitvenika. U posljednje vrijeme molitvenici se sve više traže. Pomognut poticajima i savjetima brojnih svećenika Subotičke biskupije, odlučio sam se napisati novi molitvenik pod starim imenom. Formatom i sadržajem ovaj molitvenik nastoji pratiti prvo izdanje "Slave Božje". U prvom su dijelu molitve, sakramenti, crkvena godina sa svojim svetkovinama, pobožnosti, štovanje svetih. Molitvenik sadrži obilje psalama, kako u svom molitvenom dijelu, tako i u pjesmarici. Neka i ovaj molitvenik bude Bogu na slavu, a ljudima, miljenicima Božjim, pomoć, da nađu Put, Istinu i Život".

Ovo, jedanaesto izdanje "Slave Božje" je rasprodano za pet godina, pa se tako dokazalo da je molitvenik u Subotičkoj biskupiji isto tako potreban kao i u prva četiri desetljeća 20. stoljeća, kad su se izdanja knjige smjenjivala gotovo svake četvrte godine.

Autor molitvenika

Prije 130 godina, 27. ožujka 1873. rodio se u Bajmoku Lajčo Budanović. Otac mu je bio **Albe**, a majka **Đula Dulić**. Lajčo Budanović je četverogodišnju pučku školu završio u Bajmoku, prva četiri razreda gimnazije u Subotici, a preostale razrede gimnazije i bogoslovne znanosti kod isusovaca u Kalači. Bio je izvrstan đak i student. Za svećenika je zaređen 24. lipnja 1897. godine. Kao kapelan službovao je u Santovu, Kačmaru, u subotičkoj župi svetoga Jurja, u Novom Sadu (1902-1910), u Somboru i Baji. Za vrijeme Prvog svjetskog rata župnikovao je u Beregu (Bački Breg), 1919. mu je povjerena središnja bajska

župa svetoga Petra i Pavla, a 12. siječnja 1920. je postao župnikom najuglednije subotičke župe, župe svete Terezije. Kako je Bačka dopala Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, dvije trećine vjernika nekadašnje Kalačko-Bačke nadbiskupije je ostalo bez biskupa. Zato je Sveta Stolica za te dijelove nekada velike nadbiskupije ustanovila Bačku apostolsku administraturu, a župnika Lajču Budanovića je imenovala apostolskim administratorom 10. veljače 1923. godine. Župnik župe svete Terezije i apostolski administrator Bačke apostolske administrature je 28. veljače 1927. godine imenovan, a 1. lipnja posvećen za biskupa, te je upravljao apostolskom administraturom sve do svoje smrti, 16. ožujka 1958. godine.



Svake četvrte godine nova "Slava Božja"

Novosadskom kapelanu Lajči Budanoviću bilo je 29 godina kad se pojavilo prvo izdanje "Slave Božje". Do danas je taj molitvenik ostao nedostižan brojem izdanja u bačkih Hrvata. Svjetlost dana je ugledao 1902. godine u kući "Stephanum" u Budimpešti. Knjiga je obuhvaćala 717 stranica, a format joj je bio 10 x 15,5 cm. Kako je prvo izdanje "Slave Božje" za šest godina pronašlo čitatelje i molitelje, 1908. godine se pojavilo drugo izdanje na 416 stranica. Slijedila su zatim brojna izdanja. Posljednje, deseto izdanje se pojavilo ratne 1943. godine. Kako je u vremenskom razdoblju od 41 godine

"Slava Božja" izlazila 10 puta, lako je izračunati da je pojedino izdanje prolazilo za nešto više od 4 godine.

"Slava Božja" je poučna knjiga

U "Subotičkoj Danici" za 1990. godinu napisao je akademik **dr. Ante Sekulić**: "Molitvenik Slava Božja slagan je veoma brižno jer je Lajčo Budanović bio pastoralac koji je poznao vjernike svojega zavičaja. Tako, primjerice, prije svakog sakramenta poučava vjernika, molitelja o značenju njegovu pozivajući se na crkveno učenje, učitelje i katekizam. A kad je riječ o sakramentima, posebice treba upozoriti na upute o ispitu savjesti gdje se Lajčo Budanović služi rječnikom svojih sunarodnjaka i tumači da je "gri psovati Boga, Isusa, Kristuša; veći je gri to sramotski zapsivati, griši onaj, ko se mladom misecu klanja, ili ko viruje u kaku vračku, san ili gatanje, griši onaj ko sramotski govori, piva, pripovida ili rado sluša..." Budući da je ispred svakog dijela, poglavlja molitvenikova pouka ne samo usko katekizamska, nego i životna, primjenljiva u svakidašnjici, nameće se misao da je Budanovićeva Slava Božja doista bila "sveta knjiga" s molitvama, ali i poukama i poticajima".

I još o poučnim tekstovima stare "Slave Božje" piše akademik Sekulić: "U poukama i uputama Lajčo Budanović je određen, jasan, svjestan što želi reći i postići, suzdržane čuvstvenosti. Njegova je svaka molitva puna prošnja i preporuka. Nikada se u životu Lajčo Budanović nije odricao svoga dušobrižništva pa je poznao dušu, srce, život svojih vjernika. Izbor molitava i molitvica, zaziva i pjesama je smišljen, razložit. Uvijek u skladu s crkvenim naukom. Lajčo Budanović želi i svoje sunarodnjake, svoje suvjernike poučiti i ojačati u vjeri, u predanosti Bogu, velikom i moćnom Bogu koji bdije stoljećima nad njihovim životima, nad njihovim njivama, nad "litinom", "usivima" i blagosivlje ih rosom i kišom "u pravo vrime".

Nova "Slava Božja"

Toga se usmjerenja držao i sastavljač prije godinu dana rasprodanog izdanja "Slave Božje". U pripravi je prvo, nešto izmijenjeno i dopunjeno, slikama iz subotičke stolne bazilike obogaćeno izdanje "Slave Božje" u trećem mileniju. I to, već pripravljeno izdanje, slijedi Budanovićev način pisanja molitvenika: poučava, vodi, upućuje, držeći se i u svojim poučnim dijelovima povijesnih činjenica i Učiteljstva Rimokatoličke Crkve, njezinoga katekizma i zakonika.



Piše: s. Blaženka Rudić

RADOSNA OTAJSTVA KRUNICE KAO PUT

Svaki poziv je tajanstveni dijalog ljubavi u slobodi između Boga Stvoritelja i njegova stvorenja. Svaki odgovor je uključivanje u Božji naum o čovjeku i svijetu. Na osobit način se to ostvaruje u duhovnom zvanju. Tu Bog poziva osobu na potpuno predanje njegovoj ljubavi koja može u krhkim posudama našega tijela i života učiniti čudesne stvari. Odgovor na tu ljubav osposobljava ljude da budu službenici milosti svojoj braći, da žive za druge.

Po zaređenim službenicima (biskupima, svećenicima) Krist danas posreduje Crkvi plodove svoga otkupljenja po sakramentima i naviješta radosnu vijest spasenja. Po osobama koje su se njemu posvetile u redovničkom životu Bog svjedoči da njemu pripada sva ljubav i da ta ljubav usrećuje čovjeka; svjedoči o budućem životu ljubavi u njegovu kraljevstvu.

Tko odgovori njegovu pozivu kreće na put vjere. Postaje hodočasnik koji nema ovdje sigurnog prebivališta nego svjedoči o domovini u koju trebamo stići. Neprestano hoda i raste. Poziv je to koji nikada nije dovršen, nikada do kraja odgovoren, koji traži neprestanu budnost, novost i svježinu. Krenimo na taj put vjere s Marijom, najboljom vjernicom koja nije nikada posumnjala u Božju ljubav i njegov naum, u njegovu svemoć koja izvodi nemoguće stvari. Krenimo u razmišljanje radosnih otajstava krunice u kojima prepoznamo Marijin put i put svakoga zvanja.

Prvo otajstvo:

... Isus, koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.



Ako jednoga dana osjetiš u srcu Božji poziv doživjet ćeš veliko iznenađenje, radost i strah. Bit ćeš silno iznenađen kad osjetiš Božji pogled na tebi. Božji pogled zapravo stalno počiva na tebi, ali u trenutku poziva i ti ćeš podići svoj pogled. I oči će se susresti. Pitat ćeš se: Zar ja? Zašto baš ja? Bože, zašto me toliko voliš? I bit ćeš zbog toga radostan. Kad otkrijemo ljubav drugoga, to nas raduje i usrećuje. Božja ljubav nas ispunja i osvaja više od svega drugoga. Kad shvatiš da te Bog poziva u zajedništvo svoje ljubavi i da želi nešto s tobom ostvariti uplašit ćeš se. Pitat ćeš: Kako će to biti? Kako ću ja to moći? Što me čeka? Što će reći moji prijatelji i društvo, moja okolina? Danas više nije popularno biti svećenik, redovnica?

To je doživjela Marija u trenutku jedinog poziva u povijesti. Iznenadila se nad pozdravom anđelovim, obradovala se nad spoznajom da je od Boga voljena i izabrana, ali se i uplašila: Kako će to biti? No, kad je

čula anđelovu riječ: Bogu ništa nije nemoguće, dala je svoj pristanak na sve Božje planove s njom.

Kad osjetiš Božji poziv, odluči se na odgovor. Bog ti obećava svoju pomoć i svoju snagu. Ne reci: Da vidim prvo hoću li ja to moći, je li to za mene. Povjeruj Bogu i kreni na put. Ostalo je njegova stvar. Tvoje je da mu vjeruješ i živiš od njegove ljubavi.

Drugo otajstvo:

... Isus, koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila.



Ako jednoga dana osjetiš Božji poziv, ako doživiš silno iznenađenje i radost, ali i strah, zaželjet ćeš to nekome povjeriti. Reći ćeš to prijatelju, roditeljima. Možda ćeš se plašiti njihove reakcije. Možda te oni neće razumjeti, možda će nerado slušati o tome, možda će se protiviti. No, ako potražiš nekog svećenika, redovnicu i njima povjeriš svoj doživljaj, oni će te najbolje razumjeti jer su i sami to doživjeli u svom životu. I bit će sretni što i ti želiš krenuti za Kristom. Oni ti mogu pomoći savjetom i molitvom u sazrijevanju tvoje odluke, u tvojim koracima ka ispunjenju poziva.

Marija je naišla na duboko razumijevanje svoje rođakinje i prijateljice Elizabete. Njih dvije su podijelile tajnu utjelovljenja, dok ostali svijet to ne bi razumio. I još nešto: na djelu je bio Duh Sveti. U trenucima kada krećeš u nepoznato, u rizik, znaj da te prati Duh Božji. On je Duh iznenađenja, Duh nepredvidivosti, Dun novosti i svježine.

Treće otajstvo:

... Isus, koga si, Djevice, rodila.



Ako u srcu osjetiš Božji poziv, ako ga prihvatiš, morat ćeš jednoga dana krenuti u ostvarenje toga poziva. Poći ćeš u sjemenište, u bogosloviju, u neku redovničku zajednicu. Tako se kreće putem duhovnog zvanja. To su prvi koraci. Ali to će za tebe biti novo rođenje, novi život. Napustit ćeš svoj prijašnji način života, svoju obitelj, prijatelje. S njima ćeš i dalje biti povezan ali na neki drugi način. Neće to biti baš lako. Osobito ako te roditelji nerado daju u službu Božju, ako te drugi ne podržavaju. I tebi neće biti lako ostaviti mnogo toga.

Ali već na početku mora ti biti jasno da Božji poziv traži odricanja, žrtve. No, Božja blizina donosi nezamjenjivu radost. Tebi će se radovati Crkva i tvoja nova obitelj, redovnička ili već koja druga. Ako se otvoriš Božjoj ljubavi nikada nećeš biti sam. Uvijek ćeš imati ljude koje ćeš moći voljeti i koji će tebe voljeti. I ti ćeš, kao i Marija, pohranjivati sve

VJERNOST

Čekam kao što nitko nije čekao, čeknem kao što nitko nije čeknuo.

Pusta je ova obala.

Prostrano je na njoj čekanje, dolasci su Tvoji ovdje disanje, a riječi ravnanje.

Živim između dva Tvoja dolaska kao zemlja od sunčeva izlaska.

Svaki šum je drhtaj moga srca.

Čekam na kamenim jedrima a bolom i iskrom u napetim njedrima. Imam sudbinu svjetlosti, a živim tek od vjernosti.

te doživljaje u svom srcu i sjećajući se prve ljubavi živjet ćeš spokojno i u danima sjene, pa i potpunog mraka i klonuća.

Četvrto otajstvo:

... Isus, koga si, Djevice, u hramu prikazala.



Ako osjetiš Božji poziv, ako nakon silnog iznenađenja i radosti, ali i bojazni, odgovoriš i kreneš u ostvarenje tog poziva, doživjet ćeš kako rasteš u vjeri, u povjerenju, u ljubavi prema Gospodinu, kako on postaje sve tvoje. Sve ove godine upoznavanja s tvojim poslanjem, sve ovo uporno traganje za njegovim licem koje se ponekad skrivalo urodilo je zreloom odlukom: predati svoj život u Očeve ruke, u njegovu volju, prikazati se poput Isusa. To će biti radosni trenuci tvoga svećeničkog ređenja i mlade mise, tvojih zavjeta i potpune darovanosti Bogu. Znat ćeš da tvoj život pripada Bogu i tolikim ljudima. Mnogi će se radovati tvome mladomisničkom blagoslovu, mnogi će doći na slavlje tvojih zavjeta. I ti ćeš imati silnu želju sve te ljude zagrliti i privući ih Bogu, govoriti im o sreći što njemu pripadaš.

Peto otajstvo:

... Isus, koga si, Djevice, u hramu našla.



Ako odlučiš krenuti za Božjim glasom, ako odlučiš predati mu svoj život i kreneš na njivu u žetvu njegovu, nakon velikih oduševljenja doći će obični dani. Što ti je sada činiti? Svaki dan ti valja biti u onome što je Božje, što pripada tvome Ocu. Možda ćeš ga ponekad i izgubiti. Tvoj poziv nije dovršen, nikada do kraja odgovoren. To će biti na času tvoje smrti. Moraš Boga iznova tražiti, za sebe i za svoju braću. Ponestat će ti zanosa, umorit ćeš se na njivi Gospodnjoj. Naići ćeš na nerazumijevanje i osude. Ali znaj: vjernost je Gospodnja velika. Ta vjernost se obnavlja svakog jutra, kaže čovjek Biblije. Ta vjernost je garancija da ćeš ti biti vjeran, da ćeš ustrajati.

Marija ti je najbolji uzor, ona ti je majka. Nju moli i zovi u pomoć kad ti bude teško, sada dok tražiš svoj put, sada dok slušiš Božji poziv, a možda ga ne želiš čuti. Marija i svi sveci znani i neznani svjedoče da je dobro živjeti od ljubavi Njegove.

Zahvaljujemo našim darovateljima



Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno



Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER



Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Proizvodno trgovinsko preduzeće

Prodavnica 1:
Batinska 34
SUBOTICA



BANE

Tel: 024/561-201
561-187; 561-186

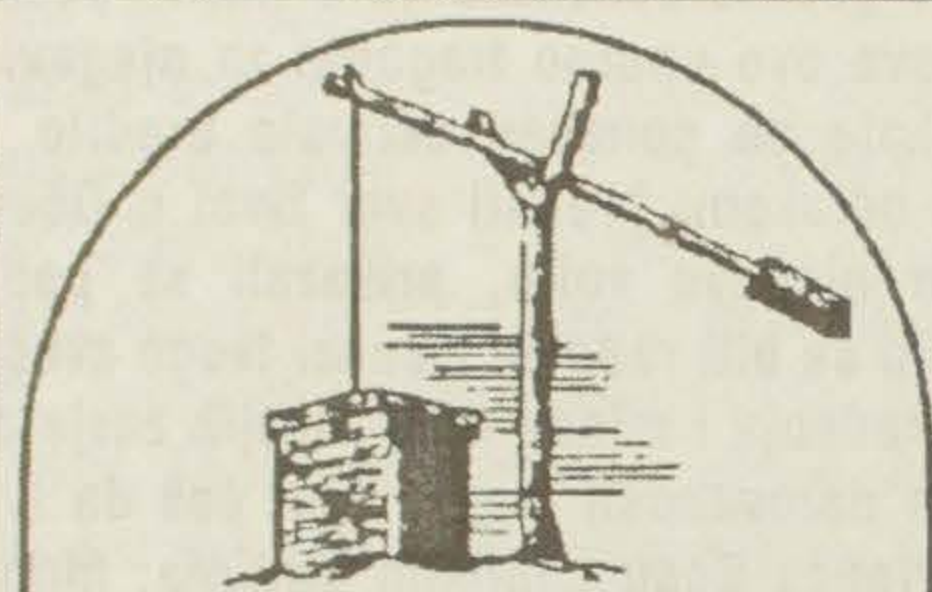
Prodavnica 2: Lješka 4, BEOGRAD, Tel: 011/354-80-63

SVE NA JEDNOM MESTU

GRAĐEVINSKI
MATERIJAL
KERAMIKA I
SANITARIJA
VRATA I
PROZORI
NAMEŠTAJ
"KOLPA-SAN"
KADE I KABINE

NOVO!

**PLAĆANJE
NA 24 MESEČNE RATE**



SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

RENAULT

Koncesionar



VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

**Svake treće nedjelje
u mjesecu
novi broj "Zvonika"**

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 -13 sati
poslijepodne: terenski rad



Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 600 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA ili 160 kuna;
- avionom 40 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili čekom na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: +(00) 385 (0)44 681-272

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK



"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu



Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Raspored sahrana na internetu:
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu



Piše: mr. Andrija Kopilović

TKO I KADA NA PRIČEST, IZVANREDNI DJELITELJI PRIČESTI

Već sam pitao o pričesti. No, želio bih ovog puta nešto više saznati o pripremi za pričest i o uvjetima za pričest te o čestom pričešćivanju. Također, iako je i o tome već bilo riječi, morao bih opet postaviti pitanje izvanrednih djelatelja pričesti. Nisam siguran da je Crkva odobrila "izvanredne djelatelje svete Pričesti" za redovite slučajeve, na primjer: kada svećenik (pa katkada ih ima i više) služi misu pri čemu mu izvanredni djelatelji pomažu pričešćivati iz razloga da "stvar bude što prije gotova"? Ja izvanredne djelatelje zaista shvaćam u pravom smislu te riječi - izvanredni. Dakle, u izuzetnim situacijama, kada nema svećenika, ni đakona, ni časnih sestara. Molim Vas uputite me o tome. Unaprijed hvala.

J. I., Subotica

Drugi vatikanski sabor je u svojoj Konstituciji o obnovi liturgije doslovno rekao: "Liturgija je ipak vrhunac ka kojemu teži djelatnost Crkve, i ujedno izvor iz kojega proističe sva njezina snaga. Doista, apostolski su naponi upravljani k tome da se svi koji su vjerom i krštenjem postali Božja djeca sastaju zajedno, usred Crkve hvale Boga, sudjeluju kod žrtve i blaguju Gospodnju večeru" (SC, 10). Kako vidite, u obnovi liturgije a po njoj i u obnovi života vjernika Crkva vidi središnju ulogu presvete Euharistije. Ako se Crkva ne sastaje na večeru Gospodnju, ona gubi svoju životnost a i svaki član Crkve svoje aktivno sudjelovanje, a samim tim i preuzimanje poslanja za Crkvu. Radi toga je koncilaska obnova najsrdačnije preporučila obnovu starokršćanske prakse čestoga, pa i dnevnoga pričešćivanja a napose nedjeljom kad se slavi Dan Gospodnji. Novi naputak Kongregacije za kler: "Prezbiter, pastir i vođa župne zajednice" (koji se u nastavcima upravo sada tumači u našem Zvoniku) na više mjesta govori o ovom Vašem pitanju. Jasno, kada je Crkva nedvosmisleno preporučila pričest dnevnu, nedjeljnu ili čestu onda je pretpostavila i uvjete o pripremi za pričest. U odgovoru, koji spominjete, govorio sam već o ovom problemu i jasno sam istaknuo: "Doslovno nitko nije dostojan blagovanja Tijela i Krvi Gospodnje. Shvatimo i prihvatimo da je to neizrecivi, čudesni i nezasluženi Božji dar. Isus, kada je ustanovljavao ovaj Sakrament nije ga samo preporučivao nego je čak naredio: "Uzmite... jedite...". Iz toga slijedi potreba našega stava poslušnosti i prema ovoj Isusovoj riječi. Nije dakle pitanje da li smo pozvani na pričest nego je pitanje da li smo se tako pripremili da budemo sposobni odazvat se ali ne na njegov poziv nego na njegovu zapovijed. Isus nedvosmisleno

kaže: "Tko ne jede tijela Sina Čovječjega, nema života u sebi." Dakle, jesmo li spremni pripremiti se za pričest? To je temeljno pitanje i samo pozitivni odgovor na to pitanje temelj je ne samo obnove liturgije, obnove kršćana, obnove svakog pojedinca nego obnove cijele Crkve.

Crkva je poslušala nauku Drugog vatikanskog sabora. Sluša Isusa. Međutim, pitanje koje je postavljeno pred svakoga od nas jest: Što učiniti da se odazovem i budem u zajedništvu Stola Gospodnjega? Stolu Gospodnjem ne smije pristupiti kršćanin koji je javni grešnik. Ne smije pristupiti onaj koga savjest optužuje za krivnju smrtnoga grijeha. Valja postaviti pitanje: a kako kršćanin smije živjeti u stanju smrtnoga grijeha? I dalje: ako je netko u smrtnome grijehu, zašto ga se ne oslobađa kad je Isus upravo zbog toga ustanovio dragocjeni sakrament Pomirenja? Pričestiti se ne smije nitko tko je u zavadi s bližnjima ako nije spreman oprostiti. Kršćani ne mogu biti u svađi jer tada narušavaju jedinstvo Crkve kao mističnoga Tijela Kristova. To su najvažniji uvjeti za našu duhovnu pripremu za Pričest. Neposredna priprema je u tome da aktivno i sabrano sudjelujemo u cijeloj misi. To znači i u službi riječi i u žrtvenom dijelu. Samo u iznimnim slučajevima Crkva omogućuje pričest poslije mise ali i onda u okviru određenog bogoslužja. I ponovno upozoravam da smo dužni pripremati se za pričest a koliko i kako to činimo treba svatko sam prosuditi. Učinimo sve i onda molimo: Gospodine, nisam dostojan...

Koristim ovu prigodu da u odgovoru na Vaše pitanje pridodam još jedan odgovor na problem koji se često događa u našim crkvama a to je takozvana "masovna pričest". Naime, često se događa da se u crkvi na misi nađu ljudi koji ne posjećuju redovito crkvu. Kada vide da dio vjernika pristupa pričesti pođu i oni. Oni koji redovito ne sudjeluju barem u nedjeljnom bogoslužju (osim iz opravdanog razloga), neka ne pristupaju pričesti. Oni koji žive u ne-crkvenom braku neka ne pristupaju pričesti. Za pričest ne može biti spreman čovjek koji nije išao na vjeronauk, koji nije bio - kako se to obično kaže - na Prvoj pričesti. A dobro bi bilo kad bi se na misama za pokojne pričestili svi koji imaju pravo na pričest, no tada se, vjerojatno mnogi, moraju prije mise ispovjediti. Crkva ne odbacuje nikoga. Zasigurno, Bog ima način spasenja i drugim putovima, ali je ovaj - sakramentalan - najsigurniji. Molitve, dobra djela i sudjelovanje na misi svakako su veliki događaj i velika milost čak i onda kada nismo spremni ili ne možemo pristupiti pričesti. No, moramo još jednom ponoviti: učinimo sve da budemo i spremni i otvoreni

za redovito primanje pričesti.

Dakle, odgovor na prvi dio Vašega pitanja o čestoj pričesti i o pripremi za pričest sam pokušao obrazložiti. Slijedi drugi dio Vašega pitanja a to je o pričestiteljima. Redoviti pričestitelj je ponajprije onaj koji predvodi Euharistiju. Kada se radi o koncelebriranoj svetoj misi svi koncelebranti trebaju dijeliti pričest ako je to potrebno. Naime, onaj koji je predsjedao liturgijskom skupu i lomio Kruh za zajednicu pozvan je i dijeliti ga. Pogledajte staroga i bolesnoga Svetoga Oca. Još i sada, kada vrlo teško predsjedava liturgiji, ne propušta prilike da i on pričešćuje. Kada nema prezbitera, redoviti djelatelji pričesti su đakoni. Dapače, oni su za tu službu zaređeni. Dakle, đakon je redoviti djelatelj pričesti. Zatim postoji u Crkvi služba akolita. Ona se redovito dijeli prije đakonata i akolite također postavlja biskup. I on je redoviti djelatelj pričesti. Svi oni koje sam spomenuo imaju za to potrebnu teološku i duhovnu formaciju. Oni kod podjele sakramenata imaju vlastito liturgijsko odijelo. Znak đakonske službe je štola, dok su niži službenici obučeni u albe ili barem roketu. Drugih redovitih djelatelja nema. Spomenuti dokument o prezbiterima navodi kao izvanrednu okolnost pomanjkanje posvećenih službenika te omogućuje i takozvane izvanredne djelatelje pričesti. To mogu biti redovnice te zreli, uzorni i odgovorni vjernici-laici. Oni također za ovu službu izvanrednih djelatelja trebaju proći kroz liturgijsko-pastoralnu formaciju i svakako za tu službu moraju imati poslanje od vlastitog biskupa. Zajednica mora znati tko su oni i da su od biskupa imenovani izvanrednim djelateljima pričesti. Dokument točno kaže da izvanredno ne može postati redovito. Dakle, kad god je dovoljan broj posvećenih službenika: prezbitera, đakona, akolita, izvanredni ne bi trebali pričešćivati. Tako nas uči Crkva. Kada je puno pričesnika a nema zaređenih djelatelja, ova se služba povjerava izvanrednim djelateljima. Postoje točni liturgijski propisi o njihovom ponašanju, načinu kako tu službu vrše, o liturgijskom odijelu koje nose kod služenja itd. No, ti propisi su dijelom prepušteni razboritosti i odlukama određenih Biskupskih konferencija. Kod nas je upravo u toku izrada zajedničkog pastoralnog plana i direktorija u kojem će za područje naše Biskupske konferencije biti jasno određeno pod kojim uvjetima, kada i kako se mogu uzeti u službu izvanredni djelatelji pričesti. Ne zaboravimo da su osobito izvanredni djelatelji, službenici Crkve, koji će imati i druge ovlasti kao što je predvođenje Službe riječi pa i sprovoda tamo gdje ne postoji dovoljan broj zaređenih službenika. Kada nestane potreba za izvanrednim djelateljima, njihova se služba gasi. Konačno, smijem Vam preporučiti da Crkvu slušamo kao Majku. U njoj se osjećamo kod kuće, imajmo hrabrosti preuzeti dio svoje odgovornosti i tako aktivno pomoći da se liturgija kao središnji događaj Crkve uistinu događa u Riječi, Znaku i Otajstvu.

DEVETNICA U ČAST MARIJE MAJKE CRKVE

u Aleksandrovu
od 31. 05. do 08. 06

Svaku večer u 18,30 sati sv. misa i prigodna propovijed

POZIV BRAČNIM PAROVIMA

Srdačno pozivamo sve bračne parove na proslavu obljetnice braka. Na slavlje su pozvani svi oni koji ove godine slave okrugle obljetnice braka, tj. 5, 10, 15... 65... a koji su vjenčani u župi sv. Roka u Subotici ili žive na području te župe kao i one koji dolaze na misu u tu župu bez obzira u kojoj su crkvi vjenčani.

Slavlje će se održati 25. svibnja na misi u 9 sati.

Molimo sve zainteresirane da se jave osobno ili na telefon župe sv. Roka: 554-896. Dodite posvjedočiti da je bračna ljubav i vjernost lijepa i moguća.

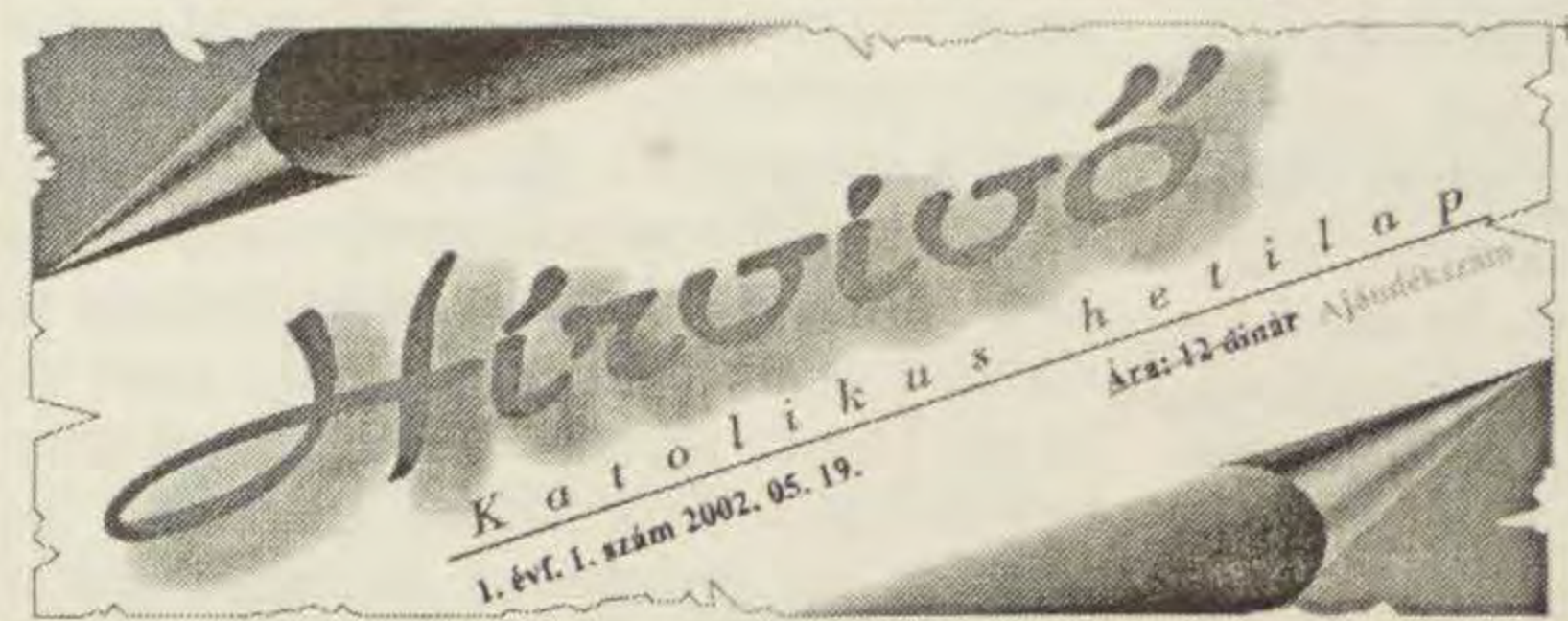
700 godina Janjeva



U petak 9. svibnja svečano je obilježena 700. obljetnica postojanja ovog hrvatskog naselja na Kosovu.

O ovom značajnom događaju opširnije ćemo pisati u sljedećem broju.

Preporučamo i Katolički tjednik na mađarskom jeziku



Čitajte u najnovijem broju Hitéleta:

- Egy felejthetetlen látogatás
- Nem lesz tavasz
- A gyógyító Krisztus nyomában
- Ahova nem csak szentek járnak

Hitélet možete nabaviti u svim dvojezičnim i mađarskim župama ili na adresi "AGAPÉ", Cara Dušana 4, Novi Sad

**Čestitamo
DAN MEDIJA!**

EVA NIKOLIN rođ. RADIČEV

(1928 - 2003)



U petak 28. ožujka u Bačkom Bregu iznenada je preminula teta Eva, uzorna vjernica i "vodilja" u pjevanju i moljenju krunice u crkvi sv. Mihovila, na sprovodima i moljenju zlatne krunice za bolesnike. Redovito je sudjelovala na svim pobožnostima u župi. Hodočastila je na mnoga sveta mjesta, čak i u Svetu Zemlju.

Bila je jedino dijete u roditelja, a kao udovica živjela je sama trideset godina. Djece nije imala. Bila je iskrena i vjerna suradnica svim svećenicima i kuharica bez nadoknade, često i o svom trošku. Pomagala je pri održavanju, uređivanju i kićenju crkve. Crkvu je darivala materijalno i novčano. Bila je kazivač narodnih običaja i pjesama.

Od zemnih ostataka tete Eve mnoštvo ljudi oprostilo se na sv. misi i sprovodu. Sprovodne obrede iz kapele sv. Ane vodio je domaći župnik **Davor Kovačević**, a s njim su bili i **mons. Marko Forgić**, duhovnik u sjemeništu i **vlč. Željko Šipek**, žednički župnik.

Milu pokojnicu s ljubavlju spominjemo i vjerujemo u ponovni susret s njom, a jedno mjesto u našoj crkvi ostalo je prazno.

Obitelj Gorjanac

Pomireni s voljom Božjom javljamo da je naša draga mama

EVA IVANKOVIĆ rođ. ANTUNOVIĆ

(1915 - 2003)



preminula 14. ožujka 2003. godine
u 88. godini života.

Ovozemaljski život napustili su naši dobri i dragi roditelji Beno i Eva Ivanković. Otac je umro 14. 02. 1992. a naša draga mama 14. 03. 2003. godine.

Putem "Zvonika" želimo zahvaliti mnogobrojnoj rodbini, poznanicima i posebno Franjevačkom svjetovnom trećem redu koji su u tako lijepom broju s iskrenim molitvama ispratili na vječni počinak našu dragu mamu. Zahvaljujemo se **vlč. Beli Stantiću** na toplim utješnim riječima kao i **p. Marjanu Kovačeviću**, upravitelju Franjevačkog trećeg svjetovnog reda.

Dragi Bog je naše roditelje obdario s devetero djece od kojih je sedmero živih i koji ih neutješno oplakuju ali s dubokom vjerom u ponovni susret u vječnosti.

Zahvalna djeca

IN MEMORIAM

MIJO MILODANOVIĆ

(9. 04. 1988. - 9. 04. 2003.)



Već je petanaest godina kako je prestalo kucati srce našeg dobrog i plemenitog supruga, oca, djede Mije Milodanovića. Iz vrlo pobožne obitelji Milodanovića s posebnim darom i ljubavlju prema glazbi razvila se suptilna duša, kroz akorde svoje omiljene dalope - izražavao je svoju osjećajnu dušu. Odgajan u vjerskom ozračju posebnu ljubav imao je za crkvenu glazbu. Uz svoje mnogobrojne obaveze vršio je službu kantora u žedničkoj crkvi tijekom deset zadnjih godina života. To je radio volonterski, kako je govorio - Na slavu Božju. Iako ranjive duše, nikakva ga nepravda nije mogla odvojiti od predanosti dragom Bogu.

Na Uskrsni ponedjeljak odsvirao je sv. mise i došavši kući rekao - Tako sam spreman, sada bih mogao tako lipo umrijeti. Na mladi Uskrs tužna povorka brojnih prijatelja i poštovalaca njegovog rada otpratila ga je do žedničkog groblja. Dragi Bog ga je uzeo k sebi po našim mjerilima prerano, ali Bog zna zašto je moralo biti tako.

Hvala Bogu da smo imali takvog oca.

Kata M. Ostrogonac

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; Fax: 024/551-036; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435. List je oslobođen poreza na promet rješenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i kulturu br. 106-413-00370-2002. ISSN 1451-2149.



Radost novog života - novokrštenici u Somboru i Subotici

Od Zvonika do Zvonika u boji



"Čuvari Božjeg groba" u Katedrali - poznat ali uvijek novi prizor pobožnosti i sabranosti kršćanskih mladića



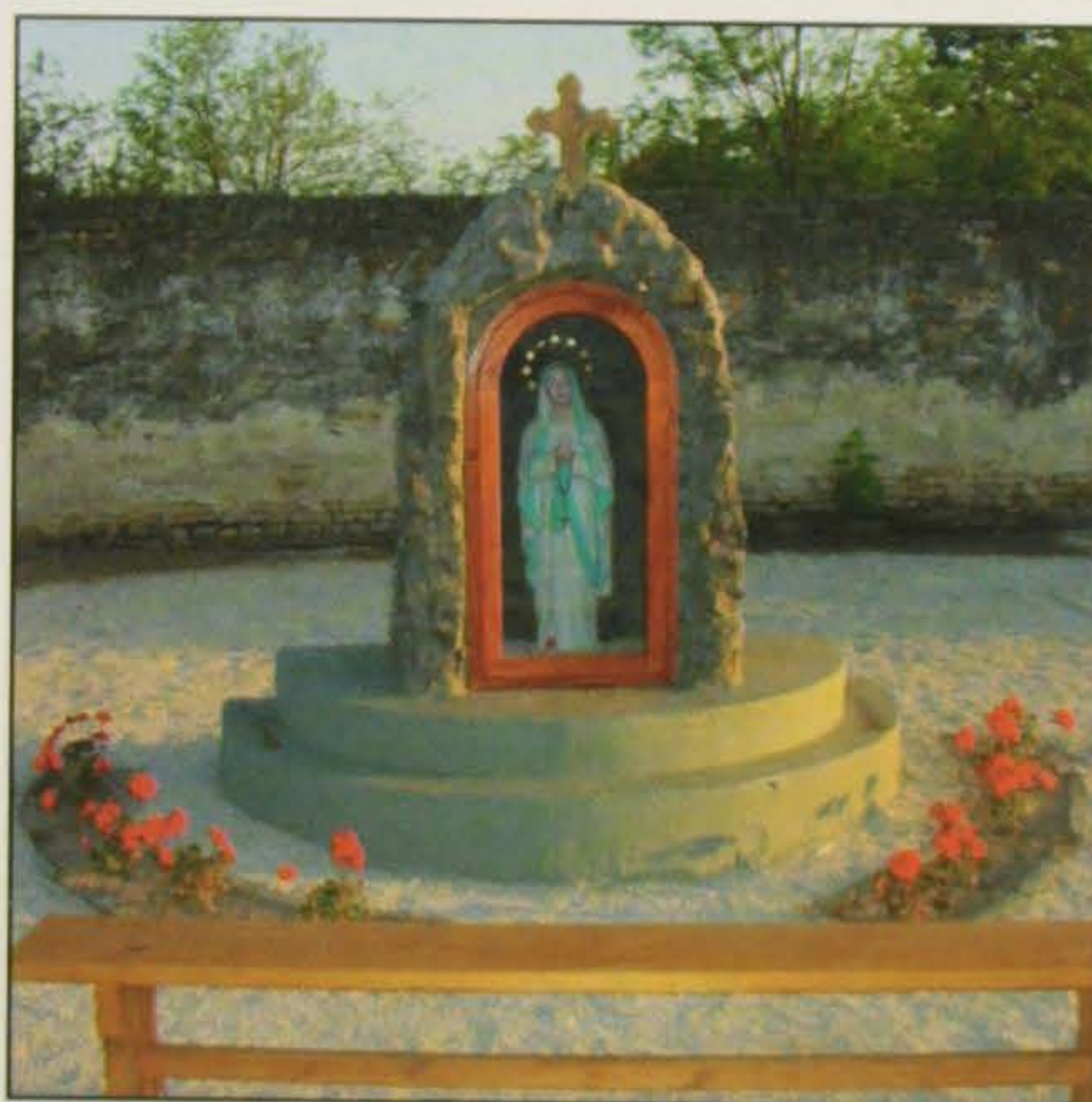
Uskrсни koncert katedralnog zbora "Albe Vidaković" koji slavi 30 godina postojanja



Početak Dužijance 2003. - blagoslov žita u Tavankutu



70 krizmanika pred Gospom Radosnom u Baču izmolilo je sva otajstva krunice



**AVE, AVE,
AVE
MARIA!**

Nova "špilja" Gospe Lurdske u dvorištu župe sv. Marka u Starom Žedniku



Misionari i misionarke Krvi Kristove i ove godine pohodili su svoje molitvene zajednice u Vojvodini



Novi đakon Mirko Stefković s majkom, braćom i rodbinom nakon redjenja u rimskoj crkvi "Il Gesù"

POVIJESNI SUSRET BISKUPA SCG i SV. ARHIJEREJSKOG SINODA SPC u Beogradu



Srdačan doček u Sabornoj crkvi



Delegacija sv. Sinoda u crkvi sv. Antuna s nuncijem Sbarbarom



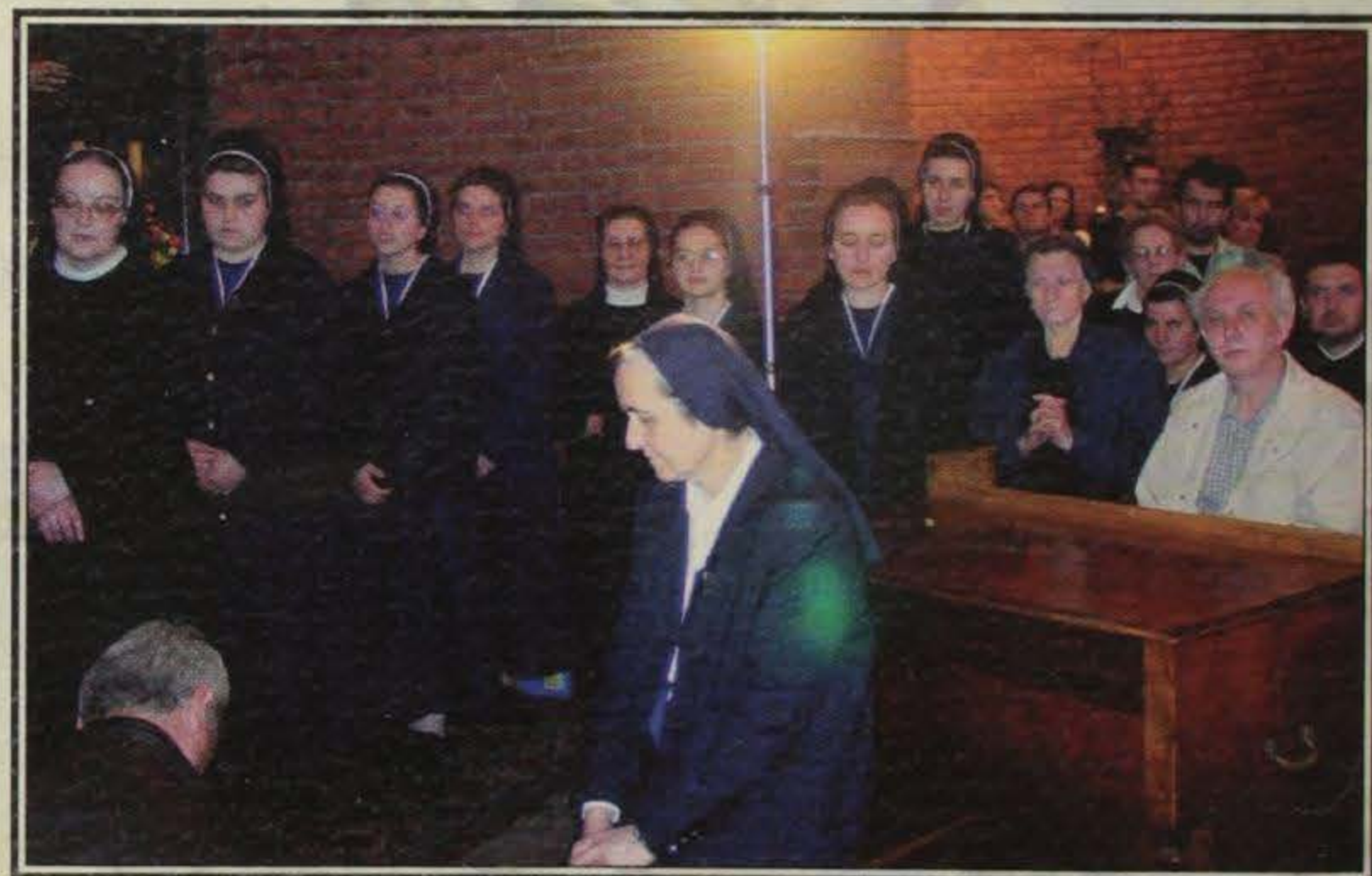
Oče, ne gledaj naše grijehе, nego vjeru svoje Crkve; daruj joj mir i jedinstvo kako je volja Tvoja...



Brojni svećenici iz svih biskupija SCG svojim sudjelovanjem i molitvom podržali su ovaj veliki događaj



o. Andrej, o. Mijo Džolan, biskup Janjić i asistencija na misi



Redovnice također...



Duhovski događaj od 29. 04. 2003. veliki je korak naprijed ka jedinstvu kršćana na našim prostorima



Na svečani prijem u "Aeroklubu" bili su pozvani mnogi ugledni gosti crkvenog, kulturnog i društveno-političkog života